Helyi Esélyegyenlőségi Program

Medina

Község Önkormányzata

MEDINA

2023-2028.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) 3
Bevezetés 3
A település bemutatása 3
Értékeink, küldetésünk 10
Célok 11
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE) 13
1. Jogszabályi háttér bemutatása 13
2. Stratégiai környezet bemutatása 13
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége 21
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység 47
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége 69
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége 78
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége 87
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása 95
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága 97
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 99
1. A HEP IT részletei 99
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése 99
Jövőképünk 100
Az intézkedési területek részletes kifejtése *(kitöltése javasolt, opcionális)***Hiba! A könyvjelző nem létezik.**
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 102
3. Megvalósítás 107
3.1 A megvalósítás előkészítése 107
3.2 A megvalósítás folyamata 107
3.3 Monitoring és visszacsatolás 110
3.4 Nyilvánosság 110
3.5. Érvényesülés, módosítás 111
4. Elfogadás módja és dátuma 112

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához" c. dokumentum szerint elkészítve,** Medina Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait[1], valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.
Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Medina község Tolna megye székhelyétől északra, mintegy 20 km-re található a Sió jobb partján. A község két irányból, Szedres felől a 63. sz., Harcról pedig a 65. sz. utakról közelíthető meg. A Szedrestől induló bekötőúton (4 km).

Környező települések: Kölesd, Szedres, Tengelic, Harc, Zomba.

A Szekszárdi kistérségben lévő Medina a szó szoros értelmében igazi szegélytelepülés: természetföldrajzi elhelyezkedését tekintve a Dunántúli-dombság nagytáj-, Mecsek és Tolna-baranyai dombvidék középtáj-, Tolnai dombság kistájcsoportján belül két kistáj - a Tolnai Hegyhát és a Dél-Mezőföld - találkozásánál, egyik oldalról dombok és erdők másik oldalról vízfolyások ölelésében fekszik.

A települést a szekszárdi apátsághoz tartozó egyházi birtokként 1394-ben említik először.
Leírva 1446-ban dokumentálják Mede néven. A mohácsi csatavesztés után teljesen elnéptelenedik a környék, ugyanis itt halad keresztül a Budára vivő fő utánpótlási útvonal, s az ezt mindenáron elvágni akaró - megmaradt - magyarok rendszeresen pusztítottak, zsaroltak. A közeli anyavár eleste után egy 22 fős török helyőrség tartózkodott itt. A török uralom után, 1699 táján elkezdődik az eddig elnéptelenedett területen az újratelepítés.
A délről menekülő szerbek kisebb csoportja talál itt nyugalmat. Az 1713-ban keltezett írásban már a lakott területek között említik Medét, miszerint 15 rác család lakik itt.
A magyarok 1737-1740 településnek másodszor erre a vidékre, és a települést ekkor támadja meg a pestis.

[1] Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Az 1767-es Urbárium szerint 78 család él a faluban. Közülük 64 magyar, 1 német, és 13 szerb család. Bezerédj birtok lesz a falu 1840-ben. Ekkor a lakók főleg szőlőműveléssel foglalkoztak.
Az 1848-as események csak nagyon kis mértékben érintették a falut. A megye választmánya úgy döntött, hogy Medinának 13 fegyverforgató polgárt kell a hazát védő felkelőseregbe kiállítani.
A medinai polgári olvasókör 1896-ban alakult, az akkori református lelkész kezdeményezésére. Mindenki tagja lehetett, tekintet vallási és nemzetiségi hovatartozására.
1912-ben készült el az első kövesút a szedresi vasútállomástól a medinai szerb templomig.
1918-ban hanyatlásnak indul a Bezerédj birtok, Gróf Apponyi Rezső lesz a medinai rész új tulajdonosa. Medinán római katolikus egyház nem volt, csak az Apponyiak által épített filiális templom. E vallás képviselője csak néhány napszámos és zsellér volt. Szőnyi András református lelkész kezdeményezésére.
1929-ben hozzáfognak egy modern kultúrház építéséhez. A munka 17 ezer pengőbe került. Akkoriban egy mázsa búza 9 pengőt ért.
1934-ben vitték el a medinai Sió-hidat a régi helyéről a most már új mederben hömpölygő víz fölé, a mai helyére.
A községháza 1940-ben épült.
Az első TSZ 1951-ben alakult, majd szétbomlott, 1960-ban újra szervezték. A jó földön eredményes gazdálkodást folytattak: szántóföldi földművelés, kertészet és állattenyésztés voltak az ágazatok. A kényszerű összeolvadás következtében Szedressel kellett egyesülnie a TSZ-nek. A medinai kerület fokozatosan indult hanyatlásnak.
1949-ben villamosították a települést, a '70-es évek közepén készült el az egészségház, a mai orvosi rendelő. Ugyancsak ettől van vezetékes ivóvíz a faluban.
1974-ben körzetesítették az iskolát, a felső tagozatot a szomszéd községbe tették át.
A '80-as évek elején fejeződött be a község belterületi útjainak szilárd burkolattal való ellátása.

A település neve eredetileg a régi magyar *med* (= száraz) melléknévből származik. Mai nevét a betelepülő szerbek alkották meg. Ma a megye egyetlen olyan települése, ahol szerb nemzetiségi önkormányzat működik.

Nevezetességek:

- A község északi részén az egykori Sió-meder és a Sió-csatorna között emelkedő dombháton neolitikus és bronzkori leletek kerültek elő;
- Református temploma 1790-ben épült, 1837-ben bővítették;
- Görögkeleti temploma 1820 körül épült klasszicista stílusban;
- A Kápolna-dűlői római katolikus kápolna 18. századi, közelében az Apponyi-kastély 1840 körül épült. 1951 és 2002 között általános iskolának használták. 2008-ban magántulajdonba került, felújították, és színvonalas kastélyszállóként működött 2020-ig;
- A műemlékeken kívül Medina jelentős számú helyi védelemre érdemes objektummal rendelkezik, amelyek szintén a település értékes épített örökségét képezik. Ezen építményeket részletesen a 2016-ban készített Örökségvédelmi hatástanulmány mutatja be. A védelemre érdemes építmények nagy része lakóház vagy gazdasági épület, de található közöttük kőkereszt, síremlék, kerítés, emlékmű is, valamint a település kapujaként funkcionáló Sió híd is ide sorolható. Az építmények a belterületen és Medina Szőlőhegyen találhatóak jellemzően;
- A medinai háromdimenziós NATO radarállomás megépítéséről 2011 márciusában született döntés. A 45 méter magas radartorony alapkövét 2012 októberében helyezték el. Működését 2015 júliusában kezdte meg;
- A település hagyományát, múltját az egykori tárgyak őrzik, amelyek összegyűjtésre kerültek. Ezek bemutatása a helytörténeti kiállításon történik, mely a falu felújított könyvtárában kapott helyet.

Megvalósult pályázatok 2018-tól

- 2018-ban vették birtokba a medinai gyerekek a kívül belül felújított, kibővített egységes óvoda bölcsődét, mely pályázati forrásból valósult meg. (TOP-1.4.1-15)
- 2018-ban készült el a Bajcsy-Zs. és Petőfi S. utcákat összekötő híd került felújításra (Kistelepülési önkormányzatok alacsony összegű fejlesztéseinek támogatása pályázat)
- Munkagépek vásárlására elnyert pályázati forrásból gréder és fűkasza vásárlása történt 2018-ban. (VP6-7.2.1-1.4.1.2-16)
- 2019-ben „A nemzeti és helyi identitástudat erősítése" MFP-NHI/2019 kódszámú pályázat keretében rendezvényeink lebonyolításához használatos eszközök kerültek beszerzésre (pl. rendezvénysátor, székek, szemétgyűjtő edények)
- 2019. évben a VP6-7.2.1-7.4.1.2-16 „Külterületi helyi közutak fejlesztése és önkormányzati utak kezeléséhez, állapotjavításához, karbantartásához szükséges erő- és munkagépek beszerzése három önkormányzat konzorciumi együttműködésében valósult meg, melynek keretében önkormányzati utak kezeléséhez, állapotjavításához, karbantartásához szükséges erő és munkagépek kerültek beszerzésre
- 2019-ben a medinai Általános Iskola külső felújítás, fűtéskorszerűsítése történt meg a JETA-19-2018 pályázattal
- VEF-2019-67 szennyvízszivattyú került beszerzésre (E.R.Ö.V. pályázat)
- IX. Medinai Művészeti Napok megrendezéséhez kapott támogatást a falu - JETA-60-2017
- 2019-ben a Művelődési ház külső felújítása, fűtéskorszerűsítése történt meg - JETA-18-2018
- 2019 januárjára elkészült a könyvtár, kiállítóterem épületének külső felújítása, akadálymentesítése, szintén pályázati forrásból. (JETA-57-2017)
- 2019-ben megvalósult a Művelődési Ház belső felújítása. (EFOP-4.1.7-16)
- Közös konzorciumban - 8 Sió menti településsel együtt – kulturális és közösségfejlesztő programok szervezésére szintén pályázatot nyert a falu. (TOP-5.1.3-16)
- A Rákóczi és Zrínyi utcák járdáinak felújítása befejeződött (BM pályázat)
- 2020-ban Medina Petőfi S. u. 20-40. házszám között járda építés, felújítás történt JETA-20-19 pályázat
- 2020-ban Medina Petőfi S. u. 20-40. házszám járda építés, felújítás történt - JETA-20-19 pályázat
- 2021-ben megvalósult a Damjanich utcai járda felújítás JETA-59-2021 pályázattal
- 2021-ben JETA-69-2020 pályázat keretében a medinai Malom vendégház fürdőszobái lettek felújítva
- 2022-ben „Önkormányzati temetők infrastrukturális fejlesztése" MFP-ÖTIF/2021 kódszámú pályázat keretében a temetőben az urnafal bővítése történt meg 2x28 urnafülkével.
- 2022-ben szintén a Magyar Falu Programban elnyer pályázat - „Ingatlanok ingyenes átadása önkormányzatok részére" - tette lehetővé, hogy az önkormányzat tulajdonába került 1 külterületi és 2 belterületi ingatlan
- 2022-ben „Óvodai játszóudvar, közterületi játszóterek fejlesztése" MFP-OJKJF/2022 kódszámú pályázat keretében 1 db 3-14 éves korig használható játék került felállításra a játszótéren
- 2022-ben a Magyar Államkincstárnál „Belterületi utak, járdák, hidak felújítása – 2021" elnyer pályázat tette lehetővé Medinán a Szabadság u. járda és útburkolat felújítását.
- 2022-ben „Kommunális eszköz beszerzése" MFP-KOEB/2022 kódszámú pályázat keretében fűnyíró traktor és 2 db nagy teljesítményű fűkasza került beszerzésre.
- MFP" Közterület karbantartását szolgáló eszközbeszerzés MFP-KKe/2020. 1db Blackbull 210101 gyárt számú Nyitható kanál (homlokrakodó)

- 2022-ban az „Orvosi eszköz-2020” MFP-AEE/2020 kódszámú pályázat keretében 13 db orvosi eszköz (pl. defiblirátor, fonendoszkóp, vérnyomásmérő) került beszerzésre, mely a helyi lakosok gyógyítását szolgálja
- 2023-ban „Tanya- és falugondnoki buszok beszerzése” MFP-TFB/2021 kódszámú pályázat keretében új Wolsvagen típusú tanyagondnoki buszt kapott Medina. A régi felajánlásra került a Nagyváradi Óvodának.

Lakónépesség

Medina község lakónépességének alakulása az utóbbi években lassú csökkenő tendenciát mutat. 2016-ban 806 fő volt, mint az alábbi táblázat is mutatja 2021-ben már csak 730 fő.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	806	bázis év
2017	803	99,63%
2018	777	96,76%
2019	755	97,17%
2020	748	99,07%
2021	730	97,59%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR		

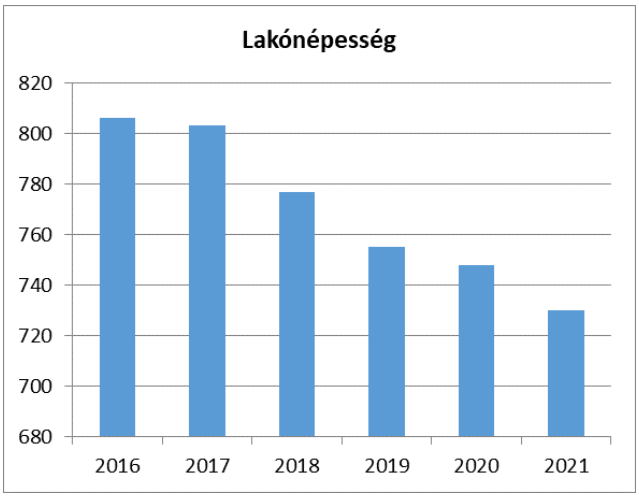

A születések számára jellemző, hogy 2020-ig kis mértékben emelkedett, azóta folyamatosan csökken.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	**Fő**			**Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)**	
	Férfiak	**Nők**	**Összesen** (TS 003)	**Férfiak** (TS 005)	**Nők** (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	403	389	792	50,88%	49,12%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			26	3,28%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	67	64	131	8,46%	8,08%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	15	6	21	1,89%	0,76%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	241	210	451	30,43%	26,52%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	33	30	63	4,17%	3,79%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	47	79	126	5,93%	9,97%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR					

Az állandó népességen belül a 18-59 éves korcsoport aránya a legmagasabb 54%. 60 éven felüliek aránya a népességen belül meghaladja a 18 éven aluliak létszámát. E tendencia további erősödése a település elöregedéséhez vezethet. A fiatalok helyben tartásának kiemelt feladatnak kell lennie a település érdekében.

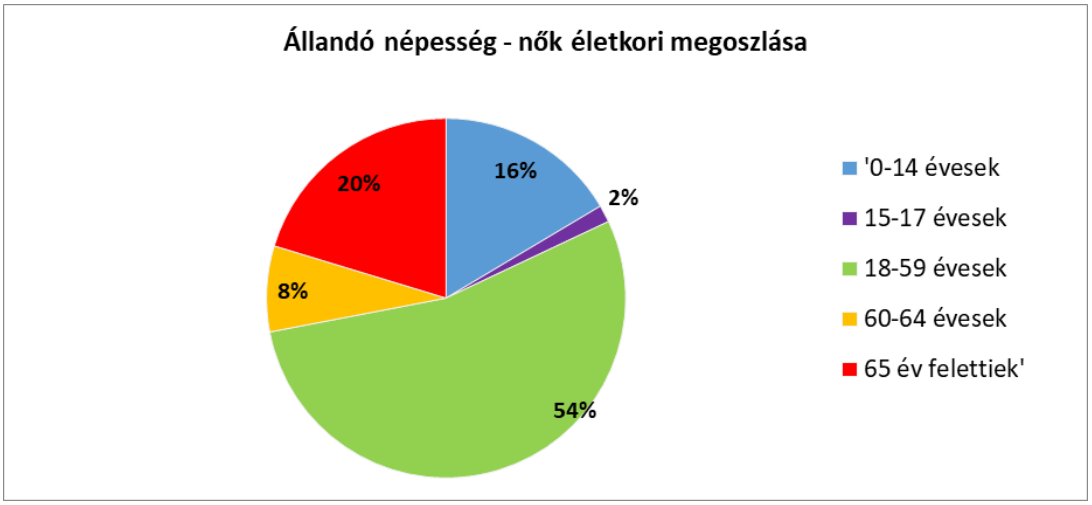

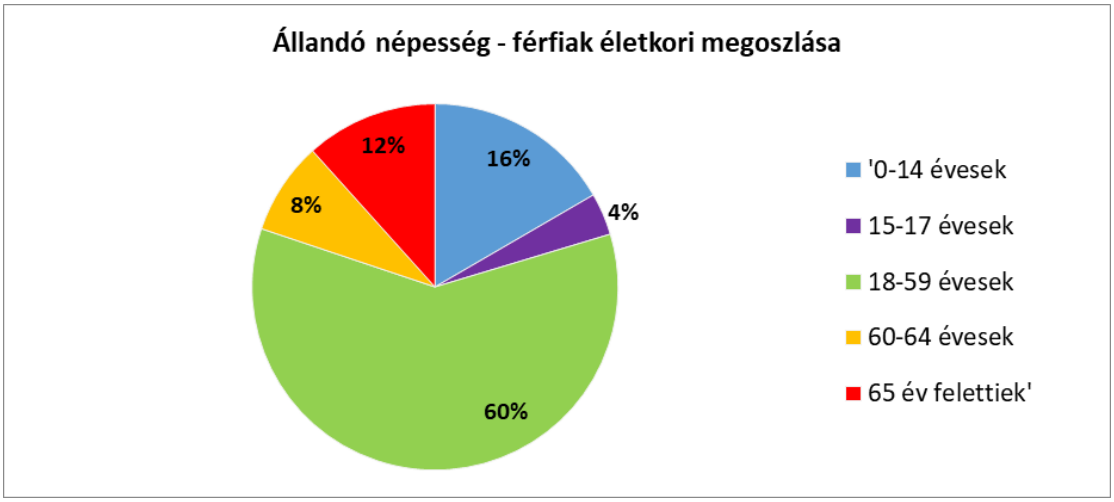

Az állandó népesség összetételéről elmondható, hogy a nők és férfiak aránya a korosztályokon belül közel egyenlő, egészen 65 éves korig nem mutat nagy különbséget, de 65 év felett a nők aránya jóval magasabb a férfiakénál.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	**65 év feletti állandó lakosok száma (fő)** (TS 026 és TS 028 összesen)	**0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)** (TS 010 és TS 012 összesen)	**Öregedési index %** (TS 030)
2016	125	126	99,21%
2017	128	135	94,81%
2018	126	138	91,30%
2019	126	131	96,18%
2020	135	130	103,85%
2021	145	128	113,28%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR			

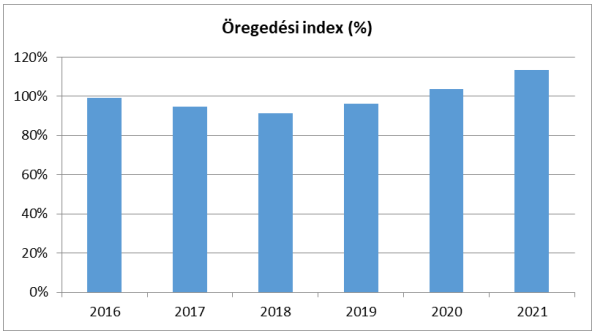

Az öregedési index adati alapján elmondható, hogy a település elöregedése 2018-ig mérséklődött, de azóta folyamatosan emelkedik. Az index alapján az idősek fokozottabb ellátására van szükség.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	**Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő)** (TS 031)
2016	13,74
2017	-4,97
2018	-31,65
2019	-16,97
2020	-14,64
2021	-14,88
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR	

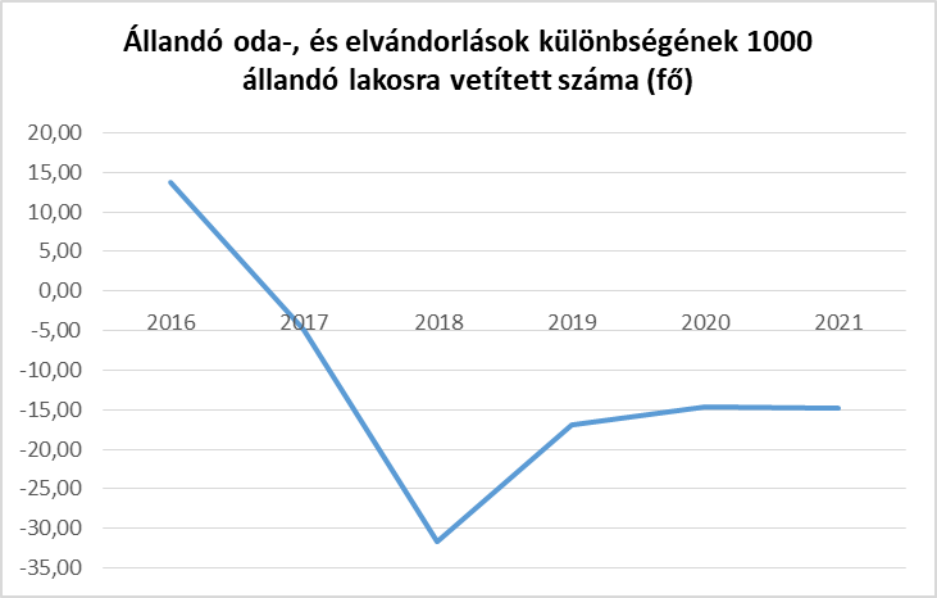

A településen az elvándorlás mértéke 2018-ban mutatja a legmagasabb értéket. Azóta mérséklődött, és évente közel azonos számot jelez a 2020 és 2021-es években. Napjainkra elmondható, hogy folyamatosan van eladó ház a faluban.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	**Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő)** (TS 032)
2016	-1,25
2017	1,24
2018	0,00
2019	-7,83
2020	3,99
2021	-4,06
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR	

A természetes szaporodás 0 alatti negatív értéket mutat a fenti táblázatok szerint, kivételek ez alól a 2017 és 2020-as évek. Ez azt jelenti, hogy az élve születések száma alacsonyabb, mint a halálozások száma. Ezekből az adatokból is kimutatható a népesség csökkenése. Az elvándorlás 2021-ben jellemző volt, és a természetes szaporodás is negatív értéket mutatott, a lakosság száma negatív irányba mozdult ebben az évben.

Értékeink, küldetésünk

Medina Község Önkormányzatának továbbra is célja, hogy minden lakója számára elérhetővé tegye a közszolgáltatásokat, biztosítsa az idősek, a fogyatékkal élők és a hátrányos helyzetű lakosok esélyegyenlőségét az élet különböző területein.

Ennek érdekében a fenti célok minél hatékonyabb és eredményesebb megvalósítása érdekében megalkotja a település következő (2023-2028) esélyegyenlőségi programját. A program tartalmazza a helyzetelemzést és az erre épülő cél-, és feladat meghatározásokat, valamint azok megvalósításának ütemezését. Az esélyegyenlőségi program a településen feltárt esélyegyenlőségi problémákra reagál, és beavatkozásokat tartalmaz azok kezelésére.

A helyzetelemzés célja annak megállapítása, hogy a Medina községben élő hátrányos helyzetű társadalmi csoportok a teljes lakossághoz viszonyítva, milyen jövedelmi-, foglalkoztatási-, képzettségi-, szociális-, lakhatási-, területi-, egészségügyi mutatókkal rendelkeznek, és ezek alapján milyen esélyegyenlőtlenségi problémákkal küzdenek.

Az esélyegyenlőségi program a település területén élő azon hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad, a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Az esélyegyenlőségi terv alapját képező módszertani segédlet potenciálisan kiemelt hátrányos helyzetű társadalmi csoportnak tekinti a mélyszegénységben élőket, a romákat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élő személyeket.

Az esélyegyenlőség érvényesülésének problémája a további hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különböző élethelyzetben lévő egyének esetében is felmerülhet. Ennek megfelelően az esélyegyenlőségi program által kiválasztott hátrányos helyzetű társadalmi csoportok köre a helyi sajátosságokra reagálva – az esélyegyenlőségi törvény szempontjait figyelembe véve – bővíthető.

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem az önkormányzatoknak is hosszú távú érdeke, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű

szolgáltatásokra függetlenül attól, hogy nő, vagy férfi, egészséges, vagy fogyatékkal él, milyen a származása, vagy az anyagi helyzete.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Medina település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:
az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
a diszkriminációmentességet,
szegregációmentességet,
a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.
E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.
További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.
További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.
Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti."
A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról" szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai" fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés 28. pontja értelmében a Kormány társadalmi felzárkózásért felelős tagjaként, a belügyminiszter módszertani útmutatót tesz közzé a HEP elkészítésének részletes szempontjairól. különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapdokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)
Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
„Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032))
„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban" (2021–2030)
Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030**, **Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- **Költségvetési koncepció** – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében A jegyző, által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester október 31-ig benyújtja a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá.

- **Gazdasági program** - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

- **Köznevelés-fejlesztési terv**[2] – A helyi önkormányzati feladat-ellátási rendszerben minden községi, városi, fővárosi kerületi önkormányzatnak feladata, kötelezettsége volt, hogy gondoskodjék a településen élők részére arról, hogy az óvodai nevelés és az általános iskolai nevelés és oktatás a rendelkezésükre álljon anélkül, hogy annak igénybevétele a szülők, illetve gyermekeik részére aránytalan teherrel járna. A köznevelésről szóló törvény alapján az állam gondoskodási kötelezettsége – az óvodai nevelés kivételével – megfogalmazódik. Már nem a kormányhivatalok készítik el a feladat-ellátási intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet, hanem az oktatásért felelős miniszter. Az oktatásért felelős miniszter az Oktatási Hivatal előterjesztése alapján a kormányhivatalok közreműködésével és a helyi önkormányzatok véleményének kikérésével és közreműködésével készíti el megyei szintű bontásban az intézményhálózat-működtetési és köznevelési-fejlesztési tervet. A települési önkormányzat kötelezettsége, hogy beszerezze a településen működő köznevelési intézmények nevelőtestületei, alkalmazotti közösségei, a szülői és diákszervezetei véleményét. Az oktatási hivatal s feladata az is, hogy a köznevelés-fejlesztési terv elkészítésekor a nemzetiséget érintő kérdésekben beszerezze az érintett települési, területi és országos nemzetiségi önkormányzatok egyetértését (Mnkt. 24. §)

- **Településrendezési terv** – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látják el.

- **Településszerkezeti terv -** Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. **§**-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának

[2] Iskolaszolga, XXIII. 3., 2012. november

javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról.

- **Településfejlesztési koncepció -** az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. A törvény 7. §-a értelmében a településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósítása érdekében a városok és több település közös fejlesztési tervezése esetén integrált településfejlesztési stratégiát kell készíteni. Az integrált településfejlesztési stratégia meghatározza a települések településfejlesztési tevékenységét, összehangolja a különböző szakpolitikai megközelítéseket, összefogja és ütközteti az érintett partnerek (üzleti szektor, civil szektor, közszféra szereplői, lakosság) céljait, elvárásait, meghatározza a fejlesztési célokat, azok finanszírozási módját, továbbá a megvalósítás és fenntartás módját is összefüggéseiben kezeli.

Medina községben jelenleg nincs az elkövetkező évekre vonatkozó költségvetési koncepció.

Medina Község Önkormányzati Képviselő-testülete Medina Község Önkormányzat 2020-2025. évi Gazdasági Programját a 36/2020. (VII.17.) számú önkormányzati határozatával fogadta el.
A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.
A gazdasági program elkészítésének célja az önkormányzat képviselő-testületének ciklusi ideje alatt egy előre meghatározott célrendszer szerinti működés, fejlődés.
A gazdasági program elkészítése folyamán figyelembe kell venni a polgármester, illetve a képviselő-testület elképzeléseit, terveit; valamint a település alapellátásának biztosítását, a helyi igények kielégítését.
A legfontosabb szempont azonban mégis az önkormányzat pénzügyi helyzete, a szükséges források megszerzésének lehetősége.
Medina Község Önkormányzat saját bevételeiről és fizetési kötelezettségeiről szóló 2022-2024. évi középtávú tervét a 11/2022. (II.14.) önkormányzat határozattal fogadta el.

A célkitűzések megvalósításánál a képviselő-testületnek figyelembe kell vennie a pályázati lehetőségek, a közösség érdekét és természetesen a rendelkezésre álló forrásokat.
Fejlesztésre akkor nyílik lehetőség, ha arra központi vagy pályázati önerőt biztosítanak.
Az önkormányzat saját bevételeiből csak kisebb munkákat tud fedezni.
A kormány gazdaságpolitikai céljai, intézkedései nagyban befolyásolják a működést és az ügyintézés folyamatát.

Az oktatásért felelős miniszter az Oktatási Hivatal előterjesztése alapján a kormányhivatalok közreműködésével és a helyi önkormányzatok véleményének kikérésével és közreműködésével készíti el megyei szintű bontásban az intézményhálózat-működtetési és köznevelési-fejlesztési tervet.
Korábban társulásban, szekszárdi Intézmény fenntartásában működött az iskola és az óvoda. Jelenleg Óvoda, mini bölcsőde működik a községben. Az óvoda és mini bölcsőde 2020. szeptember 1. napjától az Önkormányzat fenntartásában.

Az általános iskola a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ vagyonkezelésébe került. Az iskola épületének felújítására 2019-es év folyamán került sor.
A Szekszárdi Tankerületi Központ működtetésében folyt az általános iskola alsó tagozatában az oktatás a 2021/2022-es nevelési év végéig. Azóta a Szekszárdi I. Béla Gimnázium Bezerédj István Általános Iskolájába Szedresbe jár a tanulók többsége.

Medina Község Településképi Arculati Kézikönyve és Településfejlesztési koncepciója 2016-ban, Településrendezési terve pedig 2017-ben készült el.
Medina község közüzemű vízellátását a községi vízellátó rendszer biztosítja. Medina és Medina–Szőlőhegy vezetékes vízellátásának az üzemeltetője a Szekszárdi székhelyű E.R.Ö.V. Zrt.
A szennyvízelvezetés tekintetében a szennyvízcsatorna-hálózat és szennyvíztisztító-telep is létesült 1999-2002 években. A beruházást Medina-Szedres községek közösen bonyolították le VICE, KAC, TEKI és a központi költségvetés által biztosított céltámogatásból. A szennyvízcsatorna-hálózat kiépítése teljes körű Medinán, Medina Szőlőhegyen a rendszer nem került kiépítésre.
A csapadékvíz elvezetés rendszere a településen kiépített, nyílt árkos rendszerűt. A csapadékvizek befogadója a Sió-csatorna.
A szelektív hulladék gyűjtése a kommunális hulladék szállításával együtt megoldott a településen. A veszélyes hulladék elhelyezésére lehetőség van a szedresi hulladék udvarban.

Helyi önkormányzati rendeletek:

10/2008.(XII.11.) önkormányzati rendelet A köztisztaság fenntartásáról, és a települési szilárd hulladékkal kapcsolatos helyi közszolgáltatásról, annak kötelező igénybevételéről.
2/2011.(II.14.) önkormányzati rendelet A közüzemi vízműből szolgáltatott ivóvízért, illetőleg a közüzemi csatornamű használatáért fizetendő legmagasabb hatósági díjak megállapításáról és a díjalkalmazás feltételeiről
9/2012.(XII.2.) önkormányzati rendelet A helyi adókról
8/2016.(XI.24.) önkormányzati rendelet Az egészségügyi alapellátási körzetek megállapításáról
83/2017.(XI.24.) önk. határozat, 9/2017.(XI.25.) önk. rendelet Medina Község Településrendezési Terve
85/2017.(XI.24.) önk. határozat Medina Község Településképi Arculati Kézikönyvének elfogadásáról
8/2017.(XI.29.) önkormányzati rendelet A településkép védelméről
9/2017.(XI.29.) önkormányzati rendelet Medina Község Helyi Építési Szabályzatáról
2/2018. (V.25.) önkormányzati rendelet-tervezete A helyi közművelődési feladatok ellátásáról
9/2019.(X.1.) önkormányzati rendelet a hulladékról szóló 15/2013. (IX.23.) önk. rendelet módosításáról
3/2020. (III. 18.) önkormányzati rendelete Medina Község településképének védelméről szóló 8/2017. (XI. 29.) önkormányzati rendelet módosításáról
2/2022. (II.20.) önkormányzati rendelet Medina község Helyi Építési Szabályzatáról szóló 9/2017. (XI. 29.) önkormányzati rendelet módosításáról
2/2023. (I. 25.) önkormányzati rendelete A szociális ellátások helyi szabályozásáról
4/2023. (II. 15.) önkormányzati rendelete A 2023. évi költségvetésről

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

2.2.1.1. A Társulás létrejötte, elhelyezkedése

A Szekszárd- Tolnai kistérség a Tolna megyei 5 kistérség egyike. Területén 26 település található. Ezen települések polgármesterei hozták létre 1999-ben a Kistérségi társulást. A Társulás 2002- től 2004-ig Szekszárd Megyei Jogú Város és Városkörnyéki Önkormányzatok Területfejlesztési Társulása néven működött. 2004 végén átalakult a szervezet és jelenleg a Szekszárd és Térsége Többcélú Kistérségi Társulás néven működik, majd 2013. májusától Szekszárd és Térsége Önkormányzati Társulás néven látja le feladatait.
A Szekszárd-tolnai kistérség a Dél-dunántúli régióban, Tolna megye déli részén fekszik. A megye 5 kistérsége közül a legnagyobb területű: 1028 km². A kistérség központi szerepet tölt be a megye életében. Ezt a funkciót erősíti Szekszárd, mely kistérségi központ és megyeszékhely is egyben.

A kistérség elhelyezkedése Tolna megyében A domborzatilag alapvetően két – síksági és dombsági – részre tagolódó kistérség természetföldrajzi adottságai a mezőgazdaság számára kedvezőek.
A kistérség településkapcsolatai alapján 4 mikrotérségre és Szekszárd Megyei Jogú Városra osztható. A 4 mikrotérség a következő:
- *Dél-Tolna mikrotérség*: Bátaszék központtal, Alsónána, Alsónyék, Báta, Pörböly és Várdomb települések alkotják
- *Sárközi mikrotérség*: Decs központtal, Őcsény, Sárpilis, Szálka települések alkotják.
- *Zomba és Térsége*: Zomba központtal, Harc, Kéty, Felsőnána, Murga Kistormás, Kölesd, Medina, Szedres és Tengelic települések alkotják.
- *Tolnai mikrotérség*: Tolna központtal Bogyiszló, Fadd, Fácánkert és Sióagárd települések alkotják.

2.2.2.2. A kistérség gazdaságának általános jellemzése

A feldolgozóiparon és mezőgazdaságon alapuló struktúra az 1990-es évek elején bekövetkezett társadalmi-gazdasági változások hatására egyrészt tulajdonilag-szervezetileg jelentősen átalakult, másrészt erőteljesen eltolódott a kereskedelmi és szolgáltató szektor felé.
Jelenleg a vállalkozások száma alapján az ingatlanügyek, gazdasági szolgáltatások, kereskedelem, javítás és az ipar emelhetők ki, hiszen együttesen a kistérségben tevékenykedő vállalkozások 60 %-át adják. A két kisebb város, Bátaszék és Tolna, a termelés, ellátás, szolgáltatás területén kialakította a maga néhány településére kiterjedő részleges vonzáskörzetét. Tolna és Szekszárd közelsége és részben kölcsönös racionális érdekeltsége miatt együttélésre és együttműködésre van kényszerítve. A térség szempontjából a két város együttesen jelent egyfajta növekedési tengelyt. Tolna mindenekelőtt a Duna vonalában tölt be szervező-ellátó szerepet. A távolabb fekvő Bátaszék már dominánsabban tudja megjeleníteni kistérségi részközpont szerepét, mely a kistérség határain is túlmutat.

2.2.2.3. Foglalkoztatottság

A szekszárdi kistérségben lakó foglalkoztatottak nagy többségének helyben, a kistérségen belül van a munkahelye. A foglalkoztatók nagy többsége a megyeszékhelyen összpontosul. Szekszárd térségében az álláskeresők aránya (2016-os adat) 7,1 százalék, ami szintén kissé rosszabb az országos átlagosnál. A városban jobb a helyzet, Szekszárdon 5 százalék alatt van az álláskeresők aránya. A Szekszárdon és környékén állást keresők 48,3 százaléka legfeljebb 8 osztályt végzett, az 50 év felettiek aránya pedig 27,6

százalék. A 12 hónapja, vagy régebb óta állást keresők aránya 29,3 százalék, míg a pályakezdőké valamivel több mint 12 százalék. A térség több településén, így Bátán, Alsónánán és Sárpilisen szinte csak a közfoglalkoztatás kínál pénzkereseti lehetőséget. Utóbbi településen egyébként 18,4 százalék az álláskeresők aránya.
Szekszárd és térsége munkaerő-piaci helyzetén hivatott javítani a Területi Operatív Programban (TOP) megvalósuló foglalkoztatási paktum, melyet 2016-ban írtak alá. A paktum keretében 2021-ig összesen 570 millió forintot fordíthatnak a program megvalósítására. Minimum 392 embert szeretnének ezzel elérni úgy, hogy visszahelyezzék őket a munkaerőpiacra. A programmal elsősorban a hátrányos helyzetű felnőtteket, munkanélkülieket célozzák meg.
(Forrás: www.kadarka.hu)

Tolnai járásban nyilvántartott álláskeresők összesen (fő)

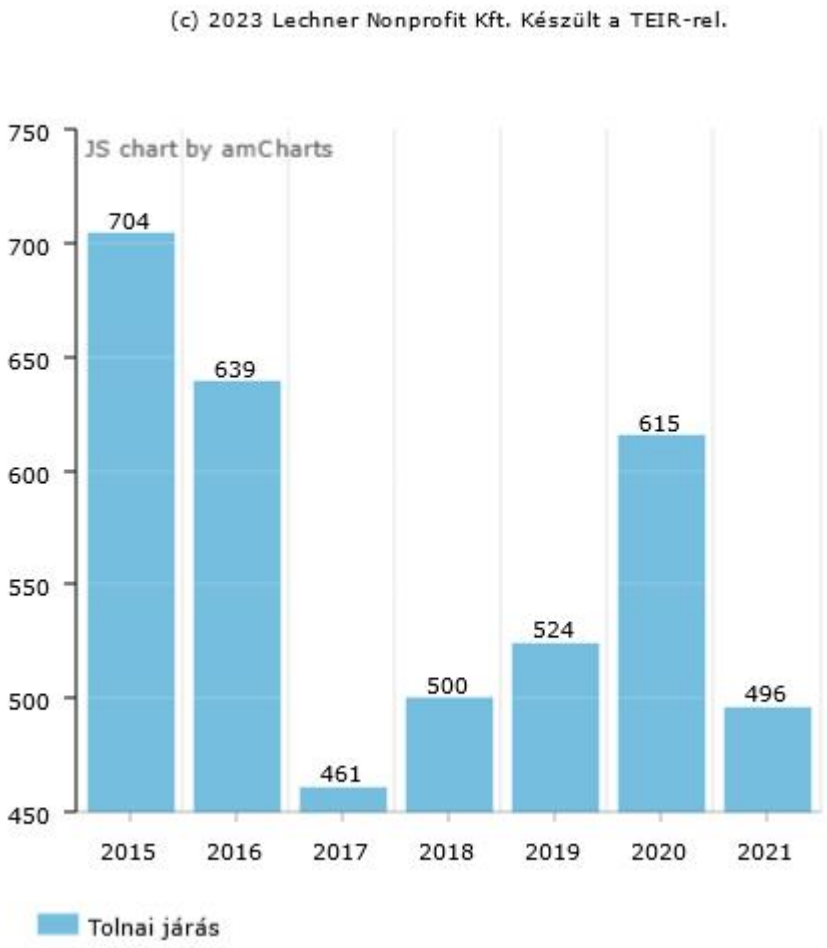

Forrás: TeIR, Térségi szociális adatok

2.2.2.4. A kistérség demográfiai helyzete

A kistérség nemcsak a megye legnagyobb területű kistérsége, hanem a legmagasabb népességszámú is. A népesség számát a csökkenő születési hányad, a magas halandóság és a lakosság vándorlásának hatásai alakítják: kistérségnek 2004-ben még 90 496 lakosa volt, ami 2011-ben már csak 83 461 fő. Fogyó népesség mellett komoly probléma a népesség elöregedése, amely a térség versenyképességének, fenntartható fejlődésének gátja lehet. A kistérség lakosságának 20,7 %-a 60 év feletti. Az elöregedett településeken magas a 60 év feletti lakosság súlya.

Lakónépesség (fő)

A lakónépesség az adott területen lakóhellyel rendelkező és másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.

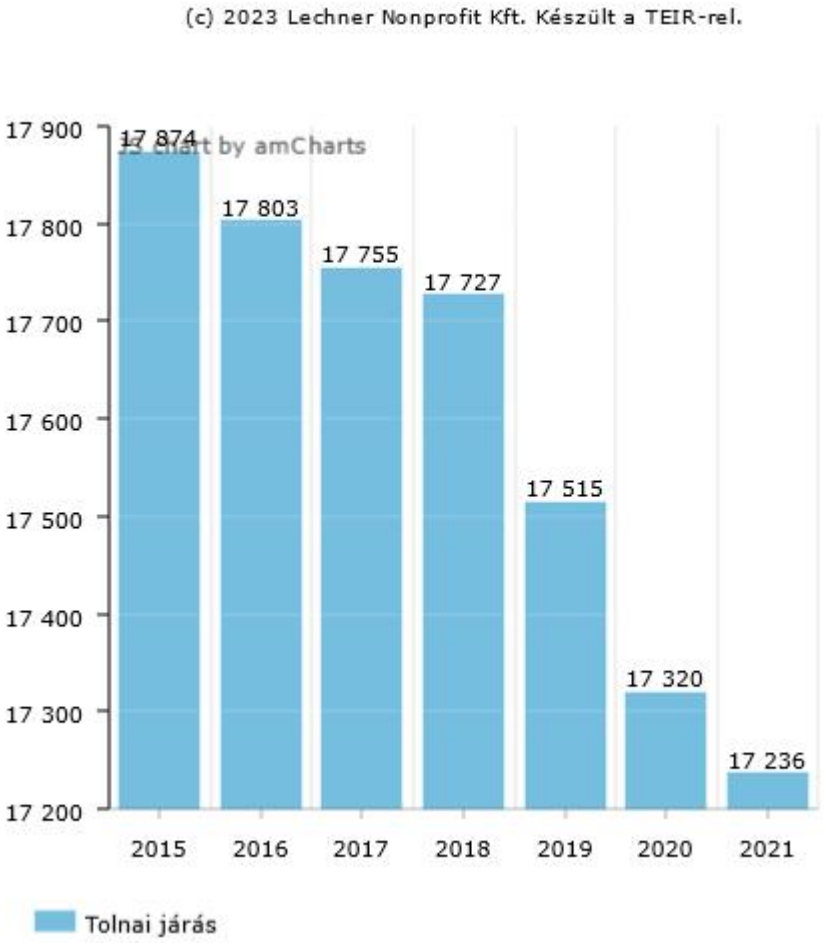

Forrás: TeIR, Térségi szociális adatok (KSH)

2.2.2.5. A Társulás céljai

A többcélú társulás legfőbb döntéshozó szerve a Társulási Tanács, melyet a települések képviseletében polgármesterek alkotnak. A társulás hatáskörébe a tanács több, stratégiai jelentőségű feladatot utalt: települési önkormányzatok kötelező és önként vállalt oktatási, egészségügyi, szociális feladataiban az együttműködés koordinálása, segítése, a költségvetési szervek belső ellenőrzése, a területfejlesztési projektek végrehajtása.
(Forrás: www.szekszard.hu)

2.2.2.6 Megyei és kistérségi dokumentumok

Feladatellátási, intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési terv 2013-2018
Tolna Megye Integrált Területi Programja 2014-2020
Tolna Megyei Foglalkoztatási Együttműködési Program 2017-2021

Medina község tagja még az alábbi társulásoknak:
Szekszárd-Szedres-Medina Óvodafenntartó Társulás
Paksi Többcélú Kistérségi Társulás
Szedres-Medina Szennyvíztelep és Csatornahálózat Rekonstrukciós Önkormányzati Társulás

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A települési esélyegyenlőségi program az emberi erőforrások minisztere 2/2012. (VI.5.) EMMI rendelete a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól alapján készült.
A helyzetelemzés elkészítéséhez a KSH és a TeIR adatbázis, valamint a népszámlálási adatok szolgáltak alapul.
Emellett támaszkodtunk az Önkormányzat és intézményei adatbázisára, továbbá a Helyi Esélyegyenlőségi Fórumon szerzett információkra.
A települési önkormányzat nem gyűjtött és nem elemzett adatokat a romákkal, nőkkel és a fogyatékkal élőkkel kapcsolatban. Az esélyegyenlőségi szempontból érintett társadalmi csoportok helyzete viszonylag jól követhető, hiszen az önkormányzat és az intézményei között jó, és folyamatosan szoros munkakapcsolat alakult ki az évek során.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek oka lehet többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitek miatt mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik, ezeken keresztül érzékelhető. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca": a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011-2020) megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége, mintegy 5-600 ezren (összlétszámuk a becslések alapján kb. 750 ezer) ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. Ezért Magyarországon a romák felzárkóztatását megcélzó politikát nem lehet elválasztani a szegénység elleni általános küzdelemtől, a társadalmi és a gazdasági versenyképesség javításától. „A romák esetében jellemző az, hogy még a halmozottan hátrányos helyzetű csoportokon belül is legkedvezőtlenebb helyzetben lévőkhöz tartoznak."

A KSH legfrissebb, 2021-re vonatkozó, a háztartások életszínvonaláról szóló kiadványából kiderült, hogy A Magyarországon 2021-ben 1 millió 844 ezer főt érintett a szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázata, ami a lakosság 19,3 százalékát jelentette

A KSH adataiból az is kiderült, hogy 2021-ben 20 ezer fős csökkenés mellett 1 millió 844 ezer főt érintett a szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázata, ami a lakosság 19,3 százalékát jelentette. Ezen belül a relatív jövedelmi szegénységi arány 12,6-ről 12,2 százalékra csökkent, a súlyos anyagi és szociális deprivációban való érintettség 10,2 százalékon stagnált, a nagyon alacsony munkaintenzitás mutatója pedig 5,3-ről 4,9 százalékra mérséklődött az előző évhez képest.

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén.

A KSH 2022. évi népszámlás adatai még nem ismertek, de a 2011. évi népszámlálás adatai szerint Medina községben 25 fő vallotta magát cigány nemzetiséghez tartozónak. A településen 2010 óta működött cigány kisebbségi önkormányzat, 2012 évtől roma nemzetiségi önkormányzat. A roma nemzetiségi önkormányzat együttműködött Medina Község Önkormányzatával, amelynek feltételeit együttműködési megállapodásban rögzítették. A nemzetiségi önkormányzati képviselők 2014. évi általános választásának napjával a Medinai Roma Nemzetiségi Önkormányzat megszűnt.

A hátrányos helyzetűek, inaktívak munkaerő piacra történő visszakerülésük érdekében az önkormányzat közfoglalkoztatással igyekszik segíteni a munkavégzéshez kapcsolt, munkajövedelemmel járó foglalkoztatást. Az egyenlőtlenség meglétét bizonyító esetekről nincs

tudomásunk, ha mégis érzékelhető a mindennapok során, az a társadalomban meglévő előítéletek alapján értelmezhető és magyarázható.
E terület vonatkozásában a következőkben át kell tekinteni azokat az alapvető jogszabályi rendelkezéseket, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférést, valamint a lakhatási körülmények javítását szolgálják.

- **1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.)** A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.
- **a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.)** A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.
- **a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.)** A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskeresők támogatásának biztosítása
- **a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv.** A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A jövedelem és vagyon fogalmát a Szt. 4. §-a és a Cst. 4. §-a határozza meg a jogszabályok hatálya alá tartozó ellátások vonatkozásában.

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony, vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.
Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.
Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. A munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák, a társadalmi előítélet jelenléte.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet

Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	50,12	42,36
2017	48,16	39,19
2018	50,86	36,17
2019	50,25	34,42
2020	48,85	31,50
2021	47,96	30,14
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

A 3.1. számú táblázat az állandó népességen belül a személyi jövedelemadót fizetők arányát mutatja.

Medina Község Önkormányzata a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben meghatározott rendszeres segélyeket, különböző támogatásokat az alábbiak szerint biztosítja: települési támogatás, rendkívüli települési támogatás (pl. születési-, temetési segély), köztemetés. A községben a mélyszegénységben élők és a romák veszik általában igénybe a fenti ellátásokat.

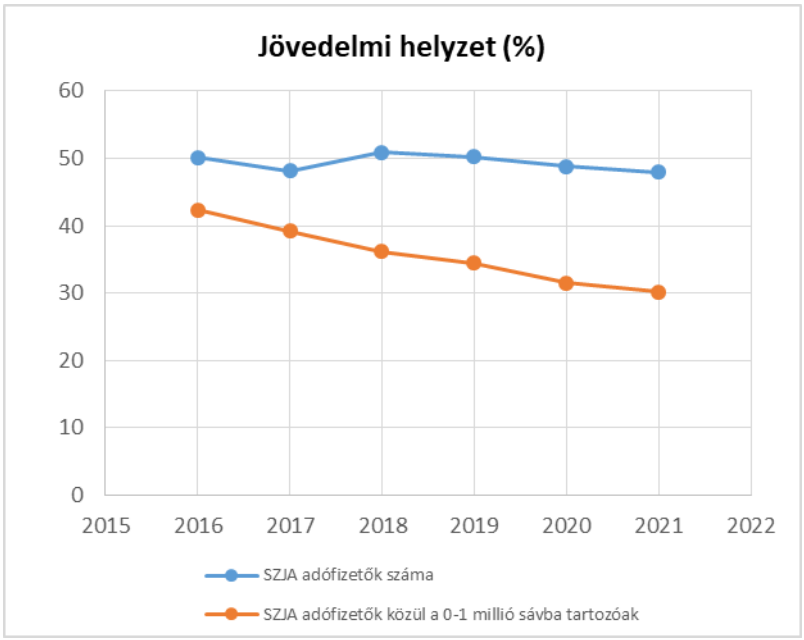

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

A KSH felmérése szerint 2022 decemberében a 15–74 éves foglalkoztatottak átlagos létszáma 4 millió 704 ezer fő volt, 17 ezerrel több, mint egy éve. 2022-ben – az év egészét tekintve – a foglalkoztatottak átlagos száma 61 ezer fővel, 4 millió 696 ezer főre emelkedett, a 15–64 évesek foglalkoztatási rátája pedig 74,4% volt, 1,3 százalékponttal magasabb, mint egy évvel ezelőtt.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	7,38	5,75	6,57%
2017	4,38	4,30	4,34%
2018	3,44	4,31	3,88%
2019	6,92	5,28	6,10%
2020	6,74	9,01	7,88%
2021	5,20	7,31	6,26%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal			

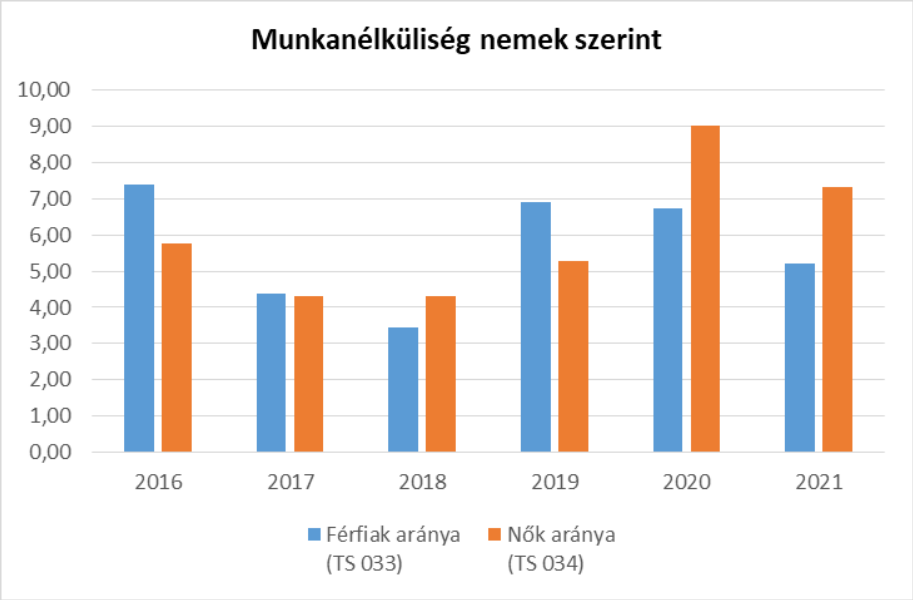

A 3.2.1 számú táblázat és grafikon adatai azt mutatják be, hogy a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a munkanélküliek száma, és ez miként változott az elmúlt években, hogy milyen az arány a férfiak és nők között a vizsgált területen községünkben. Megállapítható, hogy 2020-ban volt a legmagasabb ez a szám a vizsgált években. 2021-ben a nyilvántartott álláskeresőkön belül a nők aránya volt a magasabb településünkön.

A helyi önkormányzat az Flt. 8. §-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

a) közfoglalkoztatást szervez,

b) figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,

c) döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit,

d) az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

A helyi önkormányzat a Mötv. 15. §-a szerint feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását.

Hátrányos megkülönböztetés, előnyben részesítés a foglalkoztatás területén – Ebktv. 21. § - 23. §

Az Ebktv. fenti paragrafusai rögzítik, hogy egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen, vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz pl. a munkához jutás során, a munkához jutás felvételi eljárása keretében stb.

Előfordulnak olyan speciális helyzetek, amikor indokolt, hogy a munkáltató különbséget tegyen helyzetük, tulajdonságuk, jellemzőjük alapján a munkavállalók között, ezért az Ebktv. értelmében nem minősül az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének, ha az a munka jellege vagy természete alapján indokolt, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés. A 23. § biztosítja annak a lehetőségét, hogy törvény, kormányrendelet, illetve kollektív szerződés a munkavállalók meghatározott körére – a foglalkoztatási jogviszonnyal vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonnyal összefüggésben – eltérjen az egyenlő bánásmód követelményétől, amennyiben ennek célja valamely hátrányosabb helyzetű csoporttal kapcsolatban előnyben részesítési szabályok meghatározása, pozitív diszkrimináció alkalmazása.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	37	24	21	33	40	30
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	1,00	1,00	1,00	3,00	2,00	0,00
	%	2,70%	4,17%	4,76%	9,09%	5,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	2,00	0,00	0,00	3,00	3,00	1,00
	%	5,41%	0,00%	0,00%	9,09%	7,50%	3,33%
26-30 év (TS 039)	Fő	7,00	6,00	3,00	4,00	5,00	1,00
	%	18,92%	25,00%	14,29%	12,12%	12,50%	3,33%
31-35 év (TS 040)	Fő	8,00	1,00	4,00	6,00	9,00	5,00
	%	21,62%	4,17%	19,05%	18,18%	22,50%	16,67%
36-40 év (TS 041)	Fő	4,00	4,00	3,00	6,00	7,00	8,00
	%	10,81%	16,67%	14,29%	18,18%	17,50%	26,67%
41-45 év (TS 042)	Fő	3,00	2,00	1,00	2,00	3,00	7,00
	%	8,11%	8,33%	4,76%	6,06%	7,50%	23,33%
46-50 év (TS 043)	Fő	2,00	4,00	2,00	0,00	1,00	2,00
	%	5,41%	16,67%	9,52%	0,00%	2,50%	6,67%
51-55 év (TS 044)	Fő	3,00	3,00	2,00	3,00	5,00	3,00
	%	8,11%	12,50%	9,52%	9,09%	12,50%	10,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	3,00	1,00	1,00	2,00	2,00	1,00
	%	8,11%	4,17%	4,76%	6,06%	5,00%	3,33%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	4,00	2,00	4,00	4,00	3,00	2,00
	%	10,81%	8,33%	19,05%	12,12%	7,50%	6,67%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

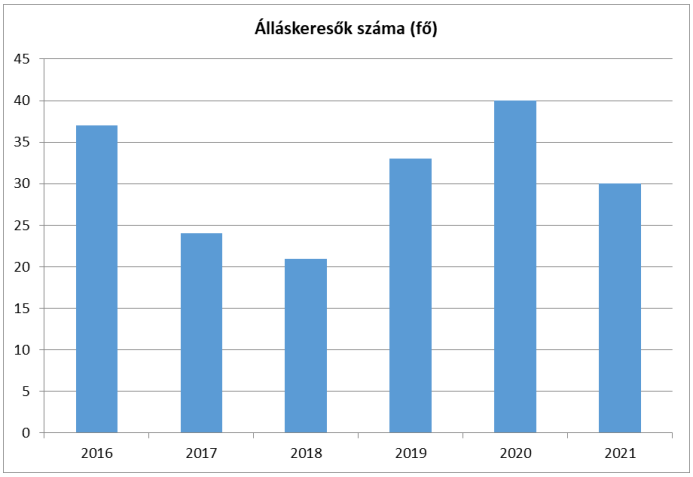

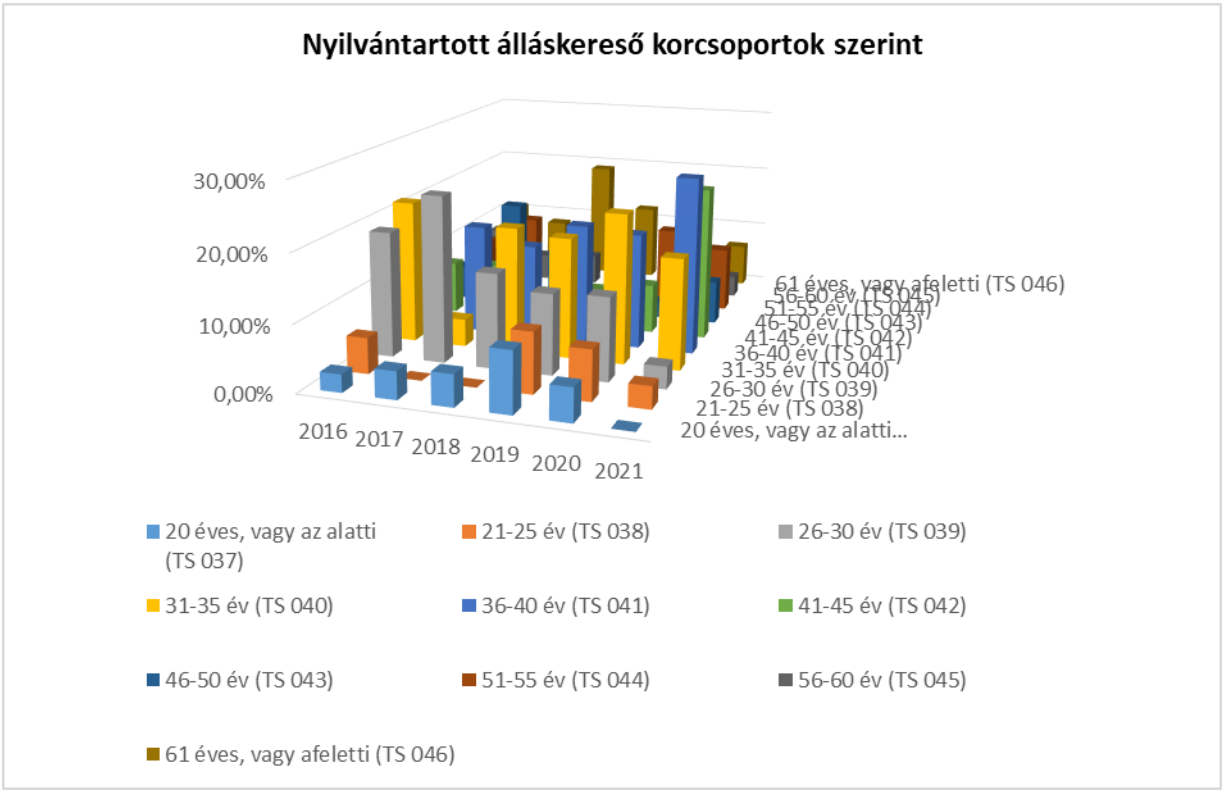

A 3.2.2. táblázat adatai a nyilvántartott álláskeresőket korcsoportok szerinti bontásban mutatják be. Vizsgált években a nyugdíj előtt álló korosztályban 2017-ben volt a legmagasabb, majd 2018-tól fokozatosan csökken a nyilvántartott álláskeresők száma.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	56,76	42,86
2017	50,00	41,67
2018	61,90	61,54
2019	30,30	50,00
2020	50,00	45,00
2021	60,00	61,11
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal		

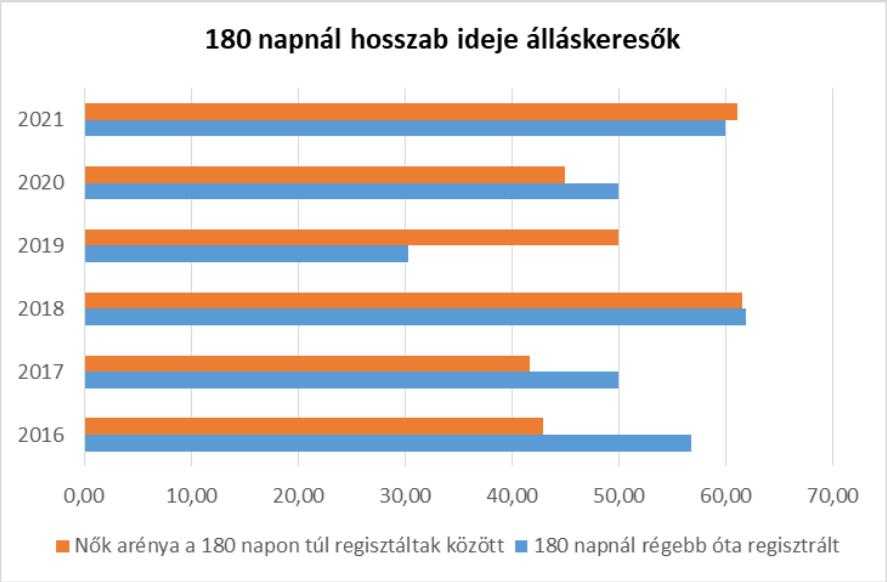

A 3.2.3. táblázat adatai a tartós munkanélküliek arányát mutatják, és a tendenciák szintén fontosak a település gazdasági potenciáljának jellemzésekor, s a jövőbeli folyamatok tervezésekor. Minél magasabb a tartós munkanélküliek számaránya, annál inkább szükséges a beavatkozások tervezése. Ez esetben is figyelembe kell venni a nemek közötti különbséget, illetve a területi és országos arányokat.
A táblázat adatai szerint 2018-ban és 2021-ben közel azonos volt a tartós munkanélküliek és azon belül a férfiak és nők aránya.

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsony továbbá a 18–25 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség

befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	37	2	5,41%	20	54,05%	15	40,54%
2017	24	2	8,33%	13	54,17%	9	37,50%
2018	21	2	9,52%	13	61,90%	6	28,57%
2019	33	4	12,12%	18	54,55%	11	33,33%
2020	40	1	2,50%	20	50,00%	19	47,50%
2021	30	1	3,33%	19	63,33%	10	33,33%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

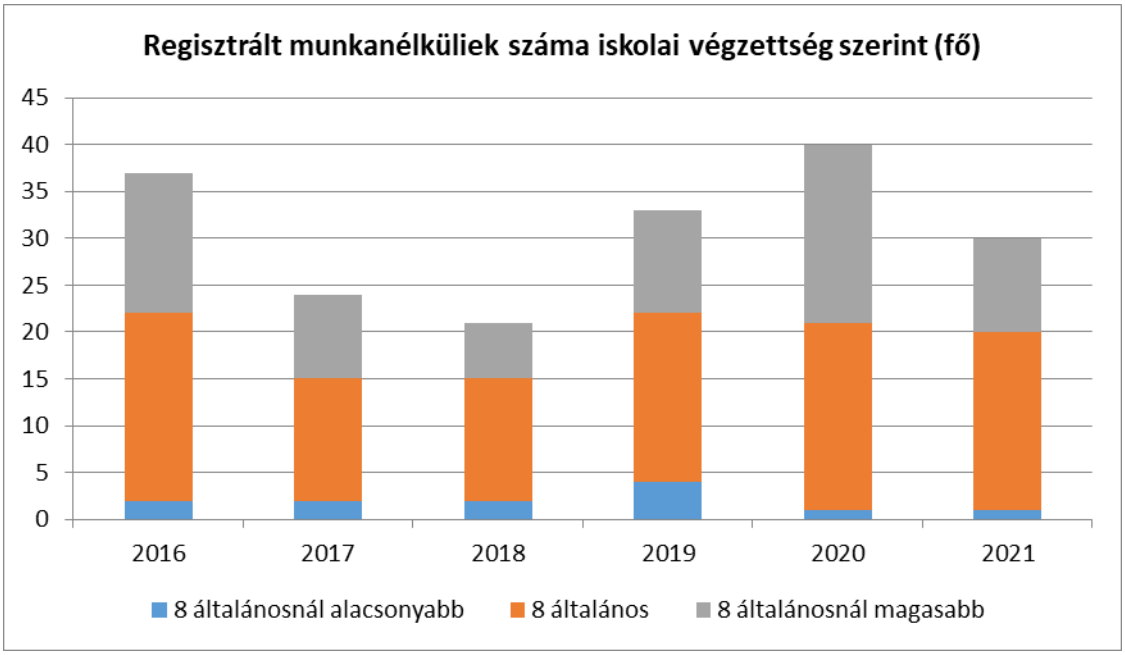

A 3.2.4. számú táblázat a regisztrált munkanélküliek számát mutatja be iskolai végzettség szerint. 2016. évtől 6 évet hasonlít össze, amely szerint látható, hogy a nyilvántartott álláskeresők száma évről évre csökkenést mutat 2019-ig. A következő oszlop iskolai végzettség szerint mutatja be az álláskeresők számát. A táblázat a Nemzeti Munkaügyi Hivatal Statisztikai kimutatása alapján készült. A 8 általános végzettségűek aránya a legmagasabb mindent vizsgált évben a regisztrált munkanélküliek között.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely

létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét. A közfoglalkoztatás szervezését helyben Medina Község Önkormányzata látja el a Tolna Megyei Kormányhivatal Szekszárdi Járási Hivatal Munkaügyi Központjának segítségével és támogatásával. A munkaügyi, bérszámfejtési feladatokat a Magyar Államkincstár végzi. A közterületen dolgozók szakmai irányításával a polgármester és az önkormányzati hivatal dolgozói foglalkoznak.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitika		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalakoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	18	16
2017	25	18
2018	35	19
2019	27	16
2020	23	13
2021	18	13
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal		

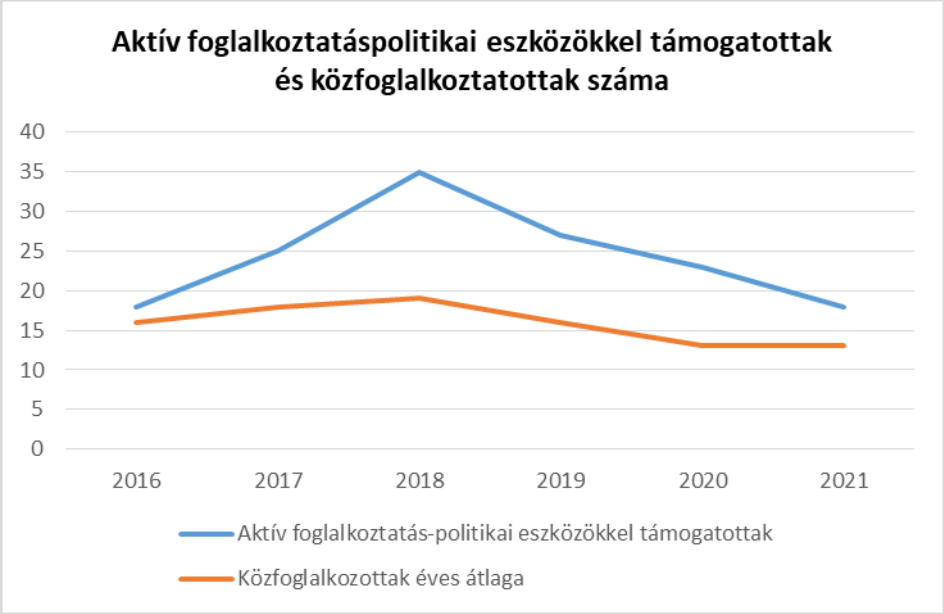

A 3.2.5 számú táblázatból látjuk, hogy az adott évben hány főt foglalkoztatott hosszabb-rövidebb ideig az önkormányzat a közfoglalkoztatás keretében.
A közfoglalkoztatásban dolgozók száma fokozatosan csökkent az utóbbi években, de még mindig fontos szerepet tölt be az abban dolgozók megélhetésében.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munka-napokon	átlagos utazási idő autóbusszal	vonat járatok átlagos száma munkanapokon
Legközelebbi centrum	30perc	10	35 perc	0
Megye-székhely	30 perc	10	35 perc	0
Főváros	120 perc	0	180 perc	0

A településen helyközi autóbuszos közlekedést a Dél-dunántúli Közlekedési Központ Zrt. végzi. A településre betérő járatok a Medina - Szedres - Szekszárd vonalon közlekednek. A járatok a központ és a megyeszékhely között csúcsidőben egy órás követéssel közlekednek. Medina – Szőlőhegy településrészt ellátó járatok többsége a Szekszárd – Harc – Kölesd – Gyönk vonalon közeledik. Távolsági buszjáratok, és a közforgalmi vasút Szekszárd átszállással érhetőek el a településről.
Medina – Szőlőhegy közösségi közlekedésének javítása szükséges a Szekszárd – Szedres – Medina viszonylaton közlekedő, Medina - Szőlőhegy, autóbusz forduló megállóhelyig közlekedő járatok sűrítésével. A jártok sűrítésével a településrészek közti közlekedési kapcsolat javítása érhető el.

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok

fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzásközpontban	van	Tolna Megyei Foglalkoztatási Sratégia 2017-2021
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen	nincs	nincs
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzásközpontban	van	GINOP 5.2.1 Ifjúsági Garancia Program

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – vállalkozások

év	Kiskereskedelmi üzletek száma	Vendéglátóhelyek száma	kivetett iparűzési adó	befizetett iparűzési adó
2019	3	1	12.476	9.460
2020	3	1	12.043	14.425
2021	3	1	14.308	11.757

Az adónemmel kapcsolatos egyes adatok (ezer forint)
Helyi adatgyűjtés

Medinán a kiskereskedelmi üzletek, valamint vendéglátóhelyek száma nem változott a vizsgált években.
A kivetett és befizetett iparűzési adó összege emelkedett, majd csökkent a fenti időszakban. A vállalkozásoknak - jellemzően - nincs alkalmazottjuk, vagy csak nagyon kis létszámú az alkalmazottak száma. Az állami szektorban foglalkoztatottak száma a településen kevés, számottevő emelkedés nem történt az utóbbi években.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

Településünkön a fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok nincsenek.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	**Nyilvántartott álláskeresők száma** (TS 052)	**Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma** (TS 053)
	Fő	**Fő**
2016	37	1
2017	24	1
2018	21	1
2019	33	3
2020	40	3
2021	30	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

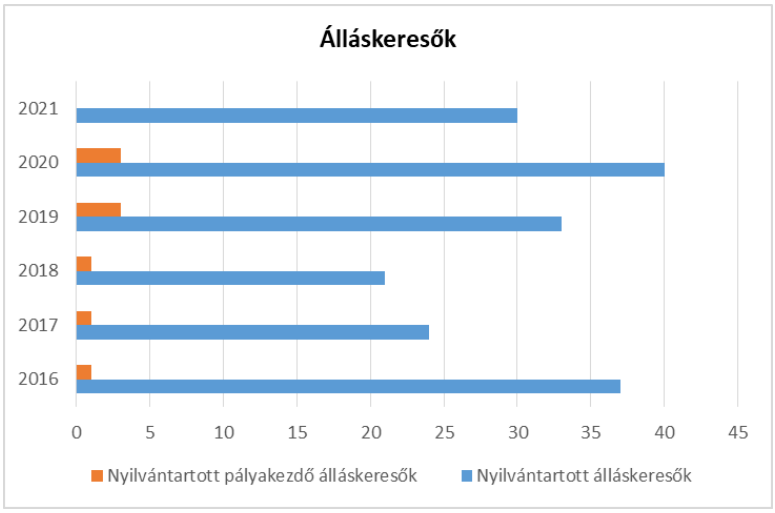

A 3.2.6 számú táblázat szerint 2021-ben nem volt nyilvántartott pályakezdő álláskereső Medinán.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A munkaerő-piaci integrációt térségünkben a Tolna Megyei Kormányhivatal Szekszárdi Járási Munkaügyi Központ koordinálja. A munkanélküliek a Munkaügyi Központ által szervezett képzéseken vehetnek részt. A legtöbb képzés valamilyen szakma elsajátítására – szakács, vendéglátó eladó, szociális gondozó és ápoló, villanyszerelő, CNC forgácsoló stb. – irányul.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Medina Község Önkormányzata aktívan vesz részt a különböző közfoglalkoztatási programokban. Közfoglalkoztatottként 2021. évben 13 főt foglalkoztatott az Önkormányzat. Jelenleg is 8 fő foglalkoztatása történik önkormányzatnál. A mélyszegénységben élők számát az aktív korúak ellátásában részesülők számának felhasználásával tudtuk megbecsülni. Az önkormányzatnak nincs nyilvántartása a foglalkoztatottak nemzetiségi hovatartozásáról, ezért erre vonatkozóan nem áll adat rendelkezésünkre. Az önkormányzat elsősorban az aktív korúak ellátásában, ezen belül is a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülőket alkalmazza a közfoglalkoztatás keretében intézményeiben.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Foglalkozási diszkriminációról nincs tudomásunk településünkön.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáférésének lehetőségei.

2019-ben Medina könyvtárát és az ott rendelkezésre álló számítógépeket térítésmentesen használhatták a számítástechnikai alapismereteket elsajátítani kívánó jelentkezők. Két turnusban is folyt az oktatás.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:
Pénzbeli ellátások:

- tartós ápolást végzők időskori támogatása,
- a járási hivatal - az e törvényben meghatározott feltételek szerint - időskorúak járadékát, foglalkoztatást helyettesítő támogatást, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást, gyermekek otthongondozási díját, ápolási díjat, kiemelt ápolási díjat és emelt összegű ápolási díjat állapít meg.

A helyi képviselő testület 2/2023. (I.25.) önk. rendelete tartalmazza a helyi sajátosságoknak megfelelően biztosított egyes pénzben, valamint természetben nyújtott szociális ellátások formáit. Az egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók.
Az önkormányzat által nyújtható pénzbeli ellátási formák:

- települési támogatás,
- rendkívüli települési támogatás.

Természetben nyújtott ellátás továbbá:

- a köztemetés.

Az önkormányzathoz benyújtott hatáskörébe tartozó szociális kérelmeket a képviselő-testület bizottsága bírálja el. A benyújtott szociális kérelmek száma az utóbbi években folyamatosan csökkent.

Települési támogatásban részesítettek (pénzbeli és természetbeni) (fő)				
2017. év	**2018. év**	**2019. év**	**2020. év**	**2021. év**
20	24	28	24	29

Forrás: TeIR, KSH

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	**15-64 év közötti népesség %-ában**	**Fő**	**Nyilvántartottak %-ában**
2016	37	6,67%	6	16,22%
2017	24	4,44%	2	8,33%
2018	21	4,09%	6	28,57%
2019	33	6,63%	12	36,36%
2020	40	8,28%	8	20,00%
2021	30	6,56%	9	30,00%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal				

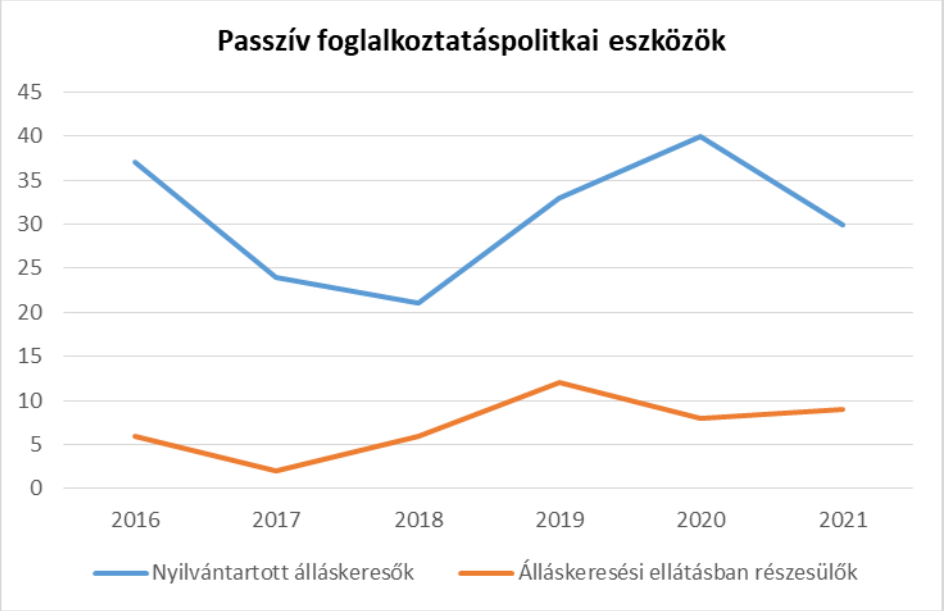

A 3.3.1. táblázat az álláskeresési segélyben részesülők számát mutatja be. Látható, hogy az álláskeresési segélyezettek száma 2017-ben volt a legalacsonyabb. A nyilvántartott álláskeresők száma, pedig 2020-ban volt a legmagasabb községünkben a vizsgált években.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	**Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma** (TS 048)		**Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma** (TS 054)		**Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma** (TS 049)	
	Fő	**Nyilvántartottak %-ában**	**Fő**	**Nyilvántartottak %-ában**	**Fő**	**Nyilvántartottak %-ában**
2016	21	56,76%	n.a.	-	27	72,97%
2017	9	37,50%	12	49,63%	11	45,83%
2018	8	38,10%	8	36,81%	14	66,67%
2019	9	27,27%	10	30,91%	21	63,64%
2020	14	35,00%	11	28,73%	22	55,00%
2021	12	40,00%	13	44,27%	21	70,00%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal						

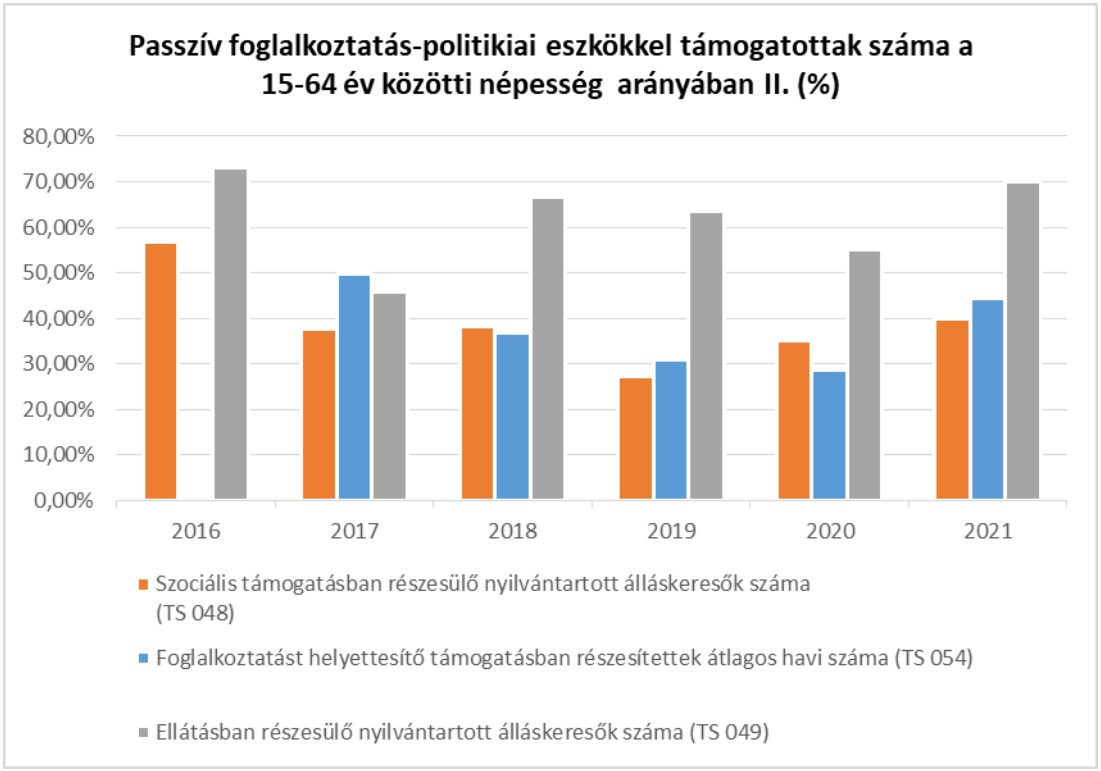

A 3.3.2. táblázat adatsora azt jelzi, hogy Medina községben a rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatása milyen mértékben van jelen. A fenti ellátásokat az az aktív korú személy kaphatja, aki: nem munkavállaló, támogatott álláskereső, vagy öt éven belül betölti a nyugdíjkorhatárt, vagyis olyan hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek részére nyújtott támogatások, akik nem rendelkeznek rendszeres, megélhetést biztosító jövedelemmel.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	n.a.
2017	4
2018	4
2019	3
2020	4
2021	4
Forrás: TeIR, KSH	

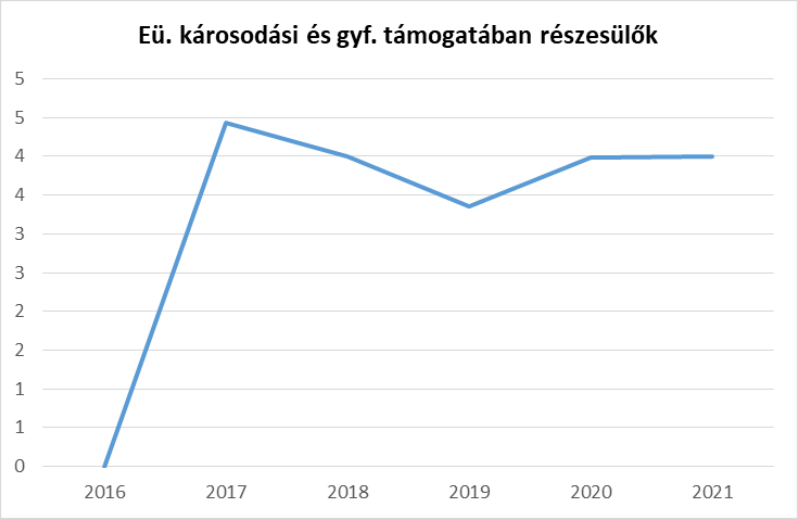

A 3.3.3. táblázat adatsora azt jelzi, hogy Medina községben az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők támogatása milyen mértékben van jelen. Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult személyek lehetnek egészségkárosodott személyek, vagy 14 éven aluli gyermeket nevelő személyek, mindkét esetben akkor, ha megélhetésük más módon nem biztosított, kereső tevékenységet nem folytatnak, vagyonuk nincsen.

Figyelembe kell venni, hogy 2011 január 1-től bérpótló juttatásra (BJP), illetve 2011 szeptember 1-től foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (FHT) jogosult, aki korábban rendelkezésre állási támogatásban (RÁT) részesült, ám a jogosultságot évente felül kell vizsgálni. 2012-től csak annak folyósítható az ellátás, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző évben legalább 30 nap munkaviszonyt tud igazolni közfoglalkoztatásban vagy a munkaerőpiacon. Amennyiben a feltételeknek nem tud eleget tenni, mert számára nem tudtak közfoglalkoztatás körébe tartozó munkát felajánlani, illetve a 30 nap munkavégzést egyéb módon sem tudta teljesíteni, akkor a 30 nap számításánál az általa teljesített közérdekű önkéntes tevékenység időtartamát is figyelembe kell venni. A juttatásban részesülő a munkaügyi szervezettel nyilvántartott álláskeresőként köteles együttműködni. Január elsejétől közfoglalkoztatásban csak a kirendeltség által közvetített álláskeresők, elsősorban juttatásra jogosult személyek foglalkoztathatóak, akik a felajánlott munkalehetőséget az iskolai végzettség és szakképzettség figyelembevétele nélkül kötelesek elfogadni, emellett az önkormányzat rendeletben előírhatja jogosultsági feltételként, hogy a juttatásban részesülő a lakókörnyezetét tartsa rendben. A BJP/FHT összege a szociális vetítési alaphoz igazítva, több mint négy évig változatlanul 28 500 forint volt, majd ez lecsökkent 22.800 forintra.

Munkaerő-piaci szolgáltatások

Az Flt. III. fejezete rögzíti a munkaerő-piaci szolgáltatások és foglalkoztatást elősegítő támogatásokat.
Az állami foglalkoztatási szerv és az állami felnőttképzési intézmény által nyújtott szolgáltatások a következők:
a) munkaerőpiaci és foglalkozási információ nyújtása,
b) munka-, pálya-, álláskeresési, rehabilitációs, helyi (térségi) foglalkoztatási tanácsadás,
c) munkaközvetítés.

Álláskeresők támogatása

A **támogatott képzésben részesíthető személyek** körét és a képzési támogatásként adható juttatásokat az Flt. 14. §-a rögzíti.

A **hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatásának bővítését szolgáló támogatások** nyújthatók az Flt. 16. §- alapján a munkaadó részére a törvényben rögzített feltételek esetén.

Az **álláskeresők vállalkozóvá válását elősegítő támogatás** nyújtható az Flt. 17. §-a szerint a legalább három hónapja folyamatosan álláskeresőként nyilvántartott, vagy rehabilitációs járadékban részesülő magánszemélyek számára, legfeljebb hat hónap időtartamra, havonta a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) összegéig terjedő vissza nem térítendő formában, pályázati eljárás keretében.

A **munkahelyteremtés és munkahelymegőrzés támogatásáról** az Flt. 18. §-a rendelkezik, eszerint pályázati eljárás keretében, vissza nem térítendő munkahelyteremtő támogatás nyújtható a munkavállalók létszámának növelésével tartós foglalkoztatást biztosító munkáltató

Az álláskeresők ellátására vonatkozóan az Flt. 25. §-a szerint **álláskeresési járadék** folyósítható annak az álláskereső személynek, aki megfelel a törvény e rendelkezése szerinti feltételeknek.

Az Flt. 30. §-a szerint az álláskereső kérelmére **nyugdíj előtti álláskeresési segély**t kell megállapítani a jogszabályban rögzített feltételek esetén.

Az álláskereső részére járó álláskeresési járadék, álláskeresési segély megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatos helyközi utazási **költségtérítés** állapítható meg az Flt. 32. §-a szerint.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	334	0	0,00	38,62	56,89	79,04
2017	334	0	0,00	38,62	56,89	79,04
2018	334	0	0,00	38,62	56,89	79,04
2019	333	0	0,00	38,44	57,06	79,28
2020	333	0	0,00	38,44	57,06	79,28
2021	333	0	0,00	38,44	57,06	79,28
Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok						

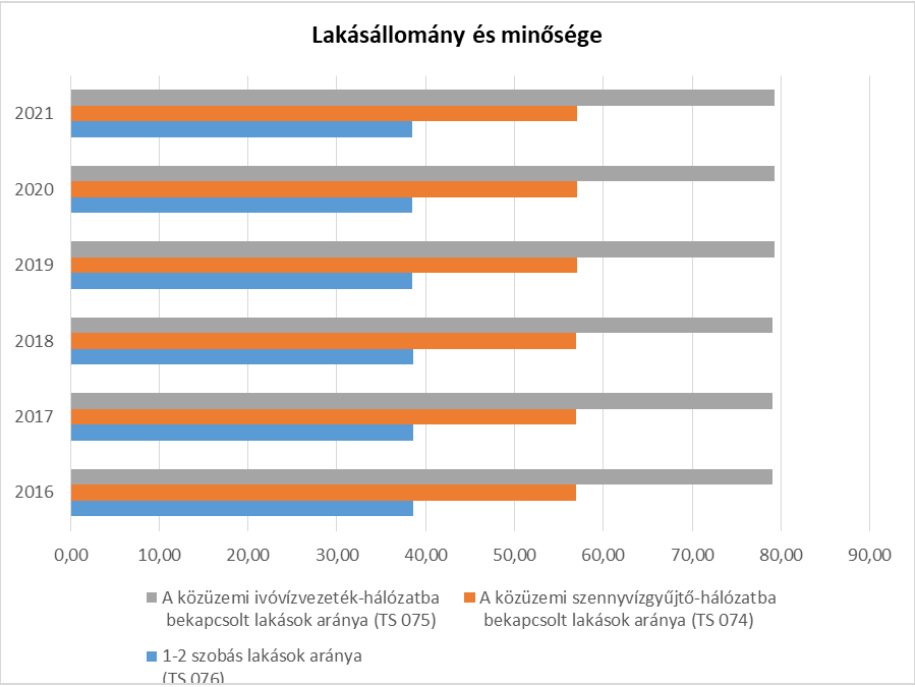

A 3.3.3. táblázat lakásállomány alakulását mutatja az utóbbi években, mely szerint nincs számottevő változás településünkön.

a) bérlakás-állomány

Medina Község Önkormányzata bérlakás állománnyal nem rendelkezik.

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	334	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	334	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	334	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	333	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	333	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	333	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok							

b) szociális lakhatás

Medina Község Önkormányzata szociális lakás állománnyal nem rendelkezik.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Medina Község Önkormányzata egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlannal nem rendelkezik.

e) lakhatást segítő támogatások

Lakhatást segítő támogatást Medina Község Önkormányzata jelenleg nem biztosít.
A lakhatási feltételek, illetve a lakhatás körülményeinek javítása minden önkormányzat egyik elsőszámú feladata, tekintettel arra, hogy az életminőség szempontjából a legfontosabb tényezőnek a lakhatási feltételek minősülnek.
Medina Község Önkormányzat számára az egyik legfontosabb cél, hogy a település fiataljai a jövőjüket Medinán tervezzék, itt alapítsanak családot és hosszútávon is a község társadalmi-gazdasági fejlődését szolgálják.
Ebből a célból az Önkormányzat kidolgoz egy telekprogramot, amelynek keretében a lakatlan, rossz állapotú ingatlanokat megvásárolja, majd kedvezményes építési telkeket fog kialakítani a helyi, illetve a községben letelepedni kívánó fiatalok számára. A program részleteinek kidolgozása során a fő elv a következő lesz:

- a medinai születésű, vagy itt lakóhellyel/munkahellyel rendelkező fiatal felnőttek számára kedvezményes feltételek között kínálunk építési telkeket.

Cél továbbá szolgálati lakás kialakítása, illetve Paks II. építkezésre tekintettel munkásszálló kialakítása, melyet az építkezés befejezése után lakásokká lehetne átalakítani.
A terv kivitelezésének forrását egyértelműen pályázati úton kívánja megszerezni az önkormányzat.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	0
2018	n.a.	0
2019	n.a.	0
2020	n.a.	0
2021	n.a.	43
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

A 3.4.3. számú táblázat a lakásfenntartási támogatásban részesülők számát és az egyéb települési támogatásban részesülők számát mutatja be. Adósságcsökkentési támogatás nincs a településen.

f) eladósodottság

Településünkön az alábbi szolgáltatások biztosítottak: áram, víz-, szennyvíz, gáz, szilárd hulladékszállítás, kábel tv, telefon.

A szociálisan rászorulók esetében 2015-től települési támogatás keretében nyújtható támogatás különösen
a) a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
b) a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére,
c) a gyógyszerkiadások viseléséhez,
d) a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére.

A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdíj-, illetve lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása.
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeket nevelő családok többsége él a „védendő fogyasztó” lehetőséggel a közműszolgáltatók felé.
A valamely közüzemi szolgáltató felé hátralékkal rendelkező helyben lakó állampolgárok számának alakulásáról nincs adatunk. Több családnál előfordult már, hogy kikapcsolta a

szolgáltató az áramszolgáltatást, illetve korlátozta a vízszolgáltatást. Több háztartásban van előrefizetős fogyasztásmérő. Ezt főleg az áramdíj tartozást felhalmozó családok veszik igénybe. A legveszélyeztetettebb csoportok a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülők, kedvezőtlen jövedelmi helyzetű családok, pályakezdők, nagycsaládosok, lakásfenntartási nehézséggel küzdők, a lakhatással összefüggő adósságot felhalmozott háztartások, családok. A hajléktalanság nem jellemző községünkben.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A helyi kötelező közszolgáltatási feladatok megszervezése, a humán szolgáltatások, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a település üzemeltetési feladatai, a közterületek tisztántartása biztosított. Az állampolgárok számára elérhetőek, megfelelő színvonalon működnek és minden jogos igényt kielégítenek.
A közszolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közszolgáltatások fenntartása.
Az állampolgárok megfelelő életminőségét a mindennapi alapfeltételek tartalmazzák. Ide tartoznak a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők és az un. humánszolgáltatások: a gyermekjóléti, a szociális, egészségügyi, óvodai, közművelődési, sport egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése, fenntartása.

A vezetékes közműhálózat kiépítettsége megfelelő Medinán, szinte minden háztartásban van vezetékes ivóvíz, a szennyvíz-elvezetés is kiépítésre került.
A község vezetékes telefon, mobiltelefon, illetve internethálózat kiépítettsége lefedi a települést. Szinte majdnem minden háztartásban van számítógép és internet hozzáférés.
Évekkel ezelőtt megtörtént a gázhálózat kiépítése is, a gázcsonk minden ingatlannál megvan, a rákötés pedig saját döntésen múlik.
A VERTIKÁL-Alisca Terra Konzorcium közszolgáltató végzi a települési szilárd hulladék elszállítását, illetve a zöldhulladék, továbbá az egyéb szelektíven gyűjtött hulladék elvitelét is.
Külterületünkön Medina Szőlőhegyen 75 fő él. A villamosenergia ellátást az E.ON Dél-dunántúli Áramhálózati Zrt. biztosítja. Vezetékes vízellátásának az üzemeltetője a Szekszárdi székhelyű E.R.Ö.V. Zrt.. Medina- Szőlőhegy település rész nem rendelkezik vezetékes szennyvízelvezető hálózattal. A kommunális hulladék szervezett gyűjtése megoldott. A külterületre aszfaltút vezet, naponta 4 járatot biztosít a Gemenc Volán Rt. és a Dél- dunántúli Közlekedési Központ Zrt. közlekedési szolgáltató Medinán keresztül. A szőlőhegyiek a Gyönk-Kölesd-Harc-Szekszárd útvonalon közlekedő járatokat is használhatják.
Szükség szerint - a helyi igényeket figyelembe véve - járatok sűrítésével a településrészek közti közlekedési kapcsolat javítása érhető el, mint ahogy volt is erre példa a közelmúltban.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Telepek, szegregátumok nincsenek Medina községben sem a lakott külterületen.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	26	4,83
2018	0	0	0	0	21	4,00
2019	0	0	0	0	23	3,49
2020	0	0	0	0	27	4,10
2021	0	0	0	0	32	5,19
Forrás: TeIR, KSH Tstar						

A 3.4.3. számú táblázat a közgyógyellátásban, valamint az ápolási díjban részesülők számát mutatja, mely 2019-től kis mértékben emelkedik községünkben.

Az egészségügyi ellátás biztosított az alapellátás körébe tartozó települési önkormányzati feladatok tekintetében:

- háziorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás (felnőtt, gyermek),
- védőnői ellátás,
- iskola- és ifjúság orvosi ellátás.

A község háziorvosi alapellátását az önkormányzat egyéni vállalkozó háziorvossal biztosítja. A szolgálathoz bejelentkezettek létszáma 602 fő, ebből a gyermekek száma 84 fő (2018-as adat). A háziorvos minden munkanapon rendel. A Szekszárdi Remedia patika a háziorvoson keresztül kézi gyógyszertár formájában biztosítja a körzethez tartozó betegek rendszeres és teljes körű gyógyszer ellátását. A körzeti ápolónő napi 8 órában látja el az ápolási, gondozási, látogatási és más egészségügyi teendőket. A vérvétel is helyben történik, nem kell beutazni ezért Szekszárdra.
A járóbeteg szakellátás Szekszárdon működik. A fogorvosi alapellátás Szedresben történik.
A védőnő a háziorvossal szoros együttműködésben végzi munkáját. Tevékenységükkel a község egészét lefedik, az érintett családok (anyák, várandósok, gyermekek) számára elérhetőek. A védőnői szolgálat a reális igényekhez és a kötelező szakmai követelményekhez igazodva Medinán is tart tanácsadást és helyben is ellátja a gyermekeket. A védőnő a helyi óvodában és az iskolában is ellátja feladatait.
Munkanapokon 16 óra után, a munkaszüneti- és ünnepnapokon a központi felnőtt-, és gyermekorvosi ügyelet 24 órás sürgősségi ügyelet formájában elérhető Szekszárdon.
Az iskola- és ifjúság-egészségügyi szolgálat orvosi feladatait a házi orvos látja el.
A felnőttek és gyermekek ellátásért felelős kórház a Tolna Megyei Balassa János Kórház Szekszárdon.
A fogászati alapellátás szedresi ellátási helyen biztosítja az önkormányzat, összevont fogorvosi körzetben. Fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok közt a szedresi fogorvos végezi az

oktatási intézménnyel történt megállapodás alapján. Az iskolafogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik a szűrővizsgálaton.

Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők (alanyi és normatív alapon) (fő)				
2017. év	**2018. év**	**2019. év**	**2020. év**	**2021. év**
26	21	23	27	32

Forrás: TeIR, KSH

Alanyi jogon megállapított ápolási díjban részesítettek havi átlagos létszáma (fő)				
2017. év	**2018. év**	**2019. év**	**2020. év**	**2021. év**
4,83	4	3,49	4,1	5,19

Forrás: TeIR, KSH

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi, és a kisgyermekkori kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított. Községünkben helyben a tüdőszűrés már nem megoldott, de az önkormányzat mindig helyet biztosít a helyben történő véradáshoz és egészségügyi szűrővizsgálatokhoz (pl. szemvizsgálat, nőgyógyászati szűrővizsgálat).
A gyermekek kötelező szűrését a védőnői szolgálat és a háziorvosi ellátás biztosítja.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A helyi óvodában biztosított a különleges bánásmódot igénylő, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése. A felnőtt lakosság számára Szekszárdon érhetőek el a különféle rehabilitációs ellátások.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat a köznevelési intézményekben megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Sajnos községünkben jelenleg sportegyesületek nem működnek. Pályázat útján kívánja az önkormányzat megoldani a sportpálya építést. Az iskolában a tornaszoba megfelelően szolgálta az iskolások testnevelés óráit. A felújított óvoda épületében is helyet kapott egy tornaszoba, mely rendszeresen helyet biztosít közös sportolási alkalmakhoz nem csak az óvodások számára.

e) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatások elérhetők községünkben. Ide sorolható: a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres segítségnyújtás is igénybe vehető, a családsegítés, a gyermekjóléti szolgáltatás és a tanyagondnoki szolgálat. A szociális étkeztetést 2008. március óta önkormányzatunk látja el, jelenleg egy helyi és egy környékbeli vállalkozón keresztül. A házi segítségnyújtás, társulás formájában a Paks Kistérségi Szociális Központ keretében működik. A gondozónői feladatokat helyi szakképzet gondozónő látja el.
A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás szintén társulási formában működik, a Paksi Többcélú Kistérségi Társulás által fenntartott Paksi Kistérségi Alapszolgáltatási Központon keresztül. A szolgálat munkatársa csütörtökön helyben is ügyfélfogadási időben fogadja a hozzá fordulókat.
A tanyagondnoki szolgálat működtetésével megoldódott a lakott külterületen élők, a Medina Szőlőhegyiek ellátása. A szociális ellátások és a szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működnek, nagymértékben lefedik a szociális szükségleteket. A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek a színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását. A helyi szociális szolgáltatások gyakorlatában olyan személyközpontú szociális munka folyamatosan biztosított, amely megteremti a hátrányos helyzetben élők folyamatos támogatásának, és az esélyegyenlőség feltételeit.

f) drogprevenciós szolgáltatások;

Drogprevenciós szolgáltatás nem működik a településen.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az ellátórendszer elemei mindenki számára hozzáférhetők, egységes, egymásra épülő szolgáltatásokat nyújt folyamatos és megbízható módon. Az ellátórendszer hatékonyságát az is eredményezi, hogy az egészségügyi-, az oktatási-, közművelődési intézmények, szervezetek, egyesületek a szakmai programjuk tervezése és megvalósítása során együttműködnek.
Az Önkormányzat a környezeti- és települési-egészségügyi feladatok körében gondoskodik a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról. Szervezett szilárd hulladékszállítás működik községünkben.
A település szennyvíz-csatornázottsága 100 %-ban lefedett. Szükség esetén évente egy, vagy akár több alkalommal az önkormányzat közreműködésével a szúnyoggyérítés is megoldott. A közterületeket a közmunkások foglalkoztatásával tartja rendben.
Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.
Részt vesz az önkormányzat a szociális tűzifa akcióban, és a Bursa Hungarica ösztöndíj programban.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Az önkormányzat segíti a külterületeken élőket az alapszolgáltatásokhoz való hozzáférésben a tanyagondnoki szolgálat aktív közreműködésével. A tanyagondnok igény szerint szállítja a lakosságot háziorvosi, illetve fogorvosi rendelésre, valamint egyedi igények vagy akut helyzet esetén is segítséget nyújt. Abban az esetben, ha szakorvosi ellátásra van szükség szintén a tanyagondnok áll rendelkezésre. Mivel a településen nincs mobil gyógyszertár, ezért a

gyógyszerek felíratása, illetve a receptek kiváltása szintén a tanyagondnok rendszeres feladatai közé tartozik. Kéthetente szállítja a helyben levett vérmintákat a Tolna Megyei Kórház szekszárdi laborjába.
Népkonyha községünkben nem működik.
Az önkormányzat 2016-tól megszervezi és lebonyolítja az arra jogosult rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult hátrányos-, és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére az ingyenes szünidei gyermekétkeztetést. Az érintett családok többsége igénybe veszi ezt a lehetőséget.

3.6.2. Népkonyha	
Év	**Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)**
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
Forrás: Önkormányzati adat	

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

A közösségi élet színterei a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templom, a civil szervezetek összejöveteleinek helyszíne, a Művelődési ház, a könyvtár, az iskola, az óvoda. Községünk kedvező természeti adottságokkal, értékekkel rendelkezik.
A művelődési ház programjai tartalmasak pl.: előadói estek, hagyományos bálok, mesedélutánok gyerekeknek, óvodások farsangi bálja, kézműves foglalkozások, bor- és pálinkaverseny, falunap és elszármazottak találkozója, iskolások-, óvodások nemzeti ünnepi-, anyák napi-, tanévzáró műsora, népdaltalálkozó, állandó kiállítások, hasznos tájékoztató előadások.
A könyvtár épülete pályázati forrásból kívül-belül megújult. Itt kapott helyet a helytörténeti kiállítás is. A szolgáltatások közé tartozik az internet hozzáférés, fénymásolás is többek között.
A Medinai Hírmondó újságunk kéthavonta jelenik meg az önkormányzat költségén, amelyet minden háztartáshoz eljuttatunk, így biztosítva a széleskörű tájékoztatást a helyi közéletről és más hasznos közérdekű információról.
Az újság szerkesztését az önkormányzat dolgozója végzi, aki folyamatosan gyűjti az önkormányzattól és intézményeitől, az óvodától és iskolától, a civil szervezetektől, a helyi vállalkozóktól, a lakosságtól a közlendő információkat, tájékoztatókat.
Medina községre vonatkozó főbb adatok, helyi önkormányzati jegyzőkönyvek, határozatok, rendeletek, hirdetmények széles körű tájékoztatást biztosítanak az önkormányzat honlapja segítségével (www.medinafalu.hu).

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	**Sportcsarnok, sportpálya léte** (TS 103)	**A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma** (TS 104)	**Közművelődési intézmények száma** (TS 105)
db	**van/nincs**	**db**	**db**
0	nem	486	1
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A településre nem jellemzőek az etnikai konfliktusok. A településen megtalálható a szerb és roma kisebbség. A Medina Helyi Szerb Nemzetiségi Önkormányzat jelenleg is aktívan működik a falunkban.
Az Önkormányzat gondot fordít arra, hogy az állampolgárokat, a községben lévő „szellemi tőkét" bevonja a társadalmi életbe, a programok előkészítésébe. A tehetséges embereket ösztönzi értékeik, képzőművészeti alkotásaik bemutatására, a nemzetiségi hagyományőrző rendezvény lebonyolításához helyszínt biztosít. A helytörténeti gyűjteményt, a helyi történeti anyagokat, állandó kiállításokon bemutatja. Egyre nagyobb hagyománya van a civil szerveződéseknek, amelyek egy meghatározott célú közös állampolgári tevékenységek színterei. A helyi lakosság integrációját támogató közösségfejlesztő programok egyre nagyobb számban fordulnak elő.
A civil szervezetek aktívak, sokszínű tevékenységeikkel Medina község fejlődéséhez járulnak hozzá. Az Önkormányzat rendszeres tájékoztatással, pályázati lehetőséggel és folyamatos párbeszéddel segíti a munkájukat.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Az önkormányzat együttműködik a civil szervezetekkel, gazdasági társaságokkal, az egyházzal, a nemzetiségi önkormányzattal, az intézmények vezetőivel, a társulások vezetőivel, a környező települések vezetőivel, az együttműködő vállalkozókkal.
Az önkormányzat és a helyi civil szervezetek kapcsolata jónak, eredményesnek mondható. A civil szervezet önkéntes közvetítésével és adományokkal enyhíti a hátrányos helyzetű családok mindennapjait. A szolidaritás és felelősség mind a magánemberekben, mind a községben működő gazdasági szervezetekben jelen van. Ez jellemzően felajánlásokban, az önkéntes munkában és a társadalmi munkában nyilvánul meg.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Medina Tolna vármegye egyetlen olyan települése, ahol szerb kisebbség él. Ma 36 szerb nemzetiségű él a községben. 1994-től működik a szerb nemzetiségi önkormányzat Medinán.

Anyanyelvüket, vallásukat, kultúrájukat és hagyományaikat ma is ápolják, őrzik a szerb hagyományokat.

Vallásuk gyakorlásához elengedhetetlen a templom épülete. A szerbek 1720 körül települtek Medinára. Itt fatemplomot építettek, ami az évek során kicsinek bizonyult. 1856-ban aztán elkészült a ma is meglévő téglatemplom. A legenda szerint a régi fatemplom köré építették a jelenlegi templomot, majd lebontották és kihordták a régi templom deszkáit és gerendáit.

A Medina Helyi Szerb Nemzetiségi Önkormányzat a szerb identitás megőrzése, a hagyományok és szokások, az anyanyelvi, népi és vallási tradíciók ápolása érdekében, a kulturális örökség szellemében működik. Évről-évre megtartják hagyományőrző programjaikat.
Nagyrészt pályázati forrásból valósult meg a közelmúltban a szerb klub nyílászáróinak cseréje, valamint a templom részleges felújítása.

e) helyi lakossági önszerveződések.

Helyi civil szervezeteink:

Medinai Nyugdíjasok Érdekszövetsége,
Medina Községért Közalapítvány,
Medinai Helytörténeti és Hagyományőrző Egyesület, valamint a
Medinai Gazdakör.
Az önkormányzat és a helyi civil szervezetek kapcsolata jónak, eredményesnek mondható. Ez jellemzően felajánlásokban, az önkéntes munkában és a társadalmi munkában nyilvánul meg. Az önkormányzat segítséget nyújt a civil szervezeteknek pl. pályázatíráshoz, helyiséget és egyéb támogatást biztosít rendezvényeik lebonyolításához.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A 2011. évi népszámlás adatai szerint Medina községben 25 fő vallotta magát a cigány/roma nemzetiséghez tartozónak. A községben megalakult a Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2002-ben és 2014. év október 12-vel megszűnt.
A 2022. évi ide vonatkozó népszámlálási adatok még nem ismertek.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A szegénység az elszegényedés folyamatának felszínre kerülő problémái között a lakosság munkaerő-piaci helyzete, a munkanélküliségből eredő problémák szerepelnek.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szegénység oka a tartós munkanélküliség.	Közfoglalkoztatás tovább folytatása. Egyéb helyi és vidéki foglalkoztatási lehetőségek felkutatása. Foglalkoztatási helyzet javításának segítése. A rehabilitálható emberek elhelyezkedésének segítése.

A nem megfelelő képzettség akadályozza a munkanélküliek munkaerő-piacon történő elhelyezkedését.	Képzési lehetőségek elérésének támogatása a munkanélküliek körében.
Alacsony jövedelmű családok elszegényedése.	Alacsony jövedelemből élők esetében a különböző szolgáltatások, juttatások szélesebb körben történő megismertetése.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032" Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Elsőként tekintsük át a gyermekek helyzetének elemzéséhez kapcsolódó definíciókat és szabályozást.

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A **védelembe vétel** a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermekvédelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

- Pénzbeli és természetbeni ellátások:
  a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
  b) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
  c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
  d) az otthonteremtési támogatás,
  e) a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

- A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:
  a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
  b) a gyermekek esélynövelő szolgáltatásai,
  c) a gyermekek napközbeni ellátása,
  d) a gyermekek átmeneti gondozása.

- A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:
  a) az otthont nyújtó ellátás,
  b) az utógondozói ellátás,
  c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

- A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:
  a) a védelembe vétel,
  b) a családbafogadás,
  c) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
  d) az átmeneti nevelésbe vétel,
  e) a tartós nevelésbe vétel,
  f) a nevelési felügyelet elrendelése,
  g) az utógondozás elrendelése.

- Az ellátások és intézkedések nyújtása és megtétele, azok ellenőrzése, valamint biztosítása során adatok kezelésére az alábbi szervek és személyek jogosultak:
  a) a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szervek és személyek (Gyvt. 16. §),
  b) a fővárosi főjegyző,
  c) a gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás, intézmény fenntartója, vezetője,
  d) a helyettes szülő, nevelőszülő,
  e) a gyermekjogi képviselő, illetve amennyiben a gyermek panaszának orvoslása érdekében feltétlenül szükséges a betegjogi képviselő, illetve az ellátottjogi képviselő,
  f) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
  g) a gyermekvédelmi szakértői bizottság.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: A köznevelési törvény 2013. szeptember 1-éig hatályban tartja a közoktatásról szóló törvény 121. §-a (1) bekezdésének 14. pontjában rögzített definíciót a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet vonatkozásában, ezt követően a definíciót a Gyvt. fogja tartalmazni[3]. A 2013. szeptember 1-éig hatályos szabályozás értelmében hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek hároméves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.
A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden év október 31-ig megküldi az illetékes kormányhivatal részére (Nktvr. 27-29. §)[4].

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A támogatásra az rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjául rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és

1. nyugellátásban,
2. korhatár előtti ellátásban,
3. szolgálati járandóságban,
4. balettművészeti életjáradékban,

[3] A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet Gyvt-ben rögzített definíciója a sablon készítésekor még nem ismert.
[4] Iskolaszolga, XXIII. 3., 2012. november

5. átmeneti bányászjáradékban,
6. időskorúak járadékában vagy
7. olyan ellátásban

részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik. (Gyvt. 20/B. § (1)).

Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére.

Óvodáztatási támogatás: 2015. október 31-ével megszűnt.

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek: Elsősorban a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény szerinti menedékjogot kérő, menekült, menedékes, oltalmazott vagy humanitárius tartózkodási engedéllyel rendelkező gyermekek helyzetére szükséges kitérni. A menedékes - rászorultsága esetén - jogosult a befogadás anyagi feltételeire, valamint ellátásra és támogatásra. A menekültügyi hatóság, valamint a jegyző az ellátásra, támogatásra vonatkozóan határozattal dönt (2007. évi LXXX. törvény, 32. §).

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családokat a gyermekek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosítanak. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési intézményhálózaton keresztül valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Medina községben a gyermekvédelmi alapellátás kiépült, a preventív gyermekvédelem a gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

Medinán a 18 évi alatti gyermekek száma a népességben: 2019. évben 152 fő, 2020. évben 144 fő, 2021. évben 146 fő, 2022. évben 157 fő. A számadatok a KSH rendszeréből kerültek kigyűjtésre.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	403	389	792	50,88%	49,12%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			26	3,28%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	67	64	131	8,46%	8,08%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	15	6	21	1,89%	0,76%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossággal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek, helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A 2019. január 1-éig

hatályos szabályozás értelmében (Gyvt. **67/A. §):** Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) *b)* a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) *c)** a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

(2) Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés *a) -c)* pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	1	n.a.
2017	0	n.a.
2018	1	n.a.
2019	2	4
2020	0	2
2021	9	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

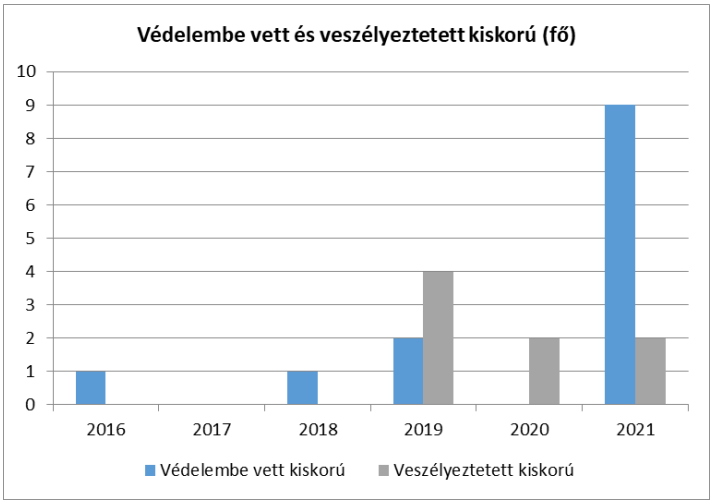

A 4.1.1. számú táblázat adatai szerint 2021-ben 9 fő védelembe vett, és 2 fő veszélyeztett kiskorú gyermek volt Medinán. A községben 2013-2015-ig nem volt védelembe vett gyermek, 2016-2018-ig minden évben egy-egy gyermeket vettek védelembe.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat beszámolója alapján Medina községben a gyermeknevelésből, illetve a családok életviteléből adódott a legtöbb probléma. Sokszor ezek együttes megjelenése a jellemző.
A családok napi megélhetési gondokkal küzdenek, ebből adódik a szülők közötti konfliktusok nagy része is. Több család küzd a létfenntartást veszélyeztető anyagi problémával, ami elmélyülni látszik, illetve tartóssá válik, ezáltal befolyásolja a gyermekek életminőségét. A szülők helytelen életvitele, a nem megfelelő pénzbeosztás mellett a hiteltartozások folyamatos növekedése, a törlesztő részletekkel való elmaradás miatt, illetve gazdasági helyzet miatt egyre több család kerül nehéz anyagi helyzetbe.
Gyakori problémaként jelentkezik a szülők nem megfelelő életvitele. Elsősorban a dohányzás jelent gondot, az alkoholfogyasztást gyakran titkolják. Egyre gyakoribb a szülőknél is az internet függőség és az egyéb játékszenvedély felmerülése.
Az éves gyermekvédelmi rendszer működéséről szóló beszámoló adatait és tapasztalatait értékelve meghatározhatjuk a veszélyeztetettségi okokat, figyelve arra, hogy ott, ahol egy-egy gyermek, vagy fiatal több szempontból is érintett lehet, ott a veszélyeztetettségi tényezők halmozottan jelentkeznek.
A helyi gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint nem változott az a tendencia, hogy a veszélyeztetettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó.
A gyermekvédelem középpontjában a meghatározó szerepet betöltő jelzőrendszer áll. A gyermekjóléti központ kiemelt feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, melyet a prevenciós munka első számú eszközének tekintünk. A veszélyeztetettség jelzésére épülő gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát jelentősen befolyásolja a jelzőrendszer működésének minősége. A jelzőrendszer tagjainak együttműködése az esetek és a problémák mentén történik. A jelzőrendszer összetétele iskolai-, óvodai intézmények, védőnő, háziorvos, önkormányzati hatóság, körzeti megbízott, akik szakmai munkájuk során kapcsolatban állnak a gyermekekkel. Együttműködnek, egymást kölcsönösen tájékoztatják.

d) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, valamint

A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.
Medina községben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma 2013-ban kiugróan magas 71 fő volt. 2016-ig folyamatosan csökkent a gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, ahol a családban az egy főre jutó jövedelem a nyugdíjminimum 130%-a, illetve 140%-a alatt volt, 2018 január 01-től a nyugdíjminimum 135%-a, illetve 145%-a alatt volt. Jelenleg ez a jövedelemhatár a szociális vetítési alap 185%-a egyedülálló esetén, illetve 165%-a több szülős családokban.
Az adatokat a 4.1.2. számú táblázat mutatja be részletesen.
A tartósan beteg, vagy fogyatékkal élő gyerekek azok, akik emelt összegű családi pótlékban részesülnek. A rendszeres gyermekvédelmi támogatás csökkenésének oka az évről évre csökkenő gyermeklétszám is, a családi adókedvezmény bevezetésével is a szülők jövedelmének magasabb hányada marad a családoknál, valamint a minimálbér emelkedése is pozitív hatással van, ami miatt kevesebb az ellátottak létszáma. Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban jelenleg nem részesül senki.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	n.a.
2017	55
2018	56
2019	56
2020	53
2021	53

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

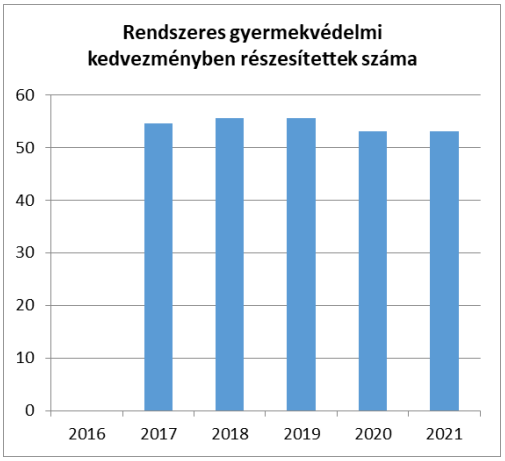

A 4.1.2 számú táblázat azt mutatja, hogy számottevően nem változott a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma a vizsgált években.

e) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Az óvodában 2018-ig működött családi napközi csoport, majd az év végétől 7 férőhellyel mini bölcsőde működik Medinán. A gyermekek napközbeni ellátása az egységes óvoda bölcsődében ingyenes, az önkormányzat nem kér gondozási személyi térítési díjat, amely nagy segítséget jelent a családok számára. 2018 szeptemberétől a felújított, a mai kor követelményeit kielégítő, tágas, világos intézményben fogadják a gyermekeket. A férőhelyek kihasználtsága 100%-os.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	2	1	3
2017	2	2	4
2018	0	3	3
2019	2	4	6
2020	2	4	6
2021	3	4	7
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok			

A 4.1.2. számú táblázat adatai a 2016-tól árvaellátásban részesülők számát mutatja településünkön.

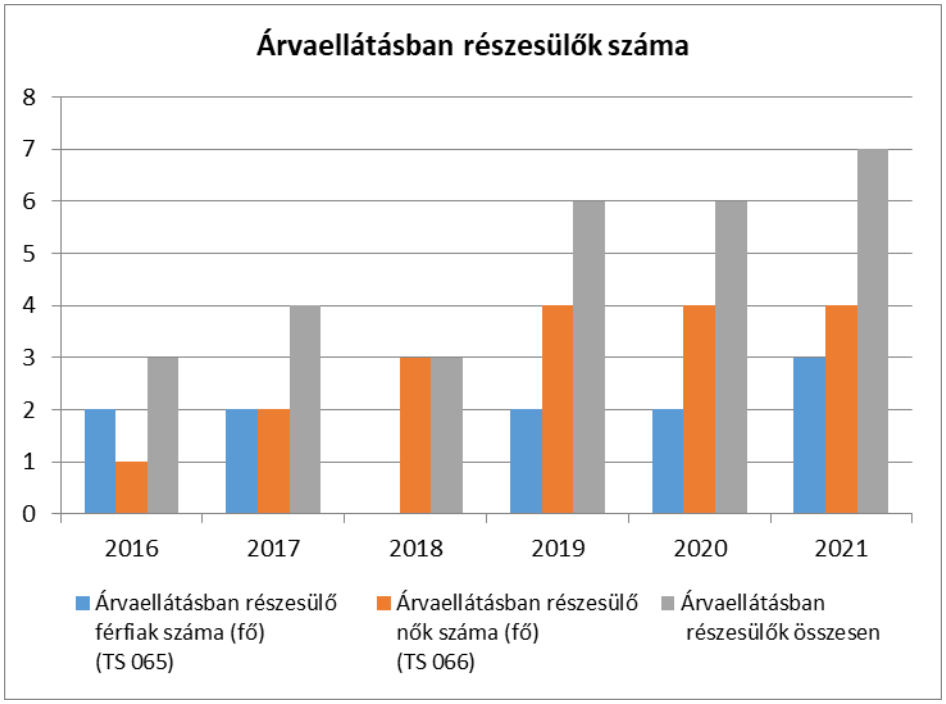

f) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A gyermekek egészséges fejlődésének egyik fontos alapfeltétele az egészséges étkezés. A szegényebb családban élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentősége van az önkormányzat által szervezett intézményi közétkeztetésnek. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő óvodás és általános iskolás gyermekek térítésmentesen étkeznek. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 21/C § (1) a.) pontja alapján, a hátrányos helyzetű és rendszeres

gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, vagy halmozottan hátrányos helyzetű, a községben lakóhellyel rendelkező gyermekek, ingyenes szünidei étkeztetésre is jogosultak.
Az ingyenes étkezésben résztvevők száma az óvodában 2021/22-es nevelési évben 25 fő volt. A bölcsődések közül is minden gyermek – 7 fő – ingyen étkezett.
Az általános iskolások közül a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményezettek részesültek ingyenes étkezésben.
2022. évben a szünidei ingyenes gyermekétkeztetést igénybe vevőgyermekek száma: a tavaszi szünetben 17 fő, a nyári szünetben 26 fő, téli szünetben 12 fő vette igénybe.

g) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

A nem magyar állampolgárságú gyermekek esélyegyenlőségnek biztosítása esetén az elsődleges cél, hogy a gyermekek bejussanak a számukra megfelelő közoktatási intézményekbe, illetve oktatásuk során az interkulturális pedagógiai program megszervezésének feltételei biztosítottak legyenek. A köznevelési törvény minden Magyarországon élő vagy tartózkodó gyermek számára előírja az oktatásban történő kötelező részvételt, a magyar menedékjogi törvény pedig kifejezetten hivatkozik a gyermek mindenek felett álló érdekének elvére.

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek nincs Medina községben.

h) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Medina községben nincs jelenleg ilyen helyzetű családban élő gyermek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A Gyvt. gyermeki jogokat szabályozó 6. §-a szerint minden gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, önálló életvitelének megteremtéséhez. Joga van arra, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, az egészségére káros szerek elleni védelemben részesüljön. A Gyvt. 17 § (3) bekezdése alapján a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében történő együttműködési és kölcsönös tájékoztatási kötelezettség is kiemelten fontos.
Lényeges kitérni e ponton belül a gyermekjóléti alapellátás keretében végzett feladatokra, különösen a gyermekjóléti szolgáltatásokra (ld. Gyvt. VI. fejezet). A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

Medina községben nincs szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Mötv. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata.
Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,

b) a fogorvosi alapellátásról,
c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
d) a védőnői ellátásról,
e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások: A hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják. A gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó (önkormányzat, kistérségi társulás, egyház, civil szervezet stb.) gyermekjóléti szolgálat által biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

- A gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásának formái
  a) a bölcsőde, a hetes bölcsőde,
  b) a családi napközi,
  c) a családi gyermekfelügyelet,
  d) a házi gyermekfelügyelet,
  e) az alternatív napközbeni ellátás
- A gyermekek átmeneti gondozása keretében – kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja – a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról, vagyis teljes körű ellátásáról kell gondoskodni.

- Fogyatékossággal élő gyermekek ellátáshoz történő hozzáférése: a szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt. A Szt. rendelkezése szerint a nappali ellátás keretében gondoskodni kell többek közt a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek napközbeni tartózkodásáról, étkeztetéséről.

- Gyermekétkeztetés: Ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkezést és két további étkezést. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető (Gyvt. 151. §). Ezen szabályokat kell alkalmazni a nyári szociális gyermekétkeztetés esetében is.

A hátrányos-, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára is biztosított a bölcsődei-, óvodai nevelés, az iskolai oktatás, a gyermekjóléti alapellátások, az egészségügyi ellátás és szociális juttatásokhoz való hozzáférés lehetősége.
Fogyatékossággal élő gyermek nincs a községben, aki önellátásra nem képes.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Településünkön nincs főállású védőnő, a védőnői szolgálatot társulás formájában látja el az önkormányzat. Szedres községből jár át a védőnő rugalmasan alkalmazkodva a helyi változó igényekhez.

A körzeti védőnő a háziorvossal szoros együttműködésben végzi munkáját. Tevékenységükkel a község egészét lefedik, az érintett családok (anyák, várandósok, gyermekek) részére elérhetőek.
A családokkal, anyukákkal jó a védőnő kapcsolata. Amíg működött a helyi iskolában is, jelenleg a bölcsődében és az óvodában is ellátja feladatait. Az óvodában csak tisztasági szűrés, az iskolában hallás, látásvizsgálat és tisztasági szűrés a feladata. A kötelező szűrővizsgálatokra a szülők behozzák a 0-3 gyerekeket a tanácsadóba.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	0	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A községben a gyermekek háziorvosi alapellátása helyben biztosított a felnőtt lakosságot is ellátó háziorvos által. A járóbeteg szakellátás Szekszárdon, fogorvosi alapellátás Szedres községben történik. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek is hozzájutnak az egészségügyi szolgáltatáshoz.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Hétköznap 16 óra után, munkaszüneti- és ünnepnapokon a gyermekek orvosi ügyeleti ellátása 24 órás sürgősségi ügyelet formájában elérhető Szekszárdon a felnőtt háziorvosi ügyeleten (Szekszárd, Ybl M. u. 1.).
Az iskola- egészségügyi szolgálat orvosi feladatait a háziorvos látja el.
A gyermekek szakorvosi ellátásért felelős kórház a Tolna Vármegyei Balassa János Kórház Szekszárdon.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A sajátos nevelési igényű gyerekek ellátásával az óvodában képzettséggel rendelkező fejlesztő óvodapedagógus, logopédus, gyógypedagógus, foglalkozik. Egészségügyi ellátási igény kevés esetben fordult elő. Fogyatékkal élő gyermek nem volt az óvodában. Sajátos nevelési igényű gyermek, pedig 1 fő volt 2022-ben. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek is hozzájutnak a speciális igényű ellátáshoz helyben.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Gyermekjóléti alapellátások: a gyermekjóléti szolgálat a jelzőrendszeren keresztül érkezett vagy az önként jelentkezett kliensek részére nyújt szolgáltatást, közreműködik a védelembe vétel előkészítésében, folyamatában, felülvizsgálatában.
A Paksi Többcélú Kistérségi Társulás által fenntartott Paksi Kistérségi Alapszolgáltatási Központ társulási keretek között látja el Medina községben a feladatokat. A családgondozó részére a községházán iroda helyiség és a tárgyi feltételek biztosítottak. A családgondozónak rendszeres kapcsolata van a jelzőrendszeri tagokkal és az önkormányzat munkatársaival.
Szolgáltatásai: információnyújtás, tanácsadás, ügyintézés, közvetítés, hivatalos papírok kitöltésének segítése, tájékoztatás, családgondozás, családlátogatás. A gyermekjóléti szolgálat munkatársa minden héten csütörtökön 10 – 16 óráig tart fogadóórát a községházán, ügyfélfogadási időn kívül látogatja a családokat, folyamatosan kapcsolatot tart az óvodával és az iskolával.
A hátrányos- és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek is hozzájutnak a gyermekjóléti alapellátás szolgáltatásaihoz.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Medinán az óvoda és mini bölcsőde 2020. szeptember 1-től az önkormányzat fenntartásában működik. Az óvodás gyermekek száma 2022. december 31-én 25 fő, a bölcsődéseké 7 fő volt.

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	7	7	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	7	7	0	0
2020	0	0	0	0	7	5	0	0
2021	0	0	0	0	7	7	0	0
	Forrás: TeIR, KSH Tstar							

A 4.3.3 számú táblázat mutatja, hogy a mini bölcsőde kihasználtsága teljes Medinán.

f) gyermekvédelem;

A gyermekek védelmét szolgálják a gyermekjóléti alapellátások, a pénzbeli és természetbeni ellátások. A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére és megtartására, a veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat. A gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látnak el – a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése és megtartása, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében – a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében:

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői -szolgálat, a háziorvos és munkatársa, a házi gyermekorvos és munkatársa,
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, így különösen a családsegítő szolgálat, a családsegítő központ,
- a köznevelési intézmények,
- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- a társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok,
- a munkaügyi hatóság.

Az előzőekben felsorolt intézmények és személyek kötelesek

- jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálatnál,
- hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet. Ezek a személyek, szolgáltatók, intézmények és hatóságok a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében kötelesek egymással együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni.

Az észlelő-és jelzőrendszerrel jól működik településünkön. A jelzőrendszer tagjaival, heti-havi rendszerességgel, illetve indokolt esetben gyakrabban történtek esetmegbeszélések, amelyeken az aktuális problémákra közösen keresnek megoldási lehetőségeket. A jelzőrendszer tagjai

folyamatosan kapcsolatban állnak egymással, így kölcsönösen tudomásuk van a településen fennálló esetleges problémákról.
Az észlelő és jelzőrendszer működésében aktívan és hatékonyan vesznek részt az óvodai és általános iskolai gyermekvédelmi felelősök, a védőnő, a szociális ügyintéző, a gyermekjóléti szolgálat munkatársa, az iskolai-óvodai szociális munkás, a háziorvos, valamint a körzeti megbízott rendőr. Valamennyien rendelkeznek problémajelző formanyomtatvánnyal, így írásban is jelezhetik észrevételeiket. Esetkonferenciákat az adott esetben érintett szakemberek tartják. A jelzések a gyermekjóléti szolgálathoz elsősorban közoktatási intézményekből érkeztek, és a védőnői szolgálattól.
Közoktatási intézménytől gyermeknevelési, anyagi, szociális probléma, szülő, vagy család életvitele és a tankötelezettség teljesítésével kapcsolatos problémák miatt érkeznek jelzések. Összességében elmondható, hogy az észlelő- és jelzőrendszer több tagjával napi kapcsolatban áll a Gyermekjóléti Szolgálat, mind a szakmai, mind pedig a személyes kapcsolat elősegíti a rugalmas, a gyermekek érdekeit szem előtt tartó közös munkát.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások biztosítása nem kötelező önkormányzati feladat, azt az állam biztosítja a gyermekek részére.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A helyi óvoda felújítása 2018-ban fejeződött be, ahol egy korszerű tornaszoba is helyett kapott. Tartanak itt néptánc szakköri foglalkozást is, valamint egészségnapot.
Településünk 2020-2025 időszakra szóló Gazdasági Programja szerint a település vonzerejének, népességmegtartó erejének fontos eleme az épített- és a zöld infrastruktúra védelme, lehetőség szerinti fejlesztése.
A meglévő zöldfelületek, és a hozzájuk tartozó elemek állagmegóvása, felújítása, valamint újabb funkciókkal történő bővítése. Ennek keretében elkészülne egy kültéri fitneszpark, és a meglévő játszótér bővítése.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő óvodás és általános iskolás gyermekek térítésmentesen étkeznek. A tartósan beteg és a három vagy több gyermekes családban élő tanulók 50%-os térítési díj ellenében jogosultak étkeztetésben részesülni. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 21/C § (1) a.) pontja alapján, a hátrányos helyzetű és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, vagy halmozottan hátrányos helyzetű, a községben lakóhellyel rendelkező gyermekek, ingyenes szünidei étkeztetésre is jogosultak.
Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 50. § (3) bekezdése kimondja: a közétkeztetésben – különös tekintettel az egészségügyi, szociális és gyermekintézményekben nyújtott közétkeztetésre – az élettani szükségletnek megfelelő minőségű és tápértékű étkezést kell biztosítani. Az önkormányzat a köznevelési intézményekben megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak.
A Gyvt. 41. § (1) értelmében a gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerőpiaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A törvény 146. § (4) bekezdés értelmében a gyermekek napközbeni ellátása keretében biztosított gyermekétkeztetés szabályait kell alkalmazni a bölcsődében, hetes bölcsődében, a családi napköziben, a családi gyermekfelügyelet során, az óvodában, a nyári napközis otthonban, az általános és középiskolai diákotthonban, kollégiumban, illetve az itt szervezett externátusi ellátásban, az általános iskolai menzai ellátás, továbbá – ha külön jogszabály másképpen nem rendelkezik – középfokú iskolai menzai ellátás keretében, a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben, illetve a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében, a szociális nyári gyermekétkeztetés

keretében nyújtott étkeztetésre. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe.

A kedvezményekre vonatkozó jogszabályok: a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény; az éves költségvetési törvény; a Gyvt.; a tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény; az éves költségvetési törvény végrehajtási rendelete a települési önkormányzatok részére; a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról.

A gyermekétkeztetést és az ingyenes szünidei gyermekétkeztetést az önkormányzat egy helyi vállalkozón keresztül biztosítja.
Az iskolások ingyenes tankönyvellátásban részesültek.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Rendezvényeinken helyet kapnak a szerb és a roma kultúrát bemutató rendszerint zenés, táncos fellépők.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az óvodai nevelés kötelező önkormányzati feladat. Az óvodai tanévben az óvodai szolgáltatásokat 220 munkanapon kell biztosítani. A medinai óvodában minden évben a nyári időszakban kb. 20 munkanapon zárva tart az óvoda. Ezáltal nem teljesült a 220 napos óvodai szolgáltatás. Az óvodai szolgáltatás terén az egyenlő bánásmód követelményének megsértése valósult meg a gyermekekkel szemben. Ez a probléma megoldódott.
A nyári szünetben azon óvodásokat, akik felügyeletét a szülők nem tudják másképp megoldani, a Harci Kincsesláda Óvoda és Mini Bölcsőde tagintézménye fogadja. Az egyéb óvodai zárva tartások idején az óvoda ügyeletet tart, tehát igény szerint fogadja a gyerekeket.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Hiánykompenzáló juttatások nincsenek. A 2018 novemberétől működő bölcsőde lehetővé teszi a minél hamarabbi munkába állást az anyukák számára is.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:
a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló
(Nkntv. 4. §-ának 13. pontja)

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a köznevelésben: ld. a 4.1. pontban foglalt definíciót.

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók
Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszédfogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók
Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. pont).

Aránytalan teher
Ha a nevelés, a nevelés-oktatás körülményei az átlagos körülményekhez képest - a gyermek, a tanuló életkorát és sajátos nevelési igényeit figyelembe véve - lényegesen nehezebbek vagy jelentős költségnövekedést okoznak a gyermeknek, tanulónak vagy a szülőnek (Nkntv. 4. § 2. pont)

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul.
Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.
A jogellenes elkülönítés (szegregáció) leggyakrabban az oktatásban tapasztalható. Éppen ezért a törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül a bármely csoporthoz tartozó személyek elkülönítése egy oktatási, nevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban, csoportban, beleértve azt is, ha az elkülönítés számarányukhoz viszonyítva lényegesen nagyobb arányban érinti a csoport tagjait, mint a többi tanulót. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti valamely személy vagy csoport olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat.

A halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyermekek, tanulók elkülönítése társaiktól sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ezért szükséges figyelemmel kísérni a működési körzetek kialakítását, az iskolai felvételi eljárást, az egyes csoportok, osztályok összetételét.
Ha a településen több általános iskola, tagintézmény működik, akkor az általános iskolai körzeteket úgy kell meghatározni, hogy kialakíthatóvá váljon a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egyenletes aránya a nevelési-oktatási intézményekben. Ha a településen, kerületben több általános iskola működik, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknak az egyes felvételi körzetekben kiszámított aránya legfeljebb 15 százalékponttal lehet magasabb, mint az általános iskolába járó halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek a település, kerület egészére kiszámított aránya. Nem jelölhető ki kötelező felvételt biztosító iskolának az az általános iskola, amely körzetének kialakításánál a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek körzeti aránya túllépésére vonatkozó rendelkezés nem tartható meg, feltéve, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók körzeti aránya elérné az 50%-ot és egyébként a település többi iskolája elégséges férőhellyel rendelkezik a település összes tanköteles tanulójának felvételéhez. Előnyben részesítési kötelezettségként jelenik meg az a rendelkezés, mely szerint, ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, a további felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat. A felvételi körzet kialakítására vonatkozó szabályozás a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 24-25. §-ában található.

A körzethatárok kialakításánál és a beiskolázásnál az Ebktv. vonatkozó paragrafusait is figyelembe kell venni. Ebben segít eligazodni az Egyenlő Bánásmód Tanácsadó Testület 2/2007. (III. 23.) TT sz. állásfoglalása: Az etnikai alapú iskolai szegregációt nem csupán a tényleges, hanem a jogsértő által feltételezett etnikai hovatartozás alapján is el lehet szenvedni. A szegregáció megvalósulásának nem feltétele az elkülönített csoporttal szembeni hátrány, csupán a törvényben meg nem engedett elkülönítés.”
A jogellenes, elkülönített oktatás még abban az esetben is jogszerűtlen, ha teljes mértékben azonos

feltételek biztosításával történik. A jogellenes elkülönítés minden aktivitást nélkülöző fenntartása is megvalósíthatja a jogsértést.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítása esetén fokozott körültekintéssel kell eljárni. A jogalkotó szándéka az volt, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítását és az ezzel gyakran együtt járó lemorzsolódás megelőzhető legyen. Ha az iskola igazgatójának megítélése szerint a tanulónak hátrányos, hogy tankötelezettségének magántanulóként tegyen eleget, vagy az így elkezdett tanulmányok eredményes folytatására vagy befejezésére nem lehet számítani, köteles erről értesíteni a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, amely a gyámhatóság és a gyermekjóléti szolgálat véleményének kikérése után dönt arról, hogy a tanuló milyen módon teljesítse tankötelezettségét. Halmozottan hátrányos helyzetű tanuló esetén az iskola igazgatójának döntéséhez be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat véleményét (Nkntv. 45. §).

Az óvoda a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára fejlesztő programot szervez, melynek keretében a gyermek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatokat, a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet folytat.
A képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés, valamint az óvodai fejlesztő program megvalósítása az oktatásért felelős miniszter által kiadott személyiségfejlesztő, tehetséggondozó, felzárkóztató program alapján zajlik. (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 171. § - 173. §)

Az Nkntv. 47. §-a alapján sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság szakértői véleménye szerint kell gondoskodnia az óvodának, iskolának. A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, a tanuló iskolai nevelése-oktatása, továbbá kollégiumi nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt történhet. A gyermek, tanuló integrált vagy speciális intézményi keretek között történő nevelését, oktatását a szakértői bizottság által kiadott véleményben foglalt állásfoglalás alapján lehet és kell biztosítani. Az ezzel ellentétes gyakorlat jogsértő mind a Nkntv., mind pedig az egyenlő bánásmód követelményét tekintve.

A nevelési-oktatási intézményekben foglalkoztatott vezetők és alkalmazottak kötelező és ajánlott létszáma a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. tv. IX. fejezetében található, a rendelkezés 2013. szeptember 1-ig hatályos. Ezt követően a nevelő- és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak finanszírozott létszámát az Nkntv. 2. számú melléklete tartalmazza.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók nyilvántartása a szülő által önkéntesen benyújtott nyilatkozat alapján történik. A HH gyerekek száma a 2016/2017-es nevelési évben az óvodában 2 fő volt, a HHH gyermekek száma 2 fő volt. A HH gyerekek száma az iskolában 2016/2017-as oktatási évben 4 fő volt, HHH gyerek 10 fő volt. Az iskolai létszám 26 fő volt. Ebből látható, hogy az iskolai létszámnak több mint a fele, hátrányos helyzetű, vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermek volt. Adatgyűjtés a helyi iskolában és óvodában történt. A kompetencia felmérés az iskolában megtörtént, az eredményekről adat nincsen.
A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók, gyermekek oktatását a köznevelési intézmények vállalják.
Az óvodában 2016-ban 1 sajátos nevelési igényű gyermekvolt, a 2017/2018. tanévben nem volt. Az általános iskolában 2 gyermek volt sajátos nevelési igényű, a 2017/2018. tanévben. Fogyatékossággal élő gyerek nincs a közoktatási intézményeinkben.
Az óvodapedagógusok felkészültek. Az óvoda infrastruktúrája magas szintű ellátást biztosít, és ennek előnyeit a HH/HHH gyermekek is élvezik. Logopédiai foglalkoztatás megoldott az

óvodában, és dolgozik fejlesztő óvodapedagógus is. A logopédiai oktatást a szekszárdi 2. számú Óvoda szakembere látja el.
Településünkön az SNI gyermekek többi gyermekkel való együttnevelésének, oktatásának feltételei adottak.
A segítő szakmák jelenléte a gyermekvédelmi munka eredményességét erősíti az intézményekben. A segítő munka aktív részesei a fejlesztő pedagógusok, a logopédus és a nevelési tanácsadó pszichológusai is.
Prevenciós céllal, és a feltárt esetek enyhítésére működnek a köznevelési és gyermekjóléti intézményekben a segítő szakemberek: védőnő, fejlesztő pedagógus.
Az önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

Év	**Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)** (TS 087)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)** (TS 092)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül** (TS 093)
	Fő	**Fő**	**%**
2016	20	4	20,00
2017	24	2	8,33
2018	22	2	9,09
2019	23	5	21,74
2020	25	5	20,00
2021	25	4	16,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

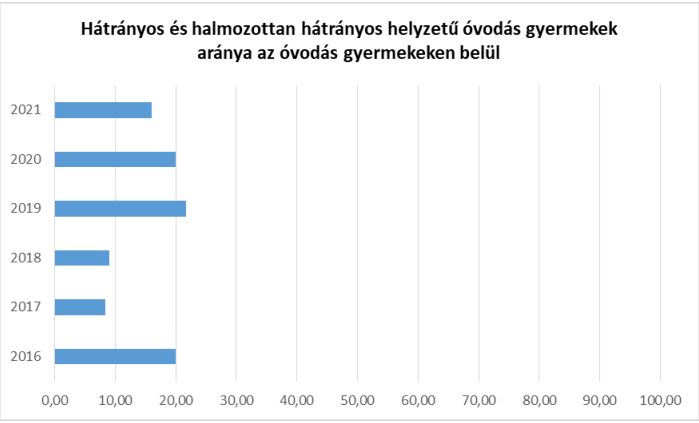

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	15	57,69
2017	n.a.	6	28,57
2018	n.a.	6	46,15
2019	n.a.	7	53,85
2020	n.a.	6	40,00
2021	n.a.	2	20,00
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés			

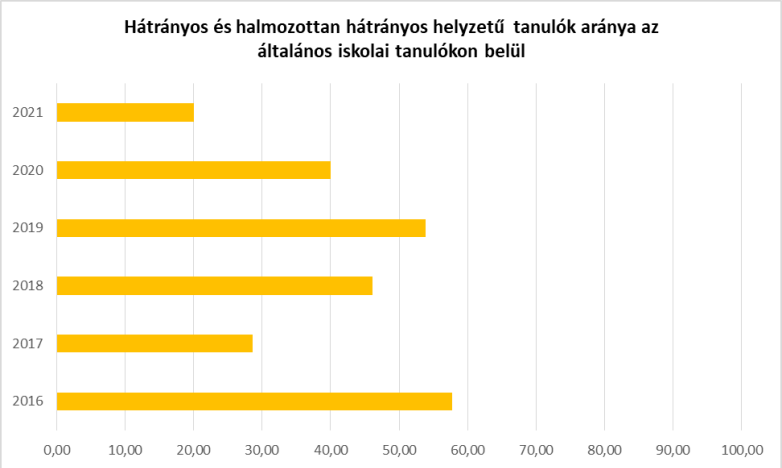

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar						

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	**Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma** (TS 114)	**Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma** (TS 113)
	fő	**fő**
2016	10	13
2017	10	13
2018	18	14
2019	21	11
2020	23	9
2021	23	10
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

A fenti táblázatok és diagrammok a településünkön élő óvodás- és iskoláskorú hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számának alakulását mutatják 2016-2021-ig.

b) a köznevelséhez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Az óvodában 2 főállású pedagógust, 2 fő dajkát alkalmaznak, a szakember ellátottság képesítés szempontjából teljes. Az óvodában egy fő pedagógus rendelkezik fejlesztő óvodapedagógusi képzettséggel. A logopédiai oktatást, rehabilitációs/habilitációs foglalkoztatást megbízási szerződés keretében látja el a szakember.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	1	25	1	20	0	0	20
2017	n.a.	1	25	1	24	0	0	24
2018	n.a.	1	25	1	22	0	0	22
2019	n.a.	1	25	1	23	0	0	23
2020	n.a.	1	25	1	25	0	0	25
2021	n.a.	1	25	1	25	0	0	25
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés								

A 4.4.2. számú táblázat mutatja az óvodai férőhelyek számát 2016-2021-ig. A táblázat adataiból is látszik, hogy 2020-ban és 2021-ben is maximális volt a kihasználtsága az óvodának Medinán.

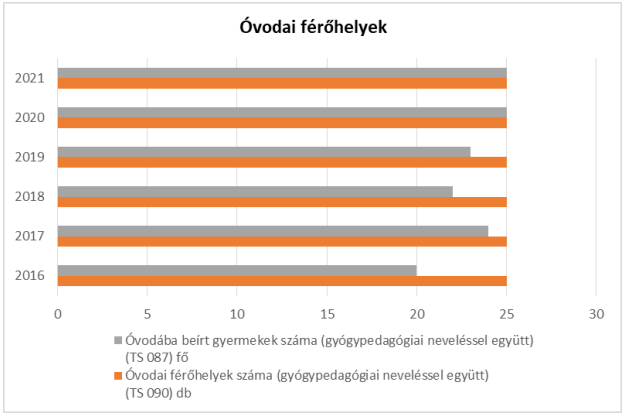

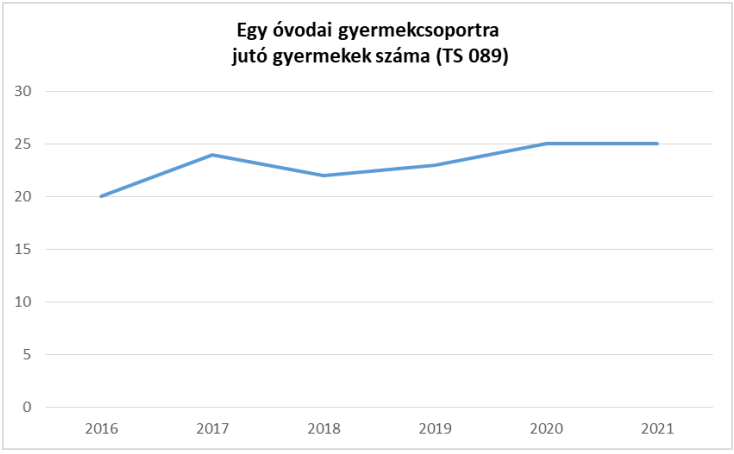

Az általános iskola épületének külső felújítása és fűtéskorszerűsítése 2019-ben fejeződött be pályázati forrásból (Jövőnk Energiája Térségfejlesztési Alapítvány JETA-19-2018). A Szekszárdi Tankerületi Központ működtetésében folyt az általános iskola alsó tagozatában az oktatás a 2021/2022-es tanév végéig. A következő tanévet pedagógushiány miatt már nem tudták elindítani Medinán. Azóta a Szekszárdi I. Béla Gimnázium Bezerédj István Általános Iskolájába Szedresbe jár a tanulók többsége, melyhez a helyközi autóbusz járatokat veszik igénybe ingyenesen.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	**Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban)** (TS 080)	**Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt)** (TS 081)	**Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)** (TS 079)	**Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt)** (TS 082)	**Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban** (TS 084)
	db	**db**	**db**	**fő**	**%**
2016	0	2	1	13,00	0,00
2017	0	2	1	10,50	4,76
2018	0	1	1	13,00	0,00
2019	0	1	1	13,00	0,00
2020	0	1	1	15,00	0,00
2021	0	1	1	10,00	0,00
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

A 4.4.4. számú táblázat adatai mutatják, hogy 2016-2021-ig hány tanulóval folyt az oktatás Medinán az alsó évfolyamokban.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejeők a nappali oktatásban	
Tanév	**A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban** (TS 083)
	Fő
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar	

A 4.4.5. számú táblázat szerint nincs adat arról hányan fejezték be eredményesen az általános iskola 8. évfolyamát a vizsgált években.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Medina Község Önkormányzata az óvodai nevelést és az általános iskolai oktatást külön feladat ellátási helyen biztosítja. A feladat ellátási helyeken és az intézmények között nincs szegregációs gyakorlatra utaló jel, az oktatási intézményekben nincs hátrányos megkülönböztetés.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Medina község az óvodai nevelést és az általános iskolai oktatást több feladat ellátási helyen biztosítja. Az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérés nem mérhető.

f) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

A Bursa Hungarica ösztöndíj pályázaton való részvétel adott a településen élő felsőoktatásban tanulók számára.

Az új szabályok szerint 2016-tól a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult hátrányos-, és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ingyenes szünidei étkeztetését - déli meleg főétkezést - a helyi önkormányzat biztosítja. Ezt a lehetőséget a rászoruló családok többsége igénybe is veszi Medinán.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások

Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	15
2017	n.a.	n.a.	n.a.	16
2018	n.a.	n.a.	n.a.	20
2019	n.a.	n.a.	n.a.	31
2020	n.a.	n.a.	n.a.	26
2021	n.a.	n.a.	n.a.	29

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

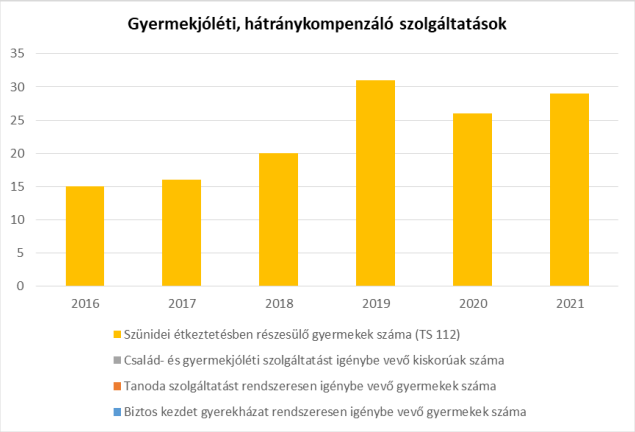

A 4.4.6. számú táblázatban láthatjuk, honyan alakult a szünidei étkeztetést igénybe vevők száma 2016-2021-ig.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az óvoda és nyitvatartásának folyamatos biztosítása.	A törvényi előírás alkalmazásával, az óvoda nyitvatartásának biztosítása.
Az alacsony jövedelmű családok számára gondot jelent a gyermekek étkeztetése a tanítási, nevelési szünetekben.	A szünidei gyermekétkeztetés biztosítása a jogosultak számára.
Magas a HH-s és HHH-s gyerekek száma.	Figyelemfelhívás a HH-et kiváltó okok csökkentésére, tájékoztatás és segítségnyújtás segítő tevékenységek, adományok igénybevételéhez.
.	

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez

képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

Magyarországon a nők gazdasági aktivitása kisebb, mint a Nyugat-Európai országokban. A nők gazdasági aktivitását nagy mértékben befolyásolja társadalmi szerepvállalásuk.
A nők gazdasági aktivitásának fontos befolyásoló tényezője a gyereknevelés. Míg a férfiak körében a gyereknevelés – lényegében függetlenül a gyerek korától – valamelyest növeli a munkavállalás valószínűségét, az iskoláskor alatti vagy kisiskolás korú gyereket nevelő nők aktivitása lényegesen alacsonyabb, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező gyerektelen vagy idősebb gyereket nevelő nőké. A gyereknevelés aktivitáscsökkentő hatása annál nagyobb, minél kisebb a gyerek. Befolyásolja a nők gazdasági aktivitását a gyermekek száma is, a három vagy több gyermek radikálisan csökkenti a nők gazdasági aktivitását. A gyereküket egyedül nevelő nők inkább kívánnak munkát vállalni, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező, s ugyanannyi és ugyanolyan korú gyereket nevelő, de párkapcsolatban élő nőtársaik.
Markáns különbségek mutatkoznak a két nem között a munkavégzés keretei szerint. A nők között magasabb az alkalmazottak aránya, a férfiak viszont gyakrabban dolgoznak önfoglalkoztatóként (egyéni vállalkozók, társas vállalkozások dolgozó tulajdonosai).

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	7,38	5,75	6,57%
2017	4,38	4,3	4,34%
2018	3,44	4,31	3,88%
2019	6,92	5,28	6,10%
2020	6,74	9,01	7,88%
2021	5,2	7,31	6,26%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

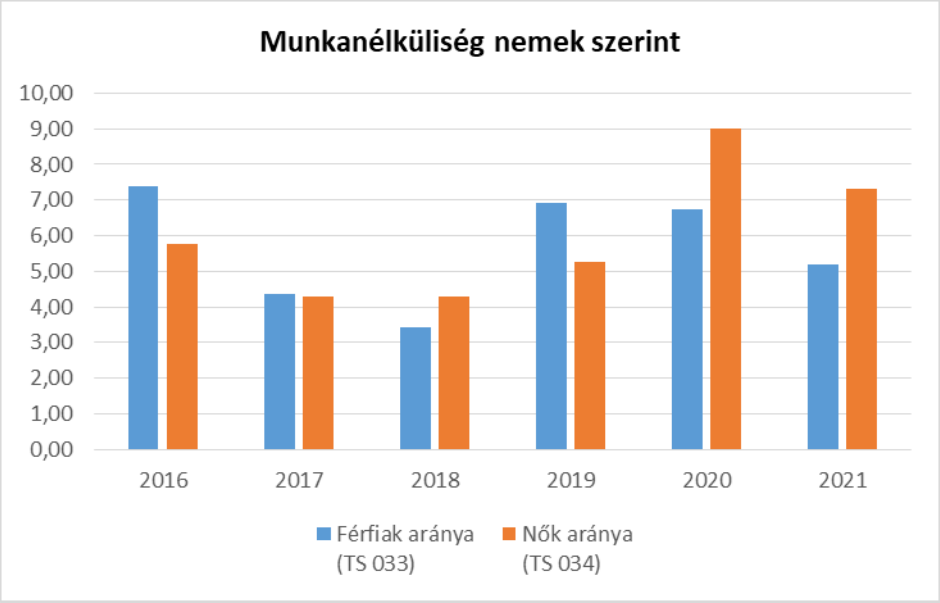

Az 5.1.1. számú táblázat adatai szerint 2020-tól a nyilvántartott álláskeresőkön belül magasabb volt településünkön a nők aránya.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	**180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya** (TS 057)	**Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül** (TS 058)
	%	**%**
2016	56,76	42,86
2017	50	41,67
2018	61,9	61,54
2019	30,3	50
2020	50	45
2021	60	61,11

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

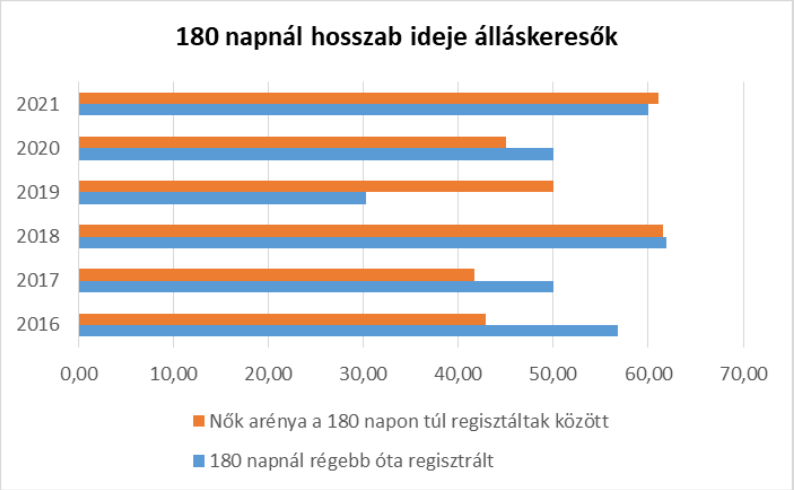

Az 5.1.2. számú táblázat adatai alapján a regisztrált tartós munkanélküli nők aránya 2021-ben csak minimálisan tért el a férfiakétól.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma
(a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	37	1
2017	24	1
2018	21	1
2019	33	3
2020	40	3
2021	30	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

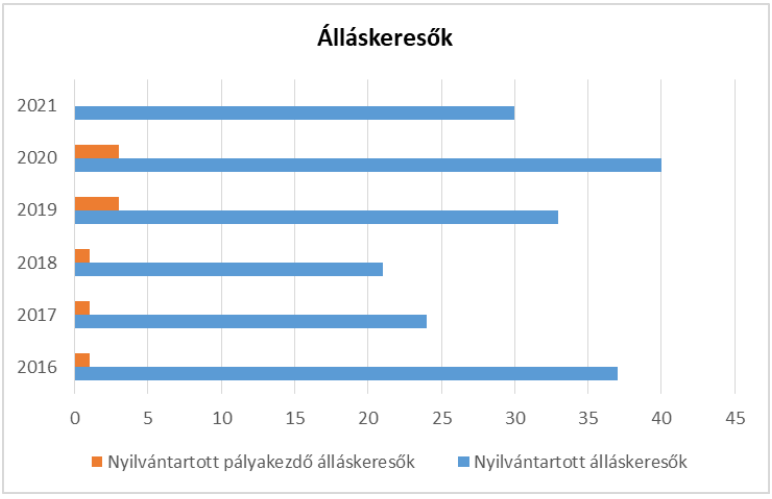

Az 5.1.3. számú táblázat adatai szerint 2021-ben 30 fő volt regisztrált álláskereső, és nem volt közöttük pályakezdő.

Településünkön az utóbbi években változott a munkanélküli nők aránya. A férfi foglalkoztatottak száma kicsit magasabb, mint a női foglalkoztatottak száma.

2022-ben országosan a munkanélküliek száma az egy évvel korábbihoz képest 19 ezerrel kevesebb, 176 ezer fő volt, a munkanélküliségi ráta 0,4 százalékponttal, 3,6 százalékra csökkent. A munkanélküliek száma a férfiak esetében 97 ezer, míg a nők körében 80 ezer volt, a munkanélküliségi rátájuk 3,7, illetve 3,5 százalékot tett ki. 2022-ben a nők esetében a foglalkoztatottak létszáma 11 ezerrel, 2 millió 161 ezerre, a foglalkoztatási ráta 0,7 százalékponttal, 70,2 százalékra emelkedett (KSH).
Országos adatok szerint a foglalkoztatott nők aránya kevesebb, mint a férfiaké. Ennek egyik oka, hogy a gyermekvállalás miatt több nő van az inaktívak között (GYES, GYED, GYET). A munkanélküli nők egy része nem állásvesztő, hanem korábban inaktív volt. Megállapítható az is, hogy a munkanélkülivé vált nők a férfiaknál kisebb eséllyel jutnak vissza a munkaerő piacra, következésképpen az átlagosnál hosszabb időt töltenek munka nélkül, mint a férfiak. A jelenlegi gazdasági helyzet nagyban kihat a nők munkavállalására is. A településen kevés olyan munkahely található, mely munkaerőként alkalmazná a nőket, azonban szolgáltatásként rendelkezésre állnak olyan intézmények (pl. bölcsőde) melyek segíthetik a nők munkába állását, megfelelő számú az óvodai férőhelyek száma, így az sem jelent akadályt, ha egy kisgyermekes nő szeretne munkát vállalni.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A településen egyedül közmunkaprogramot indít a helyi önkormányzat, amelyben nők is részt vesznek. Képzési program nem indult a faluban. A településen nem voltak foglalkoztatást segítő és képzési programok. A vidéki foglalkoztatást segítő képzési programokban való részvételről helyi adatbázis nincsen.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Alacsony iskolai végzettségű nők foglalkoztatását segíti a helyi közmunkaprogram. Egyéb elhelyezkedési lehetőségről nincs adat.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség, megmutatkozhat a munkára való jelentkezéskor (ha a munkakör betöltésére mindkét nem képviselője alkalmas, azonos kvalitásokkal rendelkeznek, a munkáltató mégsem szeretne nőt alkalmazni) az azonos munkáért járó eltérő bérezésben, vagy az előmeneteli lehetőségek szűkösségében (üvegplafon-jelenség).

A településre vonatkozóan hátrányos megkülönböztetésre vonatkozó adatokkal nem rendelkezünk. Az önkormányzatnál és intézményeinél dolgozók bére, keresete, nem, korcsoport, beosztás, szakma vagy végzettség szerint évenként nyomon követhető, hátrányos megkülönböztetés nincs.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A családi, magánéletbeli feladatok és felelősségek általában egyoldalúan a nőket terhelik, mivel általában túlnyomórészt ők látják el a gyerekeket és az időseket. A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés. A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

Medinán a gyermekek napközbeni ellátása az óvodában és mini bölcsődében biztosított.
A bölcsődében 2018-tól 7 férőhellyel biztosított a gyermekek elhelyezése, amely jelenleg maximálisan kihasznált. Ez elsősorban az anya munkavállalását segíti. Az óvodába járó gyermekek létszáma a 2017/2018. tanévben 27 fő volt. Az általános iskolában a 2016/2017. tanévben 26 fő, 2017/2018. tanévben 21 fő, 2018/2019. tanévben 13 fő volt a gyermeklétszám. Az általános iskolában fokozatosan csökkent a tanulók létszáma, majd a 2021/2022-es tanév után pedagógushiány miatt már nem indult helyben általános iskolai oktatás. A következő tanévtől Szedresbe jár az általános iskolások többsége.
A rugalmas munkaidő nem jellemző a településen. A családi feladatok összeegyeztethetőségét támogató szolgáltatások elérhetősége sem jellemző a településen.

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, így e ponton belül szükséges a hozzáférés feltételeinek vizsgálata.
A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

Bölcsőde
A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.
Családi napközi
A gyermekek napközbeni ellátásának minősül a bölcsődei és óvodai ellátásban nem részesülő, továbbá az iskolai oktatásban részesülő gyermeknek az iskola nyitvatartási idején kívüli, valamint az iskolai napközit vagy tanulószobai ellátást igénybe nem vevő gyermek családi napköziben történő, nem közoktatási célú ellátása.
A családi napközi a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkoztatást.
Családi gyermekfelügyelet
A gyermekek napközbeni ellátásaként családi gyermekfelügyelet biztosítható az ellátást nyújtó saját otthonában.
A családi gyermekfelügyelet a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést és étkeztetést.
A családi gyermekfelügyelet keretében kétévestől négyéves korig gondozható gyermek.
Házi gyermekfelügyelet
A házi gyermekfelügyelet keretében a gyermekek napközbeni ellátását a szülő vagy más törvényes képviselő otthonában gondozó biztosíthatja, ha a gyermek állandó vagy időszakos ellátása nappali intézményben nem biztosítható (pl. betegség miatt) és a szülő a gyermek napközbeni ellátását nem vagy csak részben tudja megoldani.
Alternatív napközbeni ellátás
Alternatív napközbeni ellátás a játszótéri program, játszóház, klubfoglalkozás keretében nyújtott,
- a szülő és a gyermek kapcsolatát erősítő, a gyermek szocializációját támogató, valamint egyéb szabadidős és prevenciós szolgáltatás,
- a csellengő vagy egyéb okból veszélyeztetett iskoláskorú gyermekek számára biztosított nappali felügyelet, sport-, illetve egyéb foglalkozás és étkeztetés, feltéve, ha a működtető rendelkezik az ehhez szükséges – külön jogszabályban meghatározott – személyi és tárgyi feltételekkel.

Óvoda
Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. (Nkntv. 8. §)[5]
Általános iskola

[5] Az Nkntv. 2014. szeptemberétől 3 éves kortól teszi kötelezővé az óvodai részvételt.

Az Nkntv. értelmében 2013. szeptember 1-étől az általános iskolában 16 óráig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. A törvény 4. §-ának 4. pontjában rögzíti továbbá az egész napos iskola fogalmát, mely olyan iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezik meg.
Az adatgyűjtés célja, hogy feltérképezzük, milyen arányban tudják igénybe venni és veszik ténylegesen igénybe az adott településen az érintettek a bölcsődei, az óvodai szolgáltatásokat (vagy annak hiányában egy olyan közeli településen, ahol fogadják a gyerekeket). A gyesről, gyedről a munkába visszatérő szülők munkahelyei milyen mértékben veszik figyelembe a munkavállaló szülői feladatait, biztosít-e számukra rugalmasabb munkaidőt, egyéb könnyítéseket. Ha a kapott eredmények azt mutatják, hogy nem megfelelő a bölcsődei, óvodai férőhellyel való ellátottság, vagy a családbarát munkahelyek hiánya miatt nem tudják vállalni a szülők a munkaerőpiacra való visszatérést, akkor a foglalkoztatás elősegítése érdekében lépéseket kell tenni.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	7	7	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	7	7	0	0
2020	0	0	0	0	7	5	0	0
2021	0	0	0	0	7	7	0	0
	Forrás: TeIR, KSH Tstar							

2018 óta működik községünkben a mini bölcsőde 7 férőhellyel.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A család- és nővédelmi gondozást az Eütv. 41. §-a rögzíti, ennek értelmében biztosítani szükséges a gyermekvállalás körülményeinek elősegítését a tanácsadás és gondozás eszközeivel, a családtervezéssel összefüggő ismeretek átadását és a nők egészségvédelmét szolgáló intézkedéseket.
A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A

leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében.

Településünkön nincs főállású védőnő, a védőnői szolgálatot társulás formájában látja el az önkormányzat. Szedres községből jár át a védőnő rugalmasan alkalmazkodva a helyi változó igényekhez és a csecseméi létszámhoz. Hetente egy alkalommal van tanácsadás helyben. Az összes gyermek ellátása hozzá tartozik. A három év alatti gyermekek száma csökkenést mutat az utóbbi 5 évben.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	0	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakról nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távoltartás.
A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak. A zaklatás, szexuális vagy családon belüli erőszak miatt történt rendőrségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától. A rendőrségi riasztások és bírósági eljárások számszerű adatainak összegyűjtése mellett érdemes megnézni, hogy működik-e olyan szervezet, ahová a bántalmazott nők fordulhatnak. (Ha működik ilyen a településen, az onnan kért számszerű adatokat össze kell vetni a rendőrségi feljelentések számával.) Ha az eredmények azt mutatják, hogy magas az erőszak aránya, akkor javaslatokat kell tenni nők tájékoztatásának, illetve a társadalmi érzékenyítés lehetséges formáira (pl. felvilágosító programok már az iskolában, a terhesgondozáson; plakátokkal).

Medinán nem jellemző a nőket érő, illetve a családon belüli erőszak. A településen jól működik a jelzőrendszer, melynek tagjai folyamatosan kapcsolatban állnak egymással, így kölcsönösen tudomásuk van a településen fennálló esetleges problémákról.
A jelzőrendszer feladata ebben a témában a felvilágosítás, a tájékoztatás, a bizalom elnyerése annak érdekében, hogy a félelem ne akadályozza meg a bajban levőt abban, hogy segítséget kérjen. Tudjuk, hogy sajnos sok esetben, akár sok éven keresztül is rejtve maradhatnak az ilyen esetek, ezért hasznos az összehangolt és szakszerű figyelem kiépítése és működtetése.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások településünkön nincsenek. A Szekszárdon található Családok Átmeneti Otthona és Hajléktalanok Átmeneti Otthona fogadja be a segítséget kérő családokat és egyedülállókat.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Önkormányzatunk példamutatással hívja fel a figyelmet a nők társadalmi szerepvállalásának erősítésére. Önkormányzati képviselők körében 1 nő található. A Hivatal köztisztviselőinek 100 %-a nő. Az önkormányzati intézményekben is jelentős létszámban vannak jelen a női alkalmazottak. Településünkön nincs olyan szervezet, amely a nők érdekvédelmére alakult volna.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Tapasztalatok alapján a leggyakrabban előforduló, a nőket helyi szinten foglalkoztató társadalmi problémák a munkanélküliség, alulképzettség, elszegényedés, kismamák bezártság érzése, magányosság. A munkanélküliség össztársadalmi probléma, melyet a Munkaügyi Központ, az Önkormányzat, szociális intézmények szoros együttműködésével létrehozott komplex programokkal lehet enyhíteni.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A GYED-, GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát. Két vagy három műszakba járás miatt nem tud munkát vállalni.	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények folyamatos működtetése. Óvoda-bölcsődei ellátás biztosítása. Képzések, átképzések szervezése nők számára elhelyezkedésük segítése érdekében.
A magányérzet, a mellőzöttség érzete kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Szabadidős programok, célzott beszélgetések, találkozások szervezése, igény szerinti bővítése. Baba-mama klub, asszonytorna, előadások népszerűsítése, szakkörök szervezése.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	**65 év feletti állandó lakosok száma (fő)** (TS 026 és TS 028 összesen)	**0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)** (TS 010 és TS 012 összesen)	**Öregedési index %** (TS 030)
2016	125	126	99,21%
2017	128	135	94,81%
2018	126	138	91,30%
2019	126	131	96,18%
2020	135	130	103,85%
2021	145	128	113,28%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR			

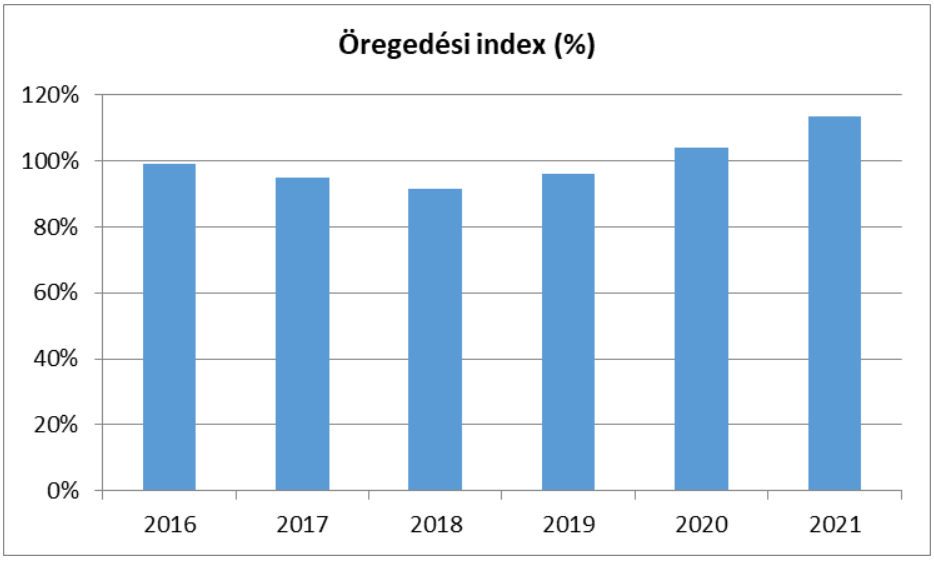

A 6.1 számú táblázat adatai is jól szemléltetik, hogy a népességen belül az idősek aránya évről- évre emelkedik az utóbbi években. A 65 év feletti lakosok száma 2020-ban és 2021-ben is meghaladta a 0-14 éves korú állandó lakosok számát.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	**Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma** (TS 063)	**Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma** (TS 064)	**Összes nyugdíjas**
2016	83	120	203
2017	80	119	199
2018	69	116	185
2019	73	116	189
2020	75	113	188
2021	77	106	183
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

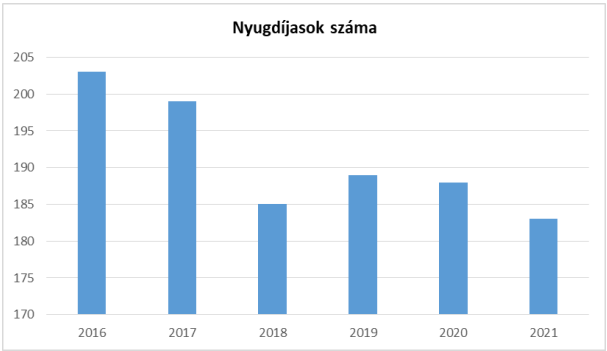

A 6.1.1 számú táblázat adatiból láthatjuk, hogy a nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők közül minden évben a nők aránya a magasabb.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	**Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma** (TS 067)	**Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma** (TS 068)	**Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma** (TS 069)	**Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma** (TS 070)	**Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma** (TS 071)	**Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma** (TS 072)	**Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő)** (TS 134)
2016	3	1	55	74	1	14	n.a.
2017	3	1	52	73	1	13	1
2018	2	1	48	71	0	13	2
2019	1	0	52	71	0	14	1
2020	1	0	53	74	1	12	1
2021	1	0	55	72	1	10	2
Forrás: TeIR, KSH Tstar							

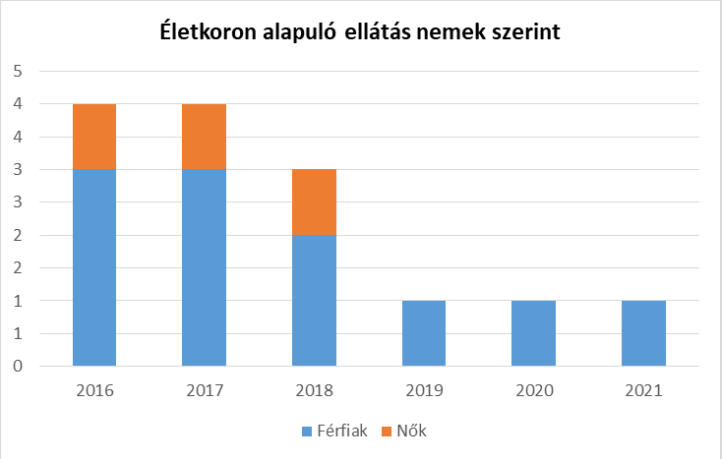

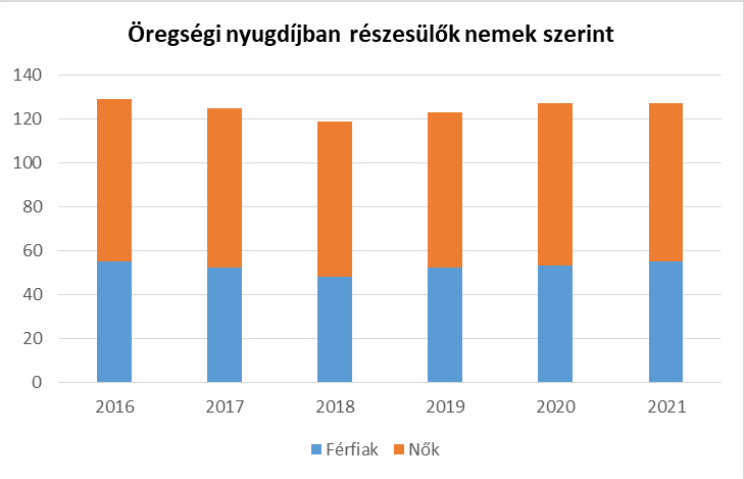

A 6.1.2 számú táblázat szerint az életkoron alapuló ellátásban 2019-2021-ig csak férfiak részesültek, az öregségi és övegyi nyugdíjban részesülők között a nők aránya a magasabb. Időskorúak járadékában 2021-ben 2 fő részesült.

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

1. saját jogú; és
2. hozzátartozói

nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,
2. a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
5. özvegyi járadék.

Időskorúak járadéka

A Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. A Szt. 32/B §-a szerint az ellátást a járási hivatal állapítja meg.

A 65 éves és ennél idősebb lakosok száma közel 52 ezer fővel emelkedett 2019-ben országos szinten, a népességen belüli arányuk pedig az egy évvel korábbi 19,3-ről 19,9%-ra nőtt a KSH adati szerint. Ez 1 millió 941 ezer főt jelent.
Medinán a 65 év feletti idősek száma évről évre kismértékben növekszik a 2019-2021-es éveket nézve. Medina község lakosságának 15,9 %-a 65 év feletti 2019-ben.
A jövedelmi helyzetre vonatkozóan nincsenek adatok. Időskorúak járadékában 2021-ben 2 fő részesült a járási hivatal által.
Mivel Medinán jellemzően mezőgazdaságban dolgoztak, a szövetkezet tagjai voltak a mostani idősek, az ő nyugdíjuk alacsony. A nyugdíjasok között igen magas az egyszemélyes háztartások száma, mely háztartások nagy részét alacsony nyugdíjjal rendelkező özvegy nők alkotják.
Mivel az idős emberek családjának aktív tagjai dolgoznak, vagy nem is a településen élnek, nagy a veszélye, annak, hogy az ilyen helyzetben élő idős emberek elmagányosodnak, elszigetelődnek.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) 24. §-a értelmében a nyugdíjazáshoz közel álló álláskereső részére nyugdíj előtti álláskeresési járadék, valamint költségtérítés jár. A nyugdíj előtti álláskeresési segély feltételeit a Flt. 30. §-a rögzíti.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	**37**	**24**	**21**	**33**	**40**	**30**
41-45 év (TS 042)	Fő	3	2	1	2	3	7
	%	8,11%	8,33%	4,76%	6,06%	7,50%	23,33%
46-50 év (TS 043)	Fő	2	4	2	0	1	2
	%	5,41%	16,67%	9,52%	0,00%	2,50%	6,67%
51-55 év (TS 044)	Fő	3	3	2	3	5	3
	%	8,11%	12,50%	9,52%	9,09%	12,50%	10,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	3	1	1	2	2	1
	%	8,11%	4,17%	4,76%	6,06%	5,00%	3,33%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	4	2	4	4	3	2
	%	10,81%	8,33%	19,05%	12,12%	7,50%	6,67%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 6.2 számú táblázat szerint 2019-ben és 2020-ban volt a legmagasabb az 51-55 éves korosztályban a nyilvántartott álláskeresők száma településünkön. Az 56-60 éves és a 61éves, vagy a feletti korcsoportokban 2019-től fokozatosan csökkent ez a szám.

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglakoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Az idős korosztály foglalkoztatása nem jellemző a településen. A közintézményekben az önkormányzat nem foglalkoztat nyugdíjas korosztályt. Az önkormányzatnál kevés a foglalkoztatottak létszáma, a civil szervezetek kis szervezetek, nem foglalkoztatnak munkavállalókat. A helyi vállalkozók kevés alkalmazottat foglalkoztatnak.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Éppen ezért csak következtethetünk annak létezésére. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. A 6.2 számú táblázat adatai azt mutatják, hogy az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma évről-évre növekszik, a mai gazdasági viszonyok mellett egyre nehezebb az elhelyezkedésük. Intézkedéseket kell sürgetni a foglalkoztatás előmozdítására pl. pályázatokkal, foglalkoztatást segítő programokkal.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Alapszolgáltatások
A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulók részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Szakosított ellátási formák
Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma
(Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	83	120	203
2017	80	119	199
2018	69	116	185
2019	73	116	189
2020	75	113	188
2021	77	106	183
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

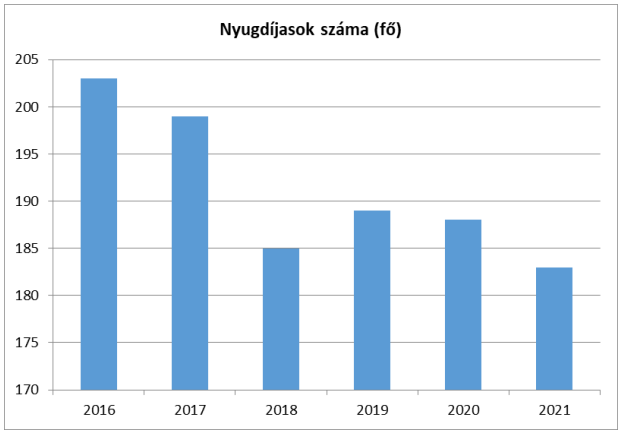

A 6.3. számú táblázat mutatja a településünkön nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők és az adott évben az összes nyugdíjas számát.

Az idősek egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférése az egészségügyi ellátórendszeren belül biztosított. Az egészségügyi körzetet Medina község háziorvosa látja el heti 5 napon. A járóbeteg szakrendelésre Szekszárdra kell utazni. A fogorvosi ellátás Szedresben történik. Az orvosi rendelőben kézi gyógyszertár működik, így helyben megoldható a gyógyszerek kiváltása, megvásárlása. Az étkeztetést az önkormányzat biztosítja egy helyi és egy környékbeli vállalkozón keresztül.
Étkeztetést szociálisan rászorultként az jogosult igénybe venni, aki nyugdíjas, rokkantsági nyugdíjas, baleseti járadékos, rehabilitációs járadékban részesül, rendszeres szociális járadékos, rendszeres szociális segélyezett, mozgássérült, pszichiátriai vagy szenvedélybetegsége miatt saját étkeztetéséről gondoskodni nem tud, vagy hajléktalan. Medina községben kiszállítással érhető el a szolgáltatás. A kiszállítást az igénylők részére a tanyagondnok végzi. Az ellátást igénybe vevőknek kell biztosítaniuk az éthordókat, illetve azok tisztántartásáról maguknak kell gondoskodniuk. A szociális étkeztetés munkanapokon működik.

Az igénybe vevők létszáma és a fogyasztott adagszám a 2022. évben az alábbiak szerint alakult:

Hónapok	Kiszállítással étkezők száma	Kiszállítással étkezők fogyasztott adagszáma	Összes étkezők száma	Összes étkező fogyasztott adagszáma
Január	31	532	31	532
Február	30	513	30	513
Március	29	538	29	538
Április	28	490	28	490
Május	28	556	28	556
Június	28	538	28	538
Július	28	528	28	528
Augusztus	30	597	30	597
Szeptember	33	582	33	582
Október	31	482	31	482
November	28	538	28	538
December	28	522	28	522
Éves összesített	352	6416	352	6416

Forrás: helyi adatgyűjtés

A meleg étel elkészítését egy helyi és egy környékbeli vállalkozó végzi, aki diétás étkeztetést is tud biztosítani. A tanyagondnoki busz rendelkezik a megfelelő élelmiszer-higiéniai engedéllyel.

A szociális étkeztetés lebonyolításához az alábbi szakmai létszám áll rendelkezésre:

- szociális segítő feladatok ellátása (Kölesdi Közös Önkormányzati Hivatal köztisztviselője által) szociális igények ellátásával kapcsolatos igények felvétele, a határozati döntés előkészítése és végrehajtása, nyilvántartások vezetése, napi igényjelzések követése.

Medina Község Önkormányzata társulás formájában látja el az alábbi szociális feladatokat:

- Házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- Családsegítés (alapellátás)

Az házi segítségnyújtás megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulók részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, segítésében, valamint egészségi állapotukból, mentális helyzetükből vagy más okból származó problémák megoldásában. 2018-2021-ig januárjától a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás is elérhető volt a gondozottak számára, ami szintén nagy előrelépést jelent, mivel a szolgáltatást igénylői 100%-ban egyedül élő idősek. Jelenleg a Gondosóra programot vehetik igénybe a 65 év felettiek, melynek igénylésében közreműködik az önkormányzat.
Nappali ellátást nyújtó intézmény nincs a településen.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	125	0	10	32
2017	128	0	7	19
2018	126	0	9	31
2019	126	0	9	29
2020	135	0	11	30
2021	145	0	9	31
Forrás: TeIR, KSH Tstar				

A 6.3.1 számú táblázat adataiból is látszik, hogy folyamatosan van igény a személyre szóló házi segítségnyújtásra. Nappali ellátást nyújtó intézmény nincs településünkön. A szociális étkeztetést igénybe vevők száma is nagyjából állandónak mondható.

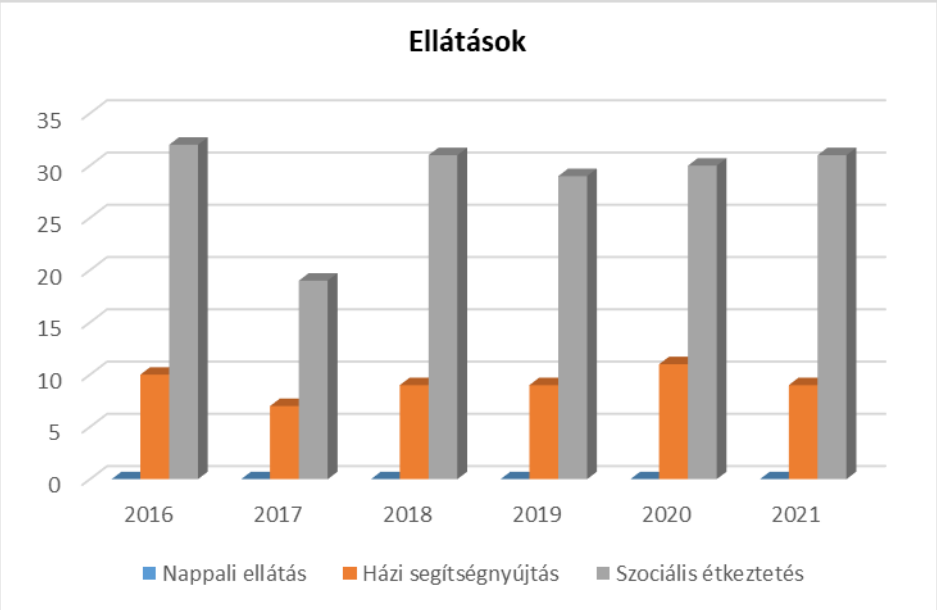

Cél, hogy minél szélesebb körben tájékoztassák a célcsoportot a szociális juttatásokról, szolgáltatásokról, valamint azok igénybevételi lehetőségeiről, továbbá biztosítani szükséges az egészségügyi alap- és szakellátások könnyebb igénybevételét számukra is.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférést a településen a Könyvtár és a Művelődési Ház biztosítja.
A Könyvtár és Művelődési Ház a fiatalok és időskorúak részére egyaránt nyújtja szolgáltatásait, melyekkel igyekeznek bevonni e korcsoportot is aktívan az intézmény tevékenységébe, különböző programokba. A helyi civil szervezetek (Medinai Nyugdíjasok Érdekszövetsége, Medináért Közalapítvány, Medinai Helytörténeti és Hagyományőrző Egyesület, Medinai Gazdakör) aktívan részt vesznek a programok szervezésében és előkészítésében. Rendeztek bor- és pálinkaversenyt, népzenei találkozót stb. A részvétel adatairól számadatok nincsenek.

A helyi idős embereknek a Medinai Nyugdíjasok Érdekszövetsége rendez programokat, kirándulásokat, egészségmegőrző előadásokat és termék bemutatókat, melyekhez az önkormányzat ingyen helyet biztosít és segít a lebonyolításban.

b) idősek informatikai jártassága;

Az idősebb korosztály digitális tudása, informatikai jártassága a többi korosztályhoz képest rosszabb.
Az idősek informatikai jártasságáról nincsenek adatok. Fel kell mérni, hogy van-e igény az idősebb korosztályban az informatikai ismeretek elsajátítására, igény esetén tanfolyamot lehet a részükre indítani. Néhány érdeklődő volt csak ebben a témában.

d) a generációk közötti programok.

A Medinai Nyugdíjasok Érdekszövetsége aktív szereplője a falu életének. A nyugdíjasok rendszeresen részt vesznek a rendezvényeken, az óvodás- és iskoláskorúaknak szervezett programokon is pl. lángost sütnek a gyerekeknek.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az időseket célzó programokat a településen leginkább a Medinai Nyugdíjasok Érdekszövetsége szervez.
A programokon a civil szervezet tagjain kívül más érdeklődők is részt vehetnek. Közös kirándulások, szórakoztató rendezvények helyben is biztosítottak. Ezen kívül minden évben megrendezésre kerül az Idősek Napja, valamint a helyi Nyugdíjas Érdekszövetség által szervezett „Mindenki névnapja” és a Majális.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők idősek aránya. Nagy a veszélye a településen az idősek elmagányosodásának, elszigetelődésének.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, egészséges életmód népszerűsítése, szolgáltatások szervezése.
A fiatalabb és az idősebb korosztályok közötti generációs különbségekből adódó nehézségek.	Fiatalok bevonása az idősek által szervezett programokba és viszont. Közös programok szervezése.
Megszűnt a településen a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás. Sok az egyedülálló idős személy.	Segítségnyújtás a Gondosóra programban való részvételhez.
Az idősebb korosztály digitális tudása, informatikai jártassága a többi korosztályhoz képest rosszabb.	Igények felmérése, tanfolyam szervezése.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.
A Fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

A településen fogyatékossággal élők pontos létszámára, a fogyatékosság formájára és mértékére adat nem áll rendelkezésre.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	21	28	49
2017	21	28	49
2018	18	27	45
2019	16	26	42
2020	16	22	38
2021	15	19	34
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

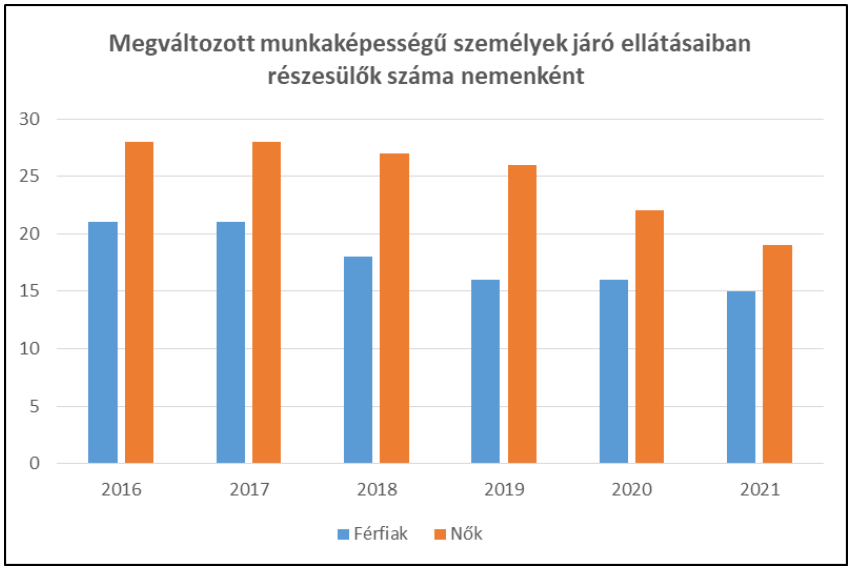

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók	

A 7.1.1 számú táblázat adati szerint 2021-ben Medinán 34 fő részesült a megváltozott munkaképességűeknek megállapított ellátásban. Ez a szám 2019 óta folyamatosan csökkent. Minden vizsgált évben a nők aránya volt magasabb.

Fogyatékkal élők számára nappali ellátást biztosító intézmény nincs településünkön.

a) fogyatékossággal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult.
A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.
Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki
a) a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
b) elismerten fizikai, elmebeli vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki
a) rehabilitációs ellátásban részesül,
b) aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült.
(Flt. 57/B §.)

Településünkön nincs foglalkoztatási lehetőség a fogyatékkal élők számára, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. Jelenleg nincs a településen csak fogyatékkal élőket, vagy megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató munkáltató. Az egészségügyi alapellátás ellátó intézmények teljesen, a köznevelési intézmények pedig részben akadálymentesítettek községünkben.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Előfordulhat, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. (pl.: felsőfokú végzettsége ellenére alacsonyabb végzettséggel is betölthető foglalkoztatást ajánlanak neki.)

A fizikai akadályozottság esetében célszerű felmérni, hogy a fogyatékos személy alkalmazásának mely feltételei hiányoznak. Az akadálymentesítési javaslatban célszerű a fogyatékosság jellege és a fogyatékos személyek száma alapján rangsorolni, hogy az akadálymentesítés lépései milyen sorrendben és ütemezéssel kövessék egymást. A rámpa és kijelölt parkoló nemcsak mozgássérült személyek, hanem más csoportok részére is hasznosak (nők, kisgyermekesek, idősek), az információs táblák, a vizuális információk megerősítése akusztikus információkkal, például közlekedési eszközökön alkalmazva. Fontos a célpályázatok felkutatása és az akadálymentesítés komplex, rövid- közép-és hosszú terveinek elkészítései. Garanciát jelent rehabilitációs szakmérnök és szakember bevonása a tervezésbe, valamint érintett fogyatékos ember bevonása a tervezés és a megvalósítás teljes folyamatába.
A foglalkoztatás akkor is meghiúsulhat, ha a fogyatékos személy nem tudja megközelíteni a munkahelyet, például a településen belüli közlekedési akadályok miatt és a támogató szolgálattól sem kap segítséget. Ilyen információk beszerzése rendkívül nehéz, hiszen az érintettek nem hozzák a hátrányos megkülönböztetést nyilvánosságra, mert ezzel a jövőbeni alkalmaztatási kilátásaik is csökkennek.

A településünkön nincs hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén. Az önkormányzatnál és intézményeinél nem megoldott a fogyatékkal élők foglalkoztatása.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A jelenlegi nagy létszámú intézmények sok esetben a település szélén, rosszabb esetben az országhatáron, izoláltan, korszerűtlen épületekben működnek. Ezen intézményekben is nagy erőfeszítéseket tesznek az ellátott személyek társadalmi integrációjának megteremtése érdekében, azonban az intézmény területi elhelyezkedéséből adódó korlátokat nem tudják leküzdeni. Egy több száz fős intézmény esetében fennáll a veszélye annak, hogy nem alkalmas az egyéni képességekre alapozott, személyre szabott szolgáltatás nyújtására. A működő lakóotthonok többsége csak a férőhelyek számának tekintetében tér el a nagy létszámú intézményektől, nem úgy működnek a gyakorlatban, mint ahogy azt a jogalkotó a bevezetésekor elképzelte. Az intézményi szemlélet a lakóotthonokban is jelen van.

Aktuális jogszabály:
1993. évi III. tv;
1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet
1257/2011. (VII. 21.) Korm. határozat

Településünkön a korábban már részletezett társulás keretében biztosított házi segítségnyújtást, jelzőrendszeres házi segítségnyújtást és szociális étkeztetést, mint szociális alapszolgáltatásokat a fogyatékkal élők is igénybe vehetik.
Az önkormányzat és intézményei közül csak néhány akadálymentesített.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Lehetséges, hogy a fogyatékos személy megfelelő információk hiányában nem részesül a számára jogszabály szerint járó pénzbeli és természetbeni ellátásban.

Ellátási formák:

- Fogyatékossági támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékossági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

- Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében, aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.

- Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult.

- Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult,
  1. aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
  2. aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
  3. akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengén látónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül.

- Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:
  Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás
  Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon

Aktuális jogszabályok:
141/2000(VIII.9.) Korm. rend A súlyos fogyatékossá minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékossági támogatás folyósításának szabályairól.
218/2003. (XII. 11.) Korm. rendelet a mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról
1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
2006. évi CXVII. törvény egyes szociális tárgyú törvények módosításáról
2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól

Településünkön a fogyatékkal élők ellátásairól nincsenek adatok.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- Környezet: A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Ez a jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékozódási lehetőségekre. (Fot. 5. § (1)- (2))
- Kommunikáció: A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítés feltételeit. (Fot. 6.- 7. §) A megfelelően hozzáférhető információ létrehozása olyan szakmai feladat, mely kezdetben nehézséget okozhat. Javasoljuk, azoknak a szolgáltató szervezeteknek a bevonását, melyek professzionális segítséget nyújthatnak. Ilyenek például a jelnyelvi tolmácsszolgálatok (http://fszk.hu), a könnyen érthető fordításokat készítő ÉFOÉSZ és tagszervezetei (http://www.efoesz.hu) a speciális eszközkölcsönzők (http://www.efiportal.hu és http://www.nszi.hu).
- Javasoljuk továbbá, hogy az önkormányzat érintett munkatársai kapcsolódjanak be olyan tréningekbe, képzésekbe, ahol ezek a tudások megtanulhatók, ilyenek egyebek mellett az EMMI és az FSZK Nonprofit Kft. képzései (www.fszk.hu).
- Közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés: A fogyatékos személy számára a Fot-ban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékossági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést. A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében a fogyatékos személy az önálló életvitelét segítő kutyáját - külön jogszabályban meghatározottak szerint - beviheti a közszolgáltatást nyújtó szerv, intézmény, szolgáltató mindenki számára nyitva álló területére. (Fot. 7/A.- 7/C. §)

- Közlekedés: A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni. (Fot. 8.- 10. §) A hozzáférés biztosításakor két kihívás biztosan felmerül: egyrészt a megfelelő szaktudás bevonásának a kérdése, másrészt pedig az ehhez szükséges forrás. Az első kérdésre javasoljuk minden esetben rehabilitációs szakmérnök, valamint az érintett fogyatékos csoportot képviselőjének a bevonását a tervezésbe és a megvalósításba, valamint a következő dokumentum áttekintését - Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáférésének megteremtéséhez – Komplex akadálymentesítés (http://fszk.hu). A másik kérdésre, mely a forrásteremtésre vonatkozik, javasoljuk, hogy történjen Európai Uniós pályázatfigyelés a www.palyazat.gov.hu honlapra építve.
- Támogató szolgálat, segédeszköz: fogyatékos személy részére biztosítani kell a fogyatékossága által indokolt szükségleteinek megfelelő támogató szolgálat igénybevételét, továbbá segédeszközt. Az árhoz nyújtott támogatással beszerezhető segédeszközök körét és a támogatás módját, valamint mértékét külön jogszabály határozza meg. (Fot. 11. §)
- Egészségügy: A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során figyelemmel kell lenni a fogyatékosságából adódó szükségleteire. A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegségtudatát. (Fot. 12. §) A modern emberi jogi szemlélet érvényesülése a fogyatékos emberek ellátása során alapelv. Javasoljuk, hogy az ehhez elengedhetetlen attitűdváltás eléréséhez a szolgáltatók vegyék igénybe az országban több helyen elérhető tréninglehetőségeket (GYEMSZI ETI és FSZK Nonprofit Kft. egyebek mellett), valamint igényeljék azokat a hozzáférést biztosító megoldásokat, melyekről a korábbiakban már szóltunk.
- Oktatás, képzés: A fogyatékos személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban, fejlesztő felkészítésben, szakképzésben, felnőttképzésben, továbbá felsőoktatásban vegyen részt a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint. Abban az esetben, ha az - az e célra létrehozott szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint - a fogyatékos személy képességeinek kibontakoztatása céljából előnyös, a fogyatékos személy az óvodai nevelésben és oktatásban a többi gyermekkel, tanulóval együtt - azonos óvodai csoportban, illetve iskolai osztályban - vesz részt. A kiskorú fogyatékos személyt megilleti az a jog, hogy fejlesztése késedelem nélkül megkezdődjön, amint fogyatékosságát megállapították (Fot. 13. §).
- Lakóhely, közösségbe való befogadás, önálló életvitel: A fogyatékos személynek joga van a fogyatékosságának, személyes körülményeinek megfelelő - családi, lakóotthoni, intézményi - lakhatási forma megválasztásához (Fot. 17. §) A 2011. évben megkezdődött a nagylétszámú ápoló –gondozó intézetek kiváltása támogatott lakhatási megoldásokká. Ez a folyamat, bár pozitív kimenetelében bizonyosak vagyunk, mégis számos konfliktust rejt magában. Javasoljuk megismerni a folyamat jogszabályi hátterét, valamint azokat a szakmai módszertani anyagokat, melyek ezt a közösségi alapú szolgáltatások felé való elmozdulást segítik. A dokumentumok a folyamatot generáló Intézményi Férőhely Kiváltást Koordináló Országos Testület honlapjáról tölthetők le: http://www.szocialisportal.hu A közösségi beilleszkedést segíthetik a fogyatékos emberek érdekvédelmi szervezetei is, így bevonásuk javasolt.
- Kultúra, sport: A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személy számára - sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni (Fot. 18. §) A hozzáférés biztosításakor két kihívás biztosan felmerül: egyrészt a megfelelő szaktudás bevonásának a kérdése, másrészt pedig az ehhez szükséges forrás. Az első kérdésre javasoljuk minden esetben rehabilitációs szakmérnök, valamint az érintett fogyatékos csoportot képviselőjének a bevonását a tervezésbe és a megvalósításba, valamint a következő dokumentum áttekintését - Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáférésének megteremtéséhez – Komplex akadálymentesítés (http://fszk.hu/bemutatkozas/programirodak/akadalymentesitesi-programiroda/szakmai-anyagok/segedlet-a-kozszolgaltatasok-egyenlo-eselyu-hozzaferesenek-megteremtesehez-komplex-akadalymentesites/). A másik kérdésre, mely a forrásteremtésre vonatkozik, javasoljuk, hogy történjen Európai Uniós pályázatfigyelés a www.nfu.gov.hu honlapra építve.

- A rehabilitációhoz való jog: A fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra. E jog érvényesítését rehabilitációs szolgáltatások, ellátások biztosítják. Az ehhez kapcsolódó állami feladatot a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott, a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszter szakmai felügyelete alatt álló szervezet látja el. A szervezet számára törvény vagy kormányrendelet további feladatokat állapíthat meg ([Fot. 19.-20. §). Az érintett célcsoport sok esetben nem rendelkezik megfelelő információval a saját jogai és lehetőségei tekintetében. Javasoljuk, hogy legyen számukra lehetőség hozzáférni a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal honlapjához, valamint dokumentumaihoz (http://nrszh.kormany.hu/), továbbá azokhoz a jogsegély szolgáltatásokhoz, amelyeket érdekvédelmi szervezeteik nyújtanak a számukra.

- A helyi politikai életben és közéletben való részvételhez való jog: másokkal azonos alapon, hatékonyan és teljeskörűen vehessenek részt a helyi politikai életben és a közéletben, közvetlenül vagy szabadon választott képviselőkön keresztül, beleértve a fogyatékossággal élő személyek jogát és lehetőségét a szavazásra és választhatóságra (2007. évi XCII. tv 29. cikk) A fogyatékos emberek önérvényesítő mozgalmainak erősödése, saját maguk képviseletének lehetőségének támogatása kiemelt feladat. Javasoljuk, hogy ennek érdekében alakuljanak ki az együttműködésre és a párbeszédre lehetőséget adó fórumok akár az önkormányzat kezdeményezésére, ahol a fogyatékos emberek a „Semmit rólunk nélkülünk!” elvnek megfelelően bekapcsolódhatnak a róluk szóló döntések alakításába.

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaival kapcsolatos eljárási szabályokról szóló 327/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. § (1) szerint rehabilitációs hatóságként, rehabilitációs szakértői szervként és orvosszakértői szervként a Kormány a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokat jelölte ki. A Budapest Főváros Kormányhivatala III. Kerületi Hivatalának A rehabilitációs ellátási és szakértői főosztály feladat-és hatásköre c. kiadványa szerint a Kormány

- első-fokon eljáró rehabilitációs hatóságként, rehabilitációs szakértői szervként és orvos-szakértői szervként a vármegyei kormányhivatal megyeszékhely szerinti járási hivatalát, valamint Budapest és Pest vármegyére kiterjedő illetékességgel Budapest Főváros Kormányhivatala III. Kerületi Hivatalát,
- másodfokon Budapest és Pest vármegye területén Budapest Főváros Kormányhivatalát jelöli ki.

Kiemelve néhány feladatot, a rehabilitációs hatóság feladatkörébe tartoznak az alábbiak:
– a komplex minősítés elvégzése,
– a megváltozott munkaképességű személyek ellátásának megállapítása, ellenőrzése és felülvizsgálata,
– a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaival kapcsolatos nyilvántartás vezetése,
– (a rehabilitációs ellátás megállapítása esetén) a megváltozott munkaképességű személyek számára történő együttműködés biztosítása,
– rehabilitációs szolgáltatásokhoz való hozzáférést biztosítása,
– állásközvetítés.

A medinaiak számára Szekszárdon érhető el:

Tolna Vármegyei Kormányhivatal Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztály https://www.kormanyhivatal.hu/hu/tolna/hirdetmenyek/tarsadalombiztositasi-es-csaladtamogatasi-foosztaly-2020

Rehabilitációs Ellátási és Szakértői Osztály
7100 Szekszárd, Toldi utca 6.
Telefonszám: (74) 555-000
E-mail: tarsadalombiztositas@tolna.gov.hu.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Medina községben az orvosi rendelő, óvoda és bölcsőde, a könyvtár akadálymentesítettek a mozgásszervi fogyatékosok számára. Számukra az intézményekbe való bejutás megoldott. Más fogyatékos személyek számára az akadálymentes környezet nincs kiépítve. Más önkormányzati tulajdonban lévő ingatlan akadálymentesítésére még nem került sor.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A fogyatékos személy számára jogszabályban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékossági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.
Mint ahogyan az előző pontban kifejtésre került a középületek akadálymentesítése csak minimálisan megoldott. Főként a mozgásszervi fogyatékosok számára történt meg az akadálymentesítés a település közintézményében.
A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítés feltételeit.
Településünkön tovább kell lépni a kommunikációs akadálymentesítés megvalósítsa terén, valamennyi fogyatékossággal rendelkező személy számára biztosítva a tájékozódás lehetőségét:

- A gyengén látók, színtévesztők számára érzékelhető nagyságban, formában, színben kell elkészíteni a tájékoztatást szolgáló látványelemeket.
- A vakok számára hanggal, tapintható, letapogatható, megfogható elemekkel kell kiépíteni az információs elemeket.
- A hallássérültek számára a hangos információkat szöveggel, képekkel, fénnyel kell kiegészíteni.

A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását.
A www.medinafalu.hu települési honlap infokommunikációs akadálymentesítése megoldásra váró feladat.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A közlekedési utaknak, járdáknak alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni.
Akadálymentes parkolóhely településünkön a parkolókban van kijelölve. A közterületek, járdák, akadálymentesítése nem biztosított a településen. Különös figyelmet szükséges fordítani arra, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános alapelvként jelenjen meg – és ez által minden vonatkozásban érvényesüljön – az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

f) fogyatékossággal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossággal élő személyek nappali intézménye stb.);

A fogyatékos személyek számára nem állnak rendelkezésre helyi szolgáltatások. Településünkön nincsen sem önkormányzati, sem egyházi, sem civil fenntartású szociális intézmény.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Az ellátási problémák többsége azonos módon keletkezik: van megfelelő szolgáltatás, de az ellátásra szoruló nem tud róla, őt nem érték el a szolgáltatást nyújtók, vagyis be sem került a rendszerbe. Van megfelelő szolgáltatás, de a szolgáltatás igénybevétele a fogyatékos személy számára nem hozzáférhető pl. az akadálymentesítettség hiánya miatt. Van akadálymentesen elérhető szolgáltatás, de a célcsoport tagja vagy elhatározásából, vagy gyakori tapasztalat szerint a fogyatékos személy helyett döntő család elhatározásából a szolgáltatást nem veszi igénybe, még akkor sem, ha az a fogyatékos személy életminőségét lényegesen javítaná. Minden ilyen esetben annak feltárása fontos, hogy a szolgáltatás és a szolgáltatást igénylő milyen okból nem tudott egymással segítő kapcsolatba kerülni.

A helyi önkormányzat számos alkalommal kinyilváníthatja azt, hogy számára fontosak a településen élő fogyatékkal élő személyek. Ilyen alkalmak lehetnek a fogyatékos személyek részére rendezett sportrendezvények, egészségügyi szűrések, kirándulások a támogató szolgálat segitségével, ha a helyi önkormányzat rendelkezik üdültetési lehetőséggel akkor az üdültetésben való részvétel biztosítása, különféle akciók szervezése amelyek egyben anyagi és természetbeni segítségnyújtást jelentenek. Fontos annak megismerése, hogy a helyi médiában rendszeresen jelenjenek meg a fogyatékos személyek sikereikkel és gondjaikkal, de semmiképpen sem mint gyámolított személyek.

7.4. Fogyatékossággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Fogyatékossággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok nincsenek a településen.

7.5 A fogyatékossággal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A fogyatékossággal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémáról nincsen tudomásunk.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közintézmények, közterületek, járdák akadálymentesítése csak részben megoldott.	Pályázati források keresése, az akadálymentesítés kialakítása.
Információkhoz és eszközökhöz való hozzáférés akadályoztatottsága.	Különféle információs adatbázisok használatára való figyelemfelhívás, pályázatfigyelés, szakemberek bevonása.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
-az akadálymentesítés nem minden önkormányzati épületben valósult meg, probléma a gyalogos- és gépjárművel történő biztonságos közlekedés	a Polgármesteri Hivatal alsó szintjének belső felújítása az utak, járdák felújításának folytatása (Arany J. u., Bajcsy-Zs. u., Csokonai u., Zrínyi u.) csapadékvíz-elvezető rendszer rekonstrukciója
-a település lakossága elöregedőben van	a település vonzóbbá tétele a fiatalok számára Malom vendégház teljes felújítása szolgálati lakás felújítása ingatlanok vásárlása, munkásszállás létesítése parkosítás katolikus temetőben féltető építése és lélekharang kialakítása, ravatalozó felújítása a köztemetőben, előtető építése Medina Szőlőhegy temető ravatalozójának felújítása Medina Szőlőhegy szállás korszerűsítése
- fizikai, mentális egészség romlása	szűrőprogramok szervezése, kültéri fitneszpark létesítése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó

szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A település önkormányzata feladatainak ellátása során folyamatosan együttműködik a település civil szervezeteivel.
Medinán a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak, rendezvényeiken, programjaikon a lakosság szívesen vesz részt. Segítséget nyújtanak az önkormányzat által szervezett rendezvények lebonyolításában is.

A település civil szervezetei:

Civil szervezet neve	A szervezet tevékenységéhez kapcsolódó közfeladat
Medinai Nyugdíjasok Érdekszövetsége	A nyugdíjasok érdekeinek képviselete
Medina Községért Közalapítvány	Óvodai nevelés, iskolai oktatás támogatása, -oktatási intézmények rendezvényeinek, kirándulásainak támogatása, hátrányos helyzetű gyermeke fejlesztésének támogatása
Medinai Gazdakör	Szakmai, gazdasági érdekképviseleti tevékenység
Medinai Helytörténeti és Hagyományőrző Egyesület	A község történetéhez kapcsolódó tárgyi emlékek gyűjtése, rendezése, állandó helyi kiállítás létrehozása és gondozása, a helyi hagyományok felélesztése és ápolása

A települési civil szervezetek programjai:

Civil szervezet neve	A szervezet programjai:
Medinai Nyugdíjasok Érdekszövetsége	Mindenki születés- és névnapja, idősek világnapa, majális
Medina Községért Közalapítvány	Alapítványi bálok
Medinai Gazdakör	Borverseny, mezőgazdasági szakmai bemutatók szervezése helyi mezőgazdasági vállalkozóknak és őstermelőknek
Medinai Helytörténeti és Hagyományőrző Egyesület	Helytörténeti kiállítás gondozása, ápolása és bemutatása folyamatosan egész évben

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Medinán Szerb nemzetiségi önkormányzat működik. A nemzetiségi önkormányzattal az önkormányzat együttműködési megállapodást kötött. A helyi önkormányzat a nemzetiségi önkormányzat részére az önkormányzat székhelyén biztosítja az önkormányzati együttműködés személyi és tárgyi feltételeit, továbbá gondoskodik a működéssel kapcsolatos végrehajtási feladatok ellátásáról és igény szerint, a lehetőségekhez képest mindenfajta segítséget és támogatást biztosít.
A településen működő Óvoda és Mini bölcsőde fenntartója 2018-tól az önkormányzat.
A településen működő Általános Iskola fenntartója a Klebersberg Intézményfenntartó Központ volt.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A partnerségi kapcsolat a korábbiakban a kistérségi viszonyok elemzése során kifejtésre került a 2.2 pontban. Az Önkormányzat érdekelt az egykori szekszárdi kistérség települései által létrehozott társulásban, 5 település - Kölesd, Kistormás, Harc, Medina, – önkormányzatinak képviselő testülete által létrehozott Kölesdi Közös Önkormányzati Hivatal fenntartásában. Medina Község Önkormányzata testvér települési kapcsolatot tart fenn Borovó (Horvátország), és Nagyszentmiklós (Románia) településekkel.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Az érintett célcsoportok vonatkozásában nincs kimutatható tevékenységük.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A község nyilvántartásában szereplő szervezetek aktívak működésük folyamatos. A községben működő civil szervezetek aktivistái segítségével további segítségre számíthatunk kulturális, természetvédelmi, ismeretterjesztő területen, és a nyugdíjasok programjainak szervezésében.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nem áll rendelkezésre adat.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

Az Önkormányzat a korábban felmerült esélyegyenlőségi problémák megoldása érdekében együttműködést céloz meg a település nemzetiségi önkormányzatával, önkormányzati fenntartású intézményeivel a községben működő civil szervezetekkel. Az együttműködés ezen szervezetek vezetőinek bevonásával történik, évente legalább egy, szükség szerint több alkalommal. A munkacsoport tagjai átfogó képet kapnak a településen felmerült esélyegyenlőségi problémákról és konkrét megvalósítási javaslatokkal szolgálhatnak azok megszüntetésére. A vezetők feladata, hogy saját eszközeiken keresztül tájékoztassák a lakosságot az esélyegyenlőség területén tett lépésekről, illetve viszont tájékoztassák a munkacsoport tagjait a lakosság részéről történő észrevételekről, kérdésekről.

b) az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Az elkészített esélyegyenlőségi terv, szellemi termék, mely pályázatokhoz mellékletként szolgál. A lakosság számára is nyilvános, észrevételeit a lakosság írásban, szóban megteheti. Ötleteit bevontuk, beépítettük a programba. A HEP fórumon lehetőséget kaptak az a) pontban említett szervezetek észrevételeik, javaslataik megtételére.
Medina községben az emberek odafigyelnek egymásra, a falusi jellegből adódóan szinte mindenki ismer mindenkit. Önkéntes munkájukkal a medinaiak sokat tudnak tenni az esélyegyenlőség előmozdításáért.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegény-ségben élők	A szegénység oka a tartós munkanélküliség.	Közfoglalkoztatás tovább folytatása. Egyéb helyi és vidéki foglalkoztatási lehetőségek felkutatása. Foglalkoztatási helyzet javításának segítése. A rehabilitálható emberek elhelyezkedésének segítése.
	A nem megfelelő képzettség akadályozza a munkanélküliek munkaerő-piacon történő elhelyezkedését.	Képzési lehetőségek elérésének támogatása a munkanélküliek körében.
	Alacsony jövedelmű családok elszegényedése.	Alacsony jövedelemből élők esetében a különböző szolgáltatások, juttatások szélesebb körben történő megismertetése.
Gyermekek	Az óvoda és nyitvatartásának folyamatos biztosítása.	A törvényi előírás alkalmazásával, az óvoda nyitvatartásának biztosítása.
	Az alacsony jövedelmű családok számára gondot jelent a gyermekek étkeztetése a tanítási, nevelési szünetekben.	A szünidei gyermekétkeztetés biztosítása a jogosultak számára.
	Magas a HH-s és HHH-s gyerekek száma.	Figyelemfelhívás a HH-et kiváltó okok csökkentésére, tájékoztatás és segítségnyújtás segítő tevékenységek, adományok igénybevételéhez.
Idősek	Magas az egyedül élők idősek aránya. Nagy a veszélye a településen az idősek elmagányosodásának, elszigetelődésének.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, egészséges életmód népszerűsítése, szolgáltatások szervezése.
	A fiatalabb és az idősebb korosztályok közötti generációs különbségekből adódó nehézségek.	Fiatalok bevonása az idősek által szervezett programokba és viszont. Közös programok szervezése.
	Megszűnt a településen a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás. Sok az egyedülálló idős személy.	Segítségnyújtás a Gondosóra programban való részvételhez.
	Az idősebb korosztály digitális tudása, informatikai jártassága a többi korosztályhoz képest rosszabb.	Igények felmérése, tanfolyam szervezése.
Nők	A GYED-, GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát. Két vagy	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények folyamatos működtetése. Óvoda-bölcsődei ellátás biztosítása.

	három műszakba járás miatt nem tud munkát vállalni.	Képzések, átképzések szervezése nők számára elhelyezkedésük segítése érdekében.
	A magányérzet, a mellőzöttség érzete kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Szabadidős programok, célzott beszélgetések, találkozások szervezése, igény szerinti bővítése. Baba-mama klub, asszonytorna, előadások népszerűsítése, szakkörök szervezése.
Fogyatékkal élők	Közintézmények, közterületek, járdák akadálymentesítése csak részben megoldott.	Pályázati források keresése, az akadálymentesítés kialakítása.
	Információkhoz és eszközökhöz való hozzáférés akadályoztatottsága.	Különféle információs adatbázisok használatára való figyelemfelhívás, pályázatfigyelés, szakemberek bevonása.
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	-az akadálymentesítés nem minden önkormányzati épületben valósult meg, probléma a gyalogos és járművel történő biztonságos közlekedés	a Polgármesteri Hivatal alsó szintjének belső felújítása az utak, járdák felújításának folytatása (Arany J. u., Bajcsy-Zs. u., Csokonai u. Zrínyi u.) csapadékvíz-elvezető rendszer rekonstrukciója
	-a település lakossága elöregedőben van	a település vonzóbbá tétele a fiatalok számára: Malom vendégház teljes felújítása, szolgálati lakás felújítása, ingatlanok vásárlása, munkásszállás létesítése, parkosítás katolikus temetőben féltető építése és lélekharang kialakítása, ravatalozó felújítása a köztemetőben, előtető építése Medina Szőlőhegy temető ravatalozójának felújítása Medina Szőlőhegy szállás korszerűsítése
	- fizikai, mentális egészség romlása	szűrőprogramok szervezése, kültéri fitneszpark létesítése

Jövőképünk

A település természeti, kulturális, történeti értékekben gazdag, táji adottságai változatos képet mutatnak. A megyére jellemző nagytáblás mezőgazdasági területek mellett a zártkerti részek termőterületei mezőgazdasági művelésre alkalmasak, valamint a vízfolyások menti területeket extenzíven lehet művelni. Fenti adottságokban jelentős potenciál rejlik. Ezen adottságokból kiindulva Medina vonzóvá szeretne válni a fiatalok számára, munkahelyek teremtésével a településen, valamint az oktatás, kultúra, egészségügy fejlesztésével.
A település időskorú lakosságának igényeit a szociális infrastruktúra fejlesztésével kívánja megoldani. A település a munkahely teremtő, fenntartható vállalkozásokat támogatja, a gazdaság növekvő erősödéséből származó önkormányzati bevételeket a fejlesztési célok megvalósítására kívánja fordítani. A fenntartható gazdasági vállalkozások bevonzása mellett a turizmusra épülő gazdasági fejlesztéseket helyezi előtérbe a település. Ezek elsősorban a falusi turizmusra, a minőségi szálláshely szolgáltatásra, a kulturális értékek bemutatására irányulnak, amelyek mentén a település lepésről-lépésre tud fejlődni. A települési infrastruktúra minőségé az utak karbantartásával, fejlesztésével, a kerékpárutak számának növekedésével javulni fog.

Medina Szőlőhegy településrész Medinához hasonlóan jellegét megtartva fejlődni fog, amelyet a belterülethez hasonló fejlesztések tesznek lehetővé. Medina a következő 20 évben fejlett, jó élet minőséget biztosító, identitását megtartó, adottságait tisztelő, fenntarthatóan fejlesztő községgé kíván válni. A település léptékéhez mérten, a helyi lakosság igényeinek kielégítésén túl, a környező települések lakói számára is lehetőséget kíván nyújtani elsősorban a gazdaság, kultúra, oktatás területén.
A jövőkép megvalósításáért a település közössége segíti a célok megvalósítását. A célkitűzések megvalósításánál a képviselő-testületnek figyelembe kell vennie a pályázati lehetőségek, a közösség érdekét és természetesen a rendelkezésre álló forrásokat. Fejlesztésre akkor nyílik lehetőség, ha arra központi,n vagy pályázati önerőt biztosítanak. Az önkormányzat saját bevételeiből csak kisebb munkákat tud fedezni.
Medina Község Önkormányzatának legfontosabb célja, a településünkön élő emberek mindennapi életében a jólét biztosítása, az életminőségének folyamatos javítása, olyan segítő élettér kialakításával, amelyben az egyenlő esélyű hozzáférés mindenki számára biztosított.

Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Akadálymentesen élni	Akadálymentesítés folytatása a településen	akadálymentes, biztonságos közlekedés a településen	Településfejlesztési koncepció Gazdasági Program	Nemzeti Fejlesztés 2030 Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)	a Polgármesteri Hivatal alsó szintjének belső felújítása az utak, járdák felújításának folytatása (Arany J. u., Bajcsy-Zs. u., Csokonai u., Zrínyi u.) csapadékvíz-elvezető rendszer rekonstrukciója	polgármester	2028. 05. 31. (szerda)	megvalósult fejlesztés (db)	pályázatíró, önkormányzat ügyintézője, költségvetés, pályázati forrás, kivitelező	A pályázatok alapján elvárt fenntarthatósági szempontok alapján.	Nincs ilyen együttműködés.
2	A település vonzerejének növelése	A település vonzerejének növelése fejlesztések megvalósításával	a település vonzóbbá tétele a fiatalok számára	Településfejlesztési koncepció Gazdasági Program	Nemzeti Fejlesztés 2030 Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030	a település vonzóbbá tétele a fiatalok számára, Malom vendégház teljes felújítása, szolgálati lakás felújítása, ingatlanok vásárlása, munkásszállás létesítése, parkosítás, katolikus temetőben féltető építése és	polgármester	2028. 05. 31. (szerda)	megvalósult fejlesztések (db)	pályázatíró, önkormányzat ügyintézője, pályázati forrás, költségvetés, kivitelező	A pályázat által elvárt fenntarthatósági szempont alapján.	Nincs ilyen együttműködés.

						lélekharang kialakítása, ravatalozó felújítása a köztemetőben, előtető építése, Medina Szőlőhegy temető ravatalozójának felújítása, Medina Szőlőhegy szállás korszerűsítése						
3	Éljünk egészségesebben	Éljünk egészségesebben	a lakosság mentális- és fizikai egészségének javulása	Településfejlesztési koncepció Gazdasági Program	Nemzeti Fejlesztés 2030 Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	szűrőprogramok szervezése, kültéri fitneszpark létesítése	polgármester	2028. 05. 31. (szerda)	részvétel (fő)	közösségszervező, pályázatíró, önkormányzat ügyintézője, költségvetés, pályázati forrás, kivitelező helyszín biztosítása	Folyamatos tevékenységgel biztosítható	Nincs ilyen együttműködés.
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Munkanélküliek foglalkoztatásának segítése	Munkanélküliek foglalkoztatásának segítése a közmunkaprogramban való részvétellel.	A foglalkoztatási helyzet javulása	Településfejlesztési koncepció	Magyar Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia (2019-2030)	Együttműködés a munkaügyi központtal, környékbeli munkáltatókkal, vállalkozásokkal, állásbörzék tartása a munkavállalók részére	polgármester	2028. 05. 31. (szerda)	Foglalkoztatottak száma (fő)	személyi feltételek, költségvetés és állami támogatás, technikai eszközök (géppark)	Folyamatos tevékenységgel biztosítható	Nincs ilyen együttműködés.
2	Munkanélküliek átképzése	Munkanélküliek átképzésének segítése helyben	A foglalkoztatási helyzet javulása	Településfejlesztési koncepció	Magyar Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia (2019-2030)	Képzési lehetőségek keresése, elérésének támogatása	polgármester	2028. 05. 31. (szerda)	Foglalkoztatottak száma (fő)	önkormányzat és munkaügyi központ ügyintézője, helyiség biztosítása helyben	Folyamatos tevékenységgel biztosítható.	Nincs ilyen együttműködés
3	Tájékozottság növelése az aktuális lehetőségekről	Tájékozottság növelése az aktuális lehetőségekről	A foglalkoztatási helyzet javulása	Településfejlesztési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia	Alacsony jövedelemből élők esetében a különböző szolgáltatások,	önkormányzat ügyintézője	2028. 05. 31. (szerda)	Foglalkoztatottak száma (fő)	önkormányzat ügyintézője, informatikai háttér biztosítása	Folyamatos tevékenységgel biztosítható	Nincs ilyen együttműködés.

					(2019-2030)	juttatások szélesebb körben történő megismertetése						
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Az óvoda és bölcsőde nyitvatartásának biztosítása	Az óvoda és bölcsőde nyitva tartásának biztosítása	A kötelező szünidei zárva tartás kivételével folyamatos legyen a gyermekek napközbeni ellátása	Köznevelés-fejlesztési terv, Településfejlesztési koncepció	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) "Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032) "A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban" (2021-2030)	A törvényi előírás alkalmazásával az óvoda és bölcsőde nyitva tartásának biztosítása	polgármester, intézményvezetők	2028. 05. 31. (szerda)	Ellátásokat igénybe vevők	bölcsődei- óvodai dolgozók, költségvetés, állami támogatások, infrastruktúra biztosítása	Folyamatos tevékenységgel biztosítható	A nyári szünidő idején a Harci Kincsesláda Óvoda és Mini Bölcsőde fogadja az ellátást kérő gyermekeket.
2	A szünidei gyermekétkeztetés biztosítása	A szünidei gyermekétkeztetés biztosítása	A szünidei gyermekétkeztetés minden jogosult számára biztosítva legyen.	Gazdasági program, Településfejlesztési koncepció	"Legyen jobb a gyermekeknek!" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	A szünidei gyermekétkeztetés biztosítása a jogosultak számára	polgármester, intézményvezetők	2028. 05. 31. (szerda)	Az étkeztetést igénybe vevők száma (fő)	önkormányzat ügyintézője, családsegítő, költségvetés, állami támogatás, infrastruktúra biztosítása	Folyamatos tevékenységgel biztosítható	Nincs ilyen együttműködés.
3	A hátrányos helyzetű gyermekek száma csökkenjen	A hátrányos helyzetű gyermekek száma csökkenjen	Csökkenjen a HH-s és HHH-s gyermekek száma	Településfejlesztési koncepció	"Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Figyelemfelhívás a hátrányos helyzetet kiváltó okok csökkentésére, tájékoztatás és segítségnyújtás segítő tevékenységek, adományok igénybevételéhez	önkormányzat ügyintézője	2028. 05. 31. (szerda)	A hátrányos helyzetű gyermekek száma (fő)	önkormányzat ügyintézője, családsegítő, költségvetés, civil szervezetek tevékenysége, adományai	Folyamatos tevékenységgel biztosítható	Nincs ilyen együttműködés.
III. A nők esélyegyenlősége												
1	A nők elhelyezkedésének segítése	A nők elhelyezkedésének segítése	Javul a nők elhelyezkedésének esélye	Településfejlesztési koncepció	Magyar Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia 2030 "A nők szerepének erősítése a családban és a	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények folyamatos működtetése.	polgármester, intézményvezető	2028. 05. 31. (szerda)	Foglalkoztatottak száma (fő)	óvodai- és bölcsődei dolgozók, önkormányzat és munkaügyi központ	Folyamatos tevékenységgel biztosítható	A nyári szünidő idején a Harci Kincsesláda Óvoda és Mini Bölcsőde fogadja az ellátást

					társadalomban" 2021-2030 Nemzeti Fejlesztés 2030	Óvodai, bölcsődei ellátás biztosítása. Képzések, átképzések szervezése nők számára elhelyezkedésük segítése érdekében.				ügyintézője, költségvetés, állami támogatás, technikai és infrastrukturális feltételek biztosítása		kérő gyermekeket.
2	A nők testi-, és mentális egészségének erősítése	A nők testi-, és mentális egészségének erősítése	A nők testi-, és mentális egészségének erősítése	Településfejlesztési koncepció	"A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban" (2021-2030)	Szabadidős programok, célzott beszélgetések, találkozások szervezése, igény szerinti bővítése. Baba-mama klub, asszonytorna, előadások népszerűsítése, szakkörök szervezése.	önkormányzat által kijelölt személy	2028. 05. 31. (szerda)	A szűrővizsgálatokon résztvevők száma (fő)	közösségszervező az önkormányzat részéről, költségvetés, pályázati forrás, civil adományok, helyiség biztosítása	Folyamatos tevékenységgel biztosítható	Nincs ilyen együttműködés.
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Az idősek aktivitásának, biztonságának növelése	Az idősek aktivitásának, biztonságának növelése	Biztonságérzet javulása	Településfejlesztési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024)	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, egészséges életmód népszerűsítése, szolgáltatások szervezése.	önkormányzat ügyintézője	2028. 05. 31. (szerda)	programokon résztvevők száma (fő)	közösségszervező az önkormányzat részéről, helyiség biztosítása a programokhoz	Folyamatos tevékenységgel biztosítható	Nincs ilyen együttműködés.
2	Fiatalok és idősek jó kapcsolatának megteremtése, ápolása	Fiatalok és idősek jó kapcsolatának megteremtése, ápolása	Generációk egymás iránti tisztelete	Településfejlesztési koncepció	Idősügyi Nemzeti stratégia (2023-2024)	Fiatalok bevonása az idősek által szervezett programokba és viszont. Közös programok szervezése.	önkormányzat ügyintézője	2028. 05. 31. (szerda)	programokon résztvevők száma (fő)	közösségszervező, nyugdíjas klub elnöke, költségvetés, civil adományok, pályázati forrás, helyszín biztosítása	Folyamatos tevékenységgel biztosítható	Nincs ilyen együttműködés.
3	Biztonságérzet javítása	Biztonságérzet javítása	Az idősek mentális egészségének javulása	Településfejlesztési koncepció	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024)	Segítségnyújtás a Gondosóra programban való	önkormányzat ügyintézője	2028. 05. 31. (szerda)	a programot igénybe vevők száma(fő)	önkormányzat ügyintézője, infrastrukturális	Folyamatos tevékenységgel biztosítható	Nincs ilyen együttműködés.

						részvételhez.				háttér		
4	Az idősek digitális tudásáért	Az idősebb korosztály digitális tudásának, informatikai jártasságának növelése	Informatikai eszközök biztonságos használata	Településfejlesztési koncepció	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024)	Igények felmérése, tanfolyam szervezése.	önkormányzat ügyintézője	2028. 05. 31. (szerda)	informatikai eszközöket használók száma (fő)	önkormányzat ügyintézője, pályázati forrás, helyiség technikai háttér biztosítása	Folyamatos tevékenységgel biztosítható	Nincs ilyen együttműködés.
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Középületek teljes, járdák további akadálymentesítése	Középületek teljes, járdák további akadálymentesítése	Akadálymentes járdák, és középületek számának növekedése	Településfejlesztési terv	Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció Nemzeti Fejlesztés 2030	Pályázati források keresése, az akadálymentesítés kialakítása	polgármester	2028. 05. 31. (szerda)	megvalósult fejlesztések száma (db)	pályázatíró, önkormányzati ügyintéző, költségvetés, pályázati forrás, kivitelező	Folyamatos tevékenységgel biztosítható	Nincs ilyen együttműködés.
2	Információhoz jutás segítése, javítása	Információhoz jutás segítése, javítása	Tájékozottság és lehetőségek kihasználásának bővülése	Településfejlesztési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)	Különféle információs adatbázisok használatára való figyelemfelhívás, pályázatfigyelés, szakemberek bevonása.	önkormányzat ügyintézője	2028. 05. 31. (szerda)	statisztika, helyi adatok	önkormányzat ügyintézője, pályázati forrás, technikai háttér	Folyamatos tevékenységgel biztosítható	Nincs ilyen együttműködés

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet.
HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:
- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában,az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

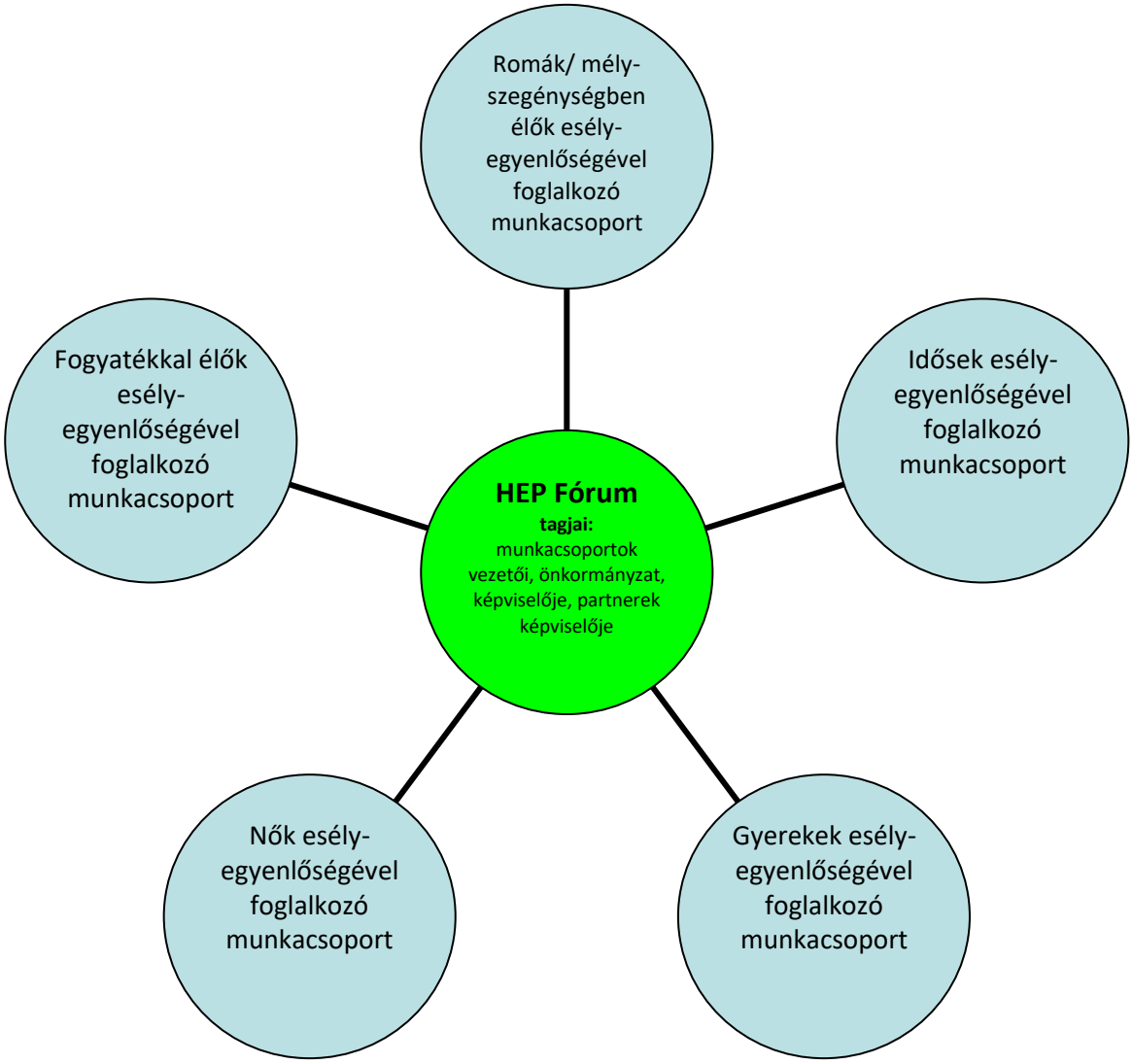

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.
A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.
A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.
A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
    - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
    - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
    - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Medina község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Medina község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és …… számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum Aláírás

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA